

Socialförsäkringen i siffror 2023

Psykiska sjukdomar var fortfarande den vanligaste diagnosen i pågående sjukfall för både kvinnor och män i slutet av 2022. Läs mer på sidan 57

Dagarna med ersättning för vab ökade under pandemin och låg 2022 28 procent högre jämfört med år 2019. Läs mer på sidan 27

Försäkringskassan 2023
ISSN: 1650-2248
ISBN: 978-91-7500-406-8
FK 141
Grafisk form: Monica McEwen
Grafisk produktion: bergkomm.se
Tryckeri: TMG Tabergs, 2023
Typsnitt: Neue Haas Grotesk, Chronicle

Försäkringskassan
103 51 Stockholm
Telefon: 08-786 90 00
E-post: huvudkontoret@forsakringskassan.se
Mer statistik om socialförsäkringen finns på Försäkringskassans webbplats
www.forsakringskassan.se/statistik

Socialförsäkringen i siffror 2023 kan beställas som tryckt publikation via e-post till:
forlag@forsakringskassan.se
Priset är 120 kronor exklusive moms och porto.

Förord

Försäkringskassan är en av Sveriges 29 statistikansvariga myndigheter och publicerar officiell och annan statistik inom socialförsäkringsområdet. Det innebär att Försäkringskassan ska utveckla, framställa och sprida objektiv och allmänt tillgänglig statistik för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Som del i detta uppdrag ger Försäkringskassan årligen ut *Socialförsäkringen i siffror* som syftar till att med statistik och kommentarer redovisa ersättningar som administreras av myndigheten.

Socialförsäkringen har stor betydelse både för människors trygghet och välfärd och för samhällsekonomin. De totala utgifterna för de försäkringar och bidrag som administrerades av Försäkringskassan utgjorde år 2022, 246 miljarder kronor vilket motsvarar 4,1 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP).

Många medarbetare på Försäkringskassan har deltagit i arbetet med *Socialförsäkringen i siffror 2023*. Ulrik Lidwall har skrivit kapitlen om Socialförsäkringens mottagare, Ekonomisk trygghet vid sjukdom och Annan utbetalning samt varit redaktör för publikationen. Maria Corin och Elin Stenbacka har skrivit kapitlet om Socialförsäkringens utgifter, Patrik Zetterberg kapitlet om Ekonomisk trygghet för familjer och barn, och Karin Andersson kapitlet Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning.

Stockholm juni 2023

Nils Öberg
Generaldirektör

Innehåll

Socialförsäkringens mottagare	8
Socialförsäkringens utgifter	13
Ekonomisk trygghet för familjer och barn	18
Barnbidrag	18
Föräldrapenning	20
Graviditetspenning	25
Tillfällig föräldrapenning för vård av barn	27
Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption	30
Tillfällig föräldrapenning för kontakt dagar	32
Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit	34
Underhållsstöd	35
Bostadsbidrag	38
Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning	41
Omvårdnadsbidrag	41
Merkostnadsersättning för barn	45
Handikappersättning	47
Merkostnadsersättning för vuxna	49
Assistansersättning	51
Bilstöd	54
Ekonomisk trygghet vid sjukdom	56
Sjukpenning	56
Arbetslivsinriktad rehabilitering	61
Aktivitetsersättning och sjukersättning	63
Bostadstillägg till personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning	70
Arbetskadeersättning	72
Närståendepenning	74
Smittbärarpenning	76
Tandvård	78
Annan utbetalning	81
Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning	81
Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning	83
Publicerat av Försäkringskassan	85

Inledning

Den svenska socialförsäkringen syftar till att ge ekonomisk trygghet under livets olika skeden och omfattar i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Försäkringen är en viktig del av de offentliga trygghetssystemen och har stor betydelse, inte bara för enskilda, hushåll och företag, utan för hela samhällsekonomin. I de delar av socialförsäkringen som Försäkringskassan administrerar ingår främst försäkringar och bidrag som betalas ut till barnfamiljer, till sjuka och till personer med funktionsnedsättning. Från och med januari 2010 administrerar Pensionsmyndigheten försäkringar och bidrag inom socialförsäkringen som betalas ut till pensionärer. Dessa ersättningar inkluderas inte i denna publikation.

Socialförsäkringens utgifter för de ersättningar som administrerades av Försäkringskassan var år 2022 246 miljarder kronor, eller motsvarande 4,1 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Administrationskostnaden uppgick till 10 miljarder kronor, vilket ger en total utgift på 256 miljarder kronor. Lite mer än hälften av utgifterna gick till sjuka och personer med funktionsnedsättning, drygt en tredjedel gick till barn och familjer och resterande del gick till andra ersättningar inom främst arbetsmarknadsområdet samt till administration.

Socialförsäkringen i siffror 2023 ger en övergripande beskrivning av de ersättningar som administreras av Försäkringskassan. Socialförsäkringen beskrivs i tabeller, diagram och kartor utifrån områdena socialförsäkringens mottagare, socialförsäkringens utgifter, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning, ekonomisk trygghet vid sjukdom samt annan utbetalning. Några av de mått som beskrivs för de olika ersättningarna är antal mottagare, utbetalt belopp och genomsnittlig ersättning. För att sätta statistiken i sitt sammanhang finns för varje ersättning en regelruta som på ett överskådligt sätt beskriver det gällande regelverket. Försäkrade har olika behov av socialförsäkringen och nyttjar den på olika sätt. Därför redovisas statistiken fördelat på kön och ålder, samt i vissa fall på län och födelseregion.

På Försäkringskassans webbplats för statistik och analys, www.fk.se/statistik, finns en PDF-version av Socialförsäkringen i siffror 2023 med diagramunderlag som länkar till den underliggande statistiken. I detta diagramunderlag finns längre tidsserier än de 15 år som visas i diagrammen i den tryckta publikationen.

På Försäkringskassans webbplats för statistik och analys www.fk.se/statistik finns mer statistik kring de ersättningar som ingår i Socialförsäkringen i siffror. Frågor om den statistik som ingår i publikationen eller officiell och annan statistik som finns publicerad på Försäkringskassans webbplats kan ställas per e-post till statistikenheten@forsakringskassan.se.

Läsanvisningar

För varje ersättning som redovisas i Socialförsäkringen i siffror 2023 finns en regelruta som kort beskriver regelverket för samma år som statistiken avser. I de fall där regelverket har ändrats under året redovisas de regler som gällde i slutet av år 2022. Regelrutan finns till för att hjälpa läsaren att sätta statistiken i sitt sammanhang. Ytterligare information om regelverket finns på Försäkringskassans webbplats, www.fk.se.

Begreppet ”dagar” innebär genomgående så kallade nettodagar, vilket innebär att till exempel två dagar med 50 procents ersättning räknas som en nettodag.

För beräkning av storleken på inkomstrelaterade dagersättningar vid till exempel sjukpenning, graviditetspenning och föräldrapenning multipliceras ersättningsnivån (80 eller 75 procent) med en så kallad omräkningsfaktor som år 2022 var 0,97. Nivån på omräkningsfaktorn fastställs av riksdagen. Ersättningen vid inkomstrelaterade dagersättningar är därför knappt 80 eller 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten.

Dagersättningarnas storlek beräknas olika beroende på om det är en tim- eller dagberäknad ersättning (t.ex. tillfällig föräldrapenning) eller en kalenderdagsberäknad ersättning (t.ex. föräldrapenning). Detta innebär att trots att den maximala ersättningen baseras på 7,5 respektive 10 prisbasbelopp för tillfällig föräldrapenning och föräldrapenning så kan ändå det genomsnittliga dagbeloppet för tillfällig föräldrapenning överstiga det för föräldrapenning.

För ersättningar som betalas ut under en längre period kan uppgifter förändras under ärendets gång. Detta gäller till exempel pågående fall med sjukpenning, där diagnos kan förändras över tid. Statistiken i dessa tabeller bygger på senast registrerad diagnoskod i sjukfallen.

Diagnoserna som används är baserade på den svenska versionen av ICD-10. Diagnosgruppen psykiska sjukdomar baseras på diagnoskapitlet F00-F99 och innefattar genomgående även psykiska syndrom och beteendestörningar.

För vissa ersättningar kan de angivna totala utgifterna skilja sig från angivet utbetalt belopp för ersättningen. Det beror på att för vissa ersättningar finns det andra utgifter kopplat till ersättningen än utbetalningar, till exempel utgifter för statlig ålderspensionsavgift.

Om inget annat anges är källan till statistiken i denna publikation Försäkringskassans datalager Store. Retroaktiva beslut, omprövningar, avslag med mera kan göra att statistik som tas ut vid olika tillfällen från Försäkringskassans datalager Store skiljer sig något åt. Därmed kan uppgifter om till exempel antal mottagare som redovisas skilja sig något från vad som har redovisats i andra sammanhang.

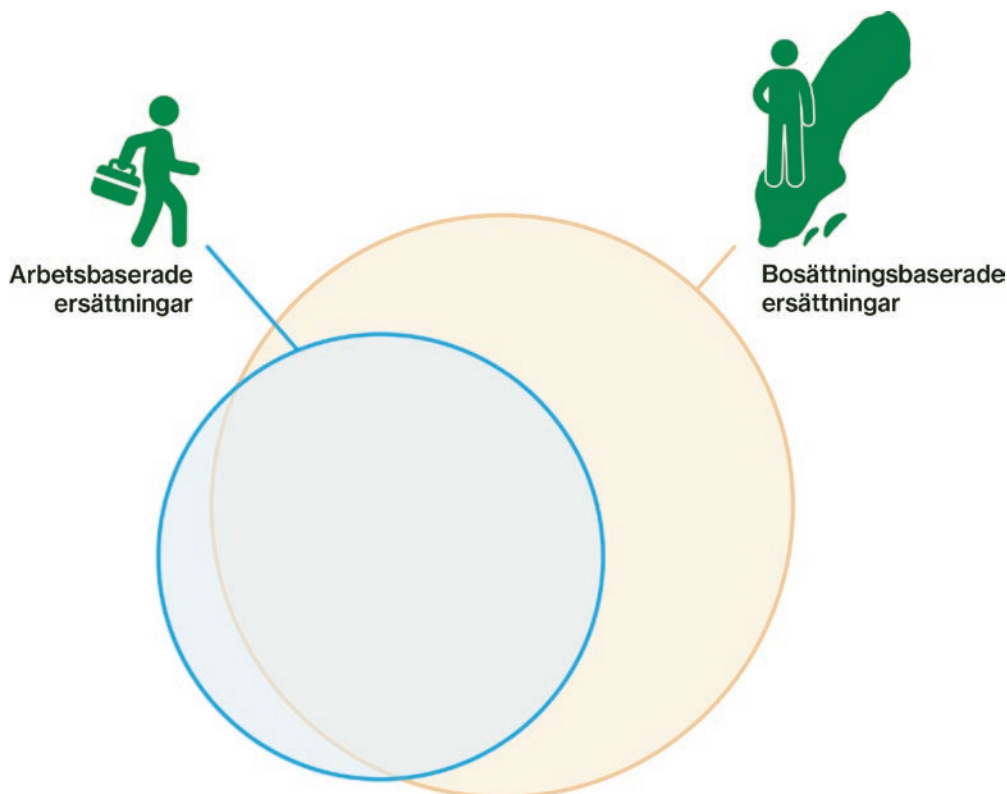
Socialförsäkringens mottagare

Den svenska socialförsäkringen omfattar i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Försäkringen är en viktig del av de offentliga trygghetsystemen och har stor betydelse, inte bara för enskilda, hushåll och företag, utan för hela samhällsekonomin.

Socialförsäkringen är arbets- och bosättningsbaserad

I Sverige är en person försäkrad enligt det svenska socialförsäkringssystemet om hen bor eller arbetar i landet. En person kan genom att bo eller arbeta i Sverige ha rätt till försäkringar och bidrag

som är arbets- eller bosättningsbaserade. I stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige omfattas av den svenska socialförsäkringen.

De flesta omfattas både av den arbetsbaserade och den bosättningsbaserade delen av den svenska socialförsäkringen.

Bosättningsbaserade ersättningar

För att vara berättigad till den bosättningsbaserade delen av det svenska socialförsäkringssystemet krävs att en person anses vara stadigvarande bosatt i Sverige.

Gemensamt för den bosättningsbaserade socialförsäkringen är att den ger ett grundskydd till personer som bor i Sverige. Flera av dessa ersättningar

är utformade som bidrag snarare än försäkringar. Skyddet består av olika grundersättningar som till exempel barnbidrag, bostadsbidrag och tandvårdsstöd. Här ingår även ersättningar som betalas med garantibelopp som föräldrapenning på lägstannivå och grundnivå, samt den del av aktivitets- och sjukersättning som betalas i form av garantiersättning.

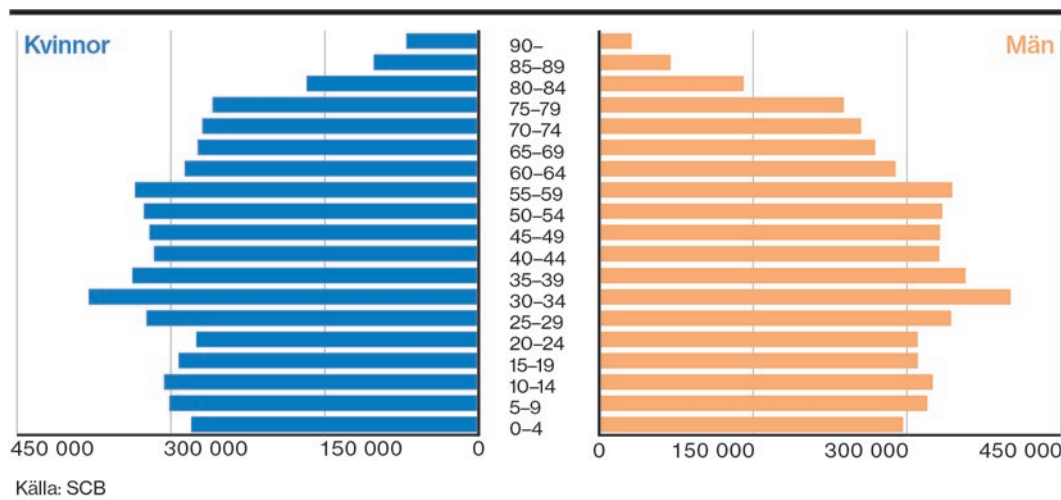
Arbetsbaserade ersättningar

En person som arbetar i Sverige är i regel försäkrad enligt det svenska socialförsäkringssystemet och är därmed berättigad till arbetsbaserade ersättningar. Det gäller oavsett om hen är bosatt i Sverige eller kommit till Sverige för att arbeta utan att vara bosatt i landet. Även en person som lämnar Sverige för arbete i ett annat land kan under vissa omständigheter omfattas av den svenska socialförsäkringen såsom utsända arbetare och diplomater.

Arbetsbaserade ersättningar är huvudsakligen utformade som försäkringar där inbetalade sociala

avgifter ger ett försäkringsskydd mot förlorad arbetsinkomst. Exempel på arbetsbaserade ersättningar är sjukpenning och inkomstrelaterad aktivitets- eller sjukersättning, som kan bli aktuella i de fall en försäkrad har fått en minskad arbetsinkomst på grund av en sjukdom som begränsat arbetsförmågan. Andra exempel på arbetsbaserade ersättningar är de som kopplas till minskad arbetsinkomst för att en person väntar eller har barn, som graviditetspenning, föräldrapenning på sjukpenningnivå och tillfällig föräldrapenning.

■ Sveriges befolkning efter ålder år 2022

I slutet av år 2022 hade Sverige en befolkning på omkring 10,5 miljoner invånare. Av dem var 5,9 miljoner i den åldersgrupp (20–64 år) som i huvudsak tar del av de delar av socialförsäkringen som Försäkringskassan administrerar. Det gäller ersättningar som riktar sig till barnfamiljer, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

Vissa av ersättningarna som betalas ut till personer som är mellan 20 och 64 år kommer indirekt även äldre och yngre till del. Barnbidrag, omvårdnadsbidrag och underhållsstöd är exempel på ersättningar som betalas ut till föräldrar för deras barn. Ett exempel på en försäkring som kommer

äldre till del är närståendepenning. Mottagaren av den ersättningen är vanligtvis under 65 år, men den som mottagaren får ersättning för att vårda är ofta 65 år eller äldre.

Det finns även ersättningar som betalas ut till personer som är äldre än 64 år. Sjukpenning kan till exempel betalas ut till förvärvsarbetande personer även efter att de fyllt 65 år. Andra exempel är de ersättningar som är riktade till personer med funktionsnedsättning, där mottagaren har rätt att behålla exempelvis handikapp- och assistansersättning efter 65-årsdagen förutsatt att hen beviljats ersättning före 65 års ålder.

■ Antal försäkrade i åldrarna 19–64 år, samt andel försäkrade med sjukpenninggrundande inkomst i början av år 2022

Födelseregion	Antal försäkrade 19–64 år ¹			Andel med sjukpenninggrundande inkomst ² , procent		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Sverige	2 178 118	2 293 908	4 472 026	91	90	91
Norden utom Sverige	50 466	41 173	91 639	85	83	84
EU 27 utom Norden	104 359	103 734	208 093	87	87	87
Övriga Europa	91 990	88 440	180 430	86	89	87
Afrika söder om Sahara	74 034	73 622	147 656	81	83	82
Asien utom Mellanöstern	125 058	88 801	213 859	82	86	84
Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet	190 512	225 318	415 830	79	84	82
Nordamerika	13 982	14 455	28 437	82	84	83
Sydamerika	29 258	26 987	56 245	86	88	87
Oceanien	1 476	2 859	4 335	82	86	84
Samtliga	2 859 253	2 959 297	5 818 550	89	89	89

¹ Skattat antal personer som omfattas av den svenska socialförsäkringen i åldersgruppen 19–64 år bygger på uppgifter om antal folkbokförda tillsammans med en skattning av antal personer som har haft rätt till arbetsbaserade ersättningar trots att de inte varit folkbokförda i Sverige under året.

² Försäkrade som förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst skattas här genom de personer som har en pensionsgrundande inkomst (PGI) på minst 24 procent av prisbasbeloppet (exklusive de som har inkomstrelaterad aktivitets- eller sjukersättning, samt exklusive de som saknar sjukpenninggrundande inkomst och därför får föräldrapenning på garantinivå).

Det saknas exakta uppgifter om hur många som omfattas av den svenska socialförsäkringen. Det finns heller inga uppgifter om hur många som har en sjukpenninggrundande inkomst. Det beror på att bedömningen om huruvida en person omfattas av den svenska socialförsäkringen, samt om hen har en sjukpenninggrundande inkomst, utreds först när personer ansöker om en ersättning. Det skattade antalet försäkrade är därför ett mått på potentiella mottagare av socialförsäkringens arbets- och bosättningsbaserade delar. På motsvarande sätt visar andelen försäkrade med sjukpenninggrundande inkomst en skattning av hur stor del av de försäkrade som omfattas av de arbetsbaserade delarna av socialförsäkringen.

Av det skattade antalet försäkrade är 77 procent inrikes födda och 23 procent utrikes födda.

Andelen personer som förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst är högre bland inrikes födda jämfört med utrikes födda. Bland inrikes födda beräknas 91 procent ha möjlighet att få arbetsbaserade ersättningar som till exempel sjukpenning, graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning. Bland försäkrade kvinnor och män födda i Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet skattas 82 procent ha en sjukpenninggrundande inkomst. Den främsta förklaringen till att en lägre andel av de utrikes födda förväntas ha en sjukpenninggrundande inkomst är att utrikes födda i allmänhet har en sämre arbetsmarknadsanknytning jämfört med inrikes födda, men dessa skillnader minskar med vistelsetiden i Sverige.

Regler 2022

Försäkrade som har rätt till en sjukpenninggrundande inkomst (SGI) är de som genom förvärvsarbete beräknas tjäna minst 24 procent av prisbasbeloppet under ett år. Under 2022 motsvarar det en inkomst på 11 500 kronor. För att en inkomst ska vara sjukpenninggrundande måste den komma från arbete som kan antas vara minst sex månader i följd eller vara årligen återkommande. I vissa fall kan försäkrade ha en sjukpenninggrundande inkomst som baseras

på tidigare arbetsinkomster (det kallas för att SGI är skyddad). Att ha rätt till en SGI är en grundförutsättning för att vara berättigad till vissa arbetsbaserade ersättningar som sjukpenning, graviditetspenning, föräldrapenning på sjukpenningnivå och tillfällig föräldrapenning. Bedömningen om huruvida en försäkrad har en SGI görs först när hen ansöker om denna typ av arbetsbaserade ersättningar.

■ Antal personer som har fått olika typer av ersättningar under 2022

Ersättning	Kvinnor	Män	Samtliga
Tandvård	2 129 503	1 840 631	3 970 134
Barnbidrag	1 119 527	571 285	1 690 812
Tillfällig föräldrapenning	509 507	454 471	963 978
Föräldrapenning	437 479	374 507	811 986
Sjukpenning	387 694	230 440	618 134
Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning	119 075	123 639	242 714
Bostadsbidrag	155 244	84 931	240 175
Sjukersättning	133 869	96 390	230 259
Underhållsstöd	116 223	25 577	141 800
Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn	67 160	18 317	85 477
Handikappersättning och merkostnadsersättning för vuxna	31 347	27 605	58 952
Aktivitetsersättning	16 819	19 733	36 552
Graviditetspenning	28 869	0	28 869
Arbetskadeförärliga	9 691	11 290	20 981
Etableringsersättning	10 654	8 007	18 661
Närståendepenning	10 709	4 208	14 917
Assistansersättning	6 345	7 729	14 074
Rehabiliteringspenning	7 316	3 868	11 184
Bilstöd	481	619	1 100

Det statliga tandvårdsstödet är den ersättning som betalas ut till flest personer. Närmare 4 miljoner personer fick ta del av tandvårdsstödet under år 2022, vilket utgör 38 procent av hela Sveriges befolkning.

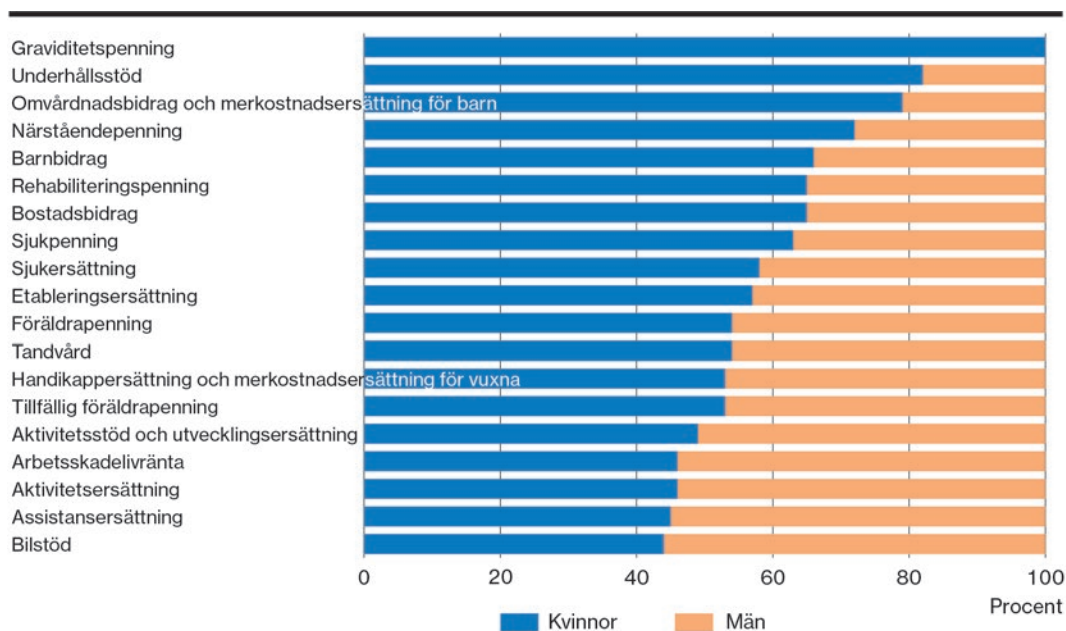
En annan ersättning med många mottagare är barnbidraget. Ungefär 1,7 miljoner personer mottog barnbidrag under år 2022, vilket motsvarar 16 procent av Sveriges befolkning.

Både tandvårdsstödet och barnbidraget är bosättningsbaserade ersättningar som inte är

behovsprövade. För att få ta del av dessa ersättningar behöver den försäkrade inte ansöka om dem. Försäkringskassan betalar tandvårdsstödet direkt till vårdgivaren, som drar av det från patientavgiften i samband med tandvårdsbesöket. Barnbidrag betalas automatiskt ut till föräldrar som bor och har barn i Sverige.

Uppgifter om utgifter per ersättning redovisas på sidan 14 och mer statistik om de olika ersättningarna presenteras i kommande kapitel.

■ Könsfördelning bland mottagare av ersättningar under 2022

För flera ersättningar är det en ojämn könsfördelning bland mottagarna. Särskild ojämn fördelning är det i de bidrag och stöd som betalas ut till barnfamiljer. Av mottagarna av underhållsstöd år 2022 var 82 procent kvinnor och 18 procent män. Motsvarande siffror för omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn var 79 procent kvinnor och 21 procent män.

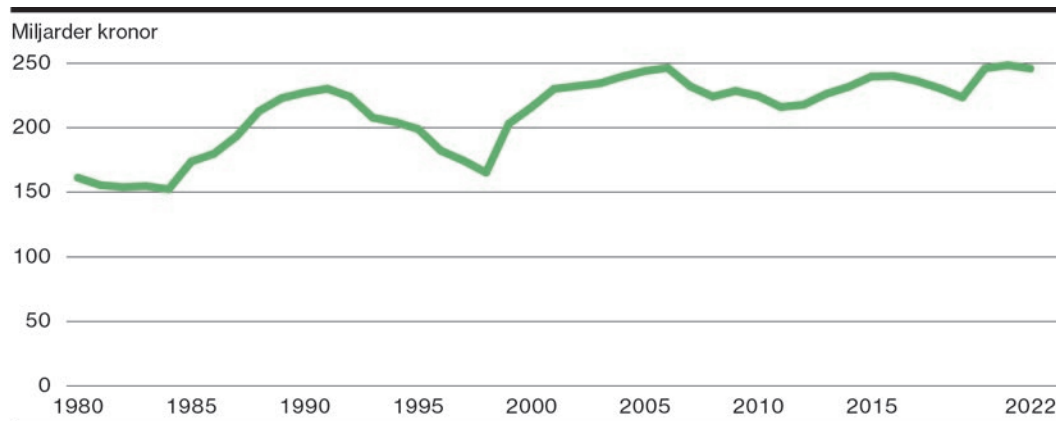
Ersättningar som tandvård, handikappersättning och merkostnadsersättning för vuxna, tillfällig föräldrapenning samt aktivitetsstöd och utvecklingsersättning har en mer jämn könsför-

delning vad gäller antalet mottagare. Dit hör även föräldrapenning där 54 procent av mottagarna under år 2022 var kvinnor och 46 procent var män. Att det är lika många kvinnor och män som har fått en utbetalning behöver dock inte innebära att kvinnor och män har nyttjat ersättningen jämnt. Antalet utbetalade dagar och belopp kan vara ojämn även om andelen mottagare är jämn. Vad gäller exempelvis föräldrapenning är det stor skillnad mellan andelen som har fått en utbetalning och andelen dagar som utbetalats till kvinnor och män (se vidare på sidan 20).

Socialförsäkringens utgifter

I kapitlet redovisas utgifter för de ersättningar inom den svenska socialförsäkringen som under år 2022 administrerades av Försäkringskassan. Det är i huvudsak ersättningar som betalas ut till barnfamiljer, sjuka och personer med funktionsnedsättning.

■ Socialförsäkringens utgifter (exklusive administration) i 2022 års priser

År 2022 var socialförsäkringens utgifter för de ersättningar som administreras av Försäkringskassan 245,9 miljarder kronor. Administrationskostnaden uppgick till knappt 10,3 miljarder kronor, vilket ger en total utgift på 256,2 miljarder kronor. Sedan år 1980 har utgifterna (i fasta priser) ökat med 37 procent.

Under 1990-talet minskade utgifterna (i fasta priser) exklusive administration, främst till följd av regeländringar, såsom sänkta ersättningsnivåer samt införande av sjuklöneperiod och karensdag i sjukförsäkringen. Utgifterna ökade sedan kraftigt på grund av snabbt stigande utgifter inom sjukförsäkringen. År 1999 infördes även en statlig ålderspensionsavgift som innebär att staten betalar in pensionsrätt för personer med till exempel sjukpenning och föräldrapenning.

Under några år från och med 2006 minskade utgifterna. Det berodde på minskade kostnader för

sjukpenning och sjukersättning till följd av åtstramande regelverk. I samband med covid-19-utbrottet våren 2020 ökade utgifterna. Då infördes nya ersättningar, reglerna i befintliga ersättningar blev mer generösa och nyttjandet av vissa förmåner ökade. Ersättning för höga sjuklönekostnader stod för den största reala ökningen i utgifter år 2020. Under år 2021 ökade utgifterna främst inom aktivitetsstöd och graviditetspenning, vilket också hade pandemirelaterade orsaker. År 2022 påverkades utgifterna för socialförsäkringen mindre av pandemin. Under detta år höjdes taket i sjukpenningen, vilket ledde till ökade utgifter inom ersättningen. De totala utgifterna (i fasta priser exklusive administration) för socialförsäkringen minskade dock mellan 2021 och 2022, främst till följd av hög inflation.

■ Socialförsäkringens utgifter 2020–2022 i miljoner kronor (löpande priser)

Utgifter per utgiftsområde/förmån, miljoner kronor ¹	2020	2021	2022
Ekonomisk trygghet för familjer och barn			
Föräldrapenning	35 469	35 180	35 653
Tillfällig föräldrapenning	9 975	10 085	10 397
Graviditetspenning	681	1 654	1 263
Barnbidrag	33 326	33 390	33 306
Bostadsbidrag till barnfamiljer och ungdomar	5 284	5 019	4 126
Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	3 960	3 951	4 083
Underhållsstöd	2 636	2 692	2 726
Adoptionsbidrag	9	9	8
Totalt	91 340	91 979	91 562
Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning			
Sjukpenning	41 152	41 329	44 704
Rehabiliteringsersättningar	799	876	1 009
Närståendepenning	180	164	186
Boendetillägg	224	251	276
Ersättning för höga sjuklönekostnader	17 675	14 479	11 751
Tandvård	5 956	6 775	6 863
Sjukvård i internationella förhållanden	495	474	515
Aktivitetserättning och sjukersättning	37 551	35 749	36 521
Bostadstillägg	5 060	4 996	5 511
Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 300	1 252	1 305
Arbets-skadeersättning	2 567	2 380	2 209
Bilstöd	136	138	147
Assistansersättning	23 528	24 135	24 099
Bidrag för sjukskrivningsprocessen ²	2 136	2 207	1 290
Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	37	37	34
Smittbärrapenning	127	393	412
Totalt	138 924	135 634	136 832
Annan utbetalning			
Aktivitetsstöd ³	13 474	19 510	16 470
Etableringsersättning	2 291	1 352	1 014
Familjebidrag värnpliktiga	24	29	31
Totalt	15 789	20 890	17 514
Totalt, exklusive administration	246 052	248 503	245 909
Administration	9 880	9 973	10 270
Totalt, inklusive administration	255 932	258 476	256 179

¹ I ersättningar med statlig ålderspensionsavgift är denna inkluderad i utgifterna.

² I bidrag för sjukskrivningsprocessen ingår utgifter för finansiell samordning genom samordningsförbund, medicinsk service, rehabiliteringsinsatser i samarbete mellan FK och AF, arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd samt försäkringsmedicinska utredningar.

³ I utgifterna för aktivitetsstöd ingår utvecklingsersättning.

Mellan åren 2020 och 2021 ökade socialförsäkringens utgifter (i löpande priser) exklusive administration, från 246,0 till 248,5 miljarder kronor. Därefter minskade utgifterna till 245,9 miljarder kronor år 2022. Ökningen år 2021 förklaras främst av att utgifterna för aktivitetsstöd ökade kraftigt. Under pandemin blev fler arbetslösa berättigade till aktivitetsstöd och år 2021 höjdes därför anslaget i syfte att motverka långtidsarbetslöshet. Året därpå minskade utgifterna istället för aktivitetsstöd, vilket är en viktig orsak till att de totala utgifterna minskade mellan 2021 och 2022. De

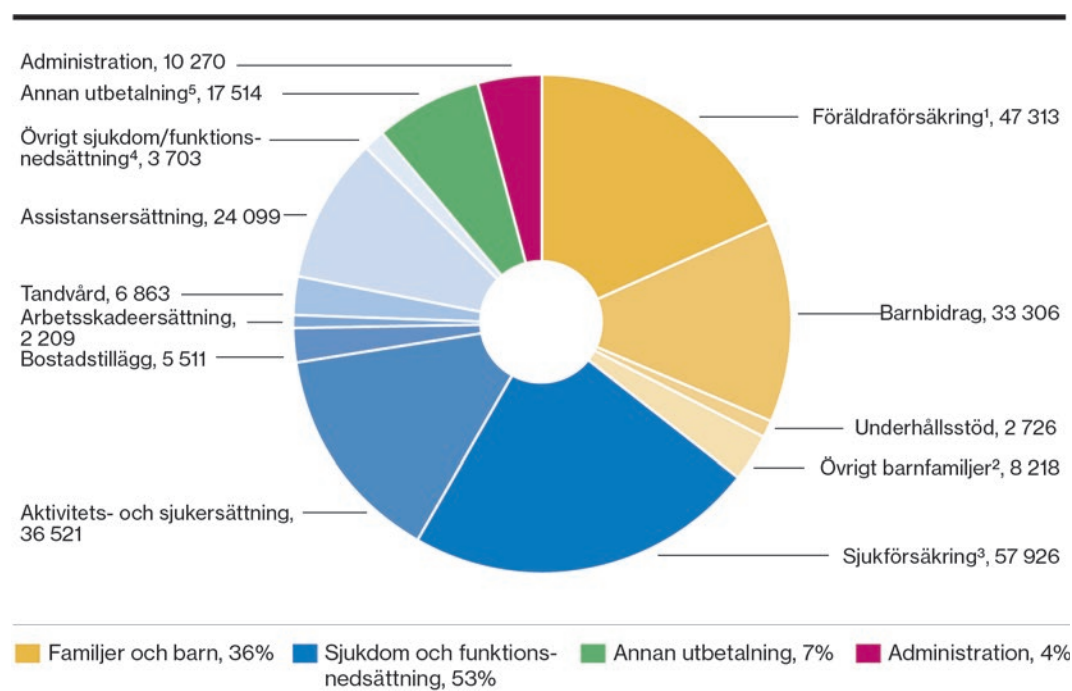
minskade utgifterna år 2022 beror också på att utgiften för ersättning för höga sjuklönekostnader minskade.

Inom området Ekonomisk trygghet för familjer och barn har utgifterna varit relativt stabila under perioden 2020–2022. Dock har det skett förändringar inom ersättningarna, där bostadsbidraget minskat med 1,2 miljarder kronor, samtidigt som utgifterna för graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning ökat med 0,6 respektive 0,4 miljarder kronor. Ökningen i utgifter för graviditetspenning och tillfällig föräldrapenning är pandemirelaterad.

Fler gravida nyttjade graviditetspenning då de i februari 2021 bedömdes vara i riskgrupp för covid-19 från och med graviditetsvecka 20. Antalet nyttjade dagar med tillfällig föräldrapenning per sjukdomstillfälle har samtidigt ökat, vilket troligen förklaras av ändrade rekommendationer från förskolorna om närvaro vid förkylningssymptom.

Utgifterna för området Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning har minskat med 1,5 procent mellan åren 2020 och 2022. Ersättning för höga sjuklönekostnader står för den största minskningen till följd av pandemins minskande påverkan. Dock har utgifterna för sjukpenning ökat under år 2022.

Utgifternas fördelning 2022 i miljoner kronor

¹ Föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning och graviditetspenning.

² Bostadsbidrag, omvårdnadsbidrag, vårdbidrag och adoptionsbidrag.

³ Sjukpenning, rehabiliteringsersättningar, närståendepenning, boendetillägg och ersättning för höga sjuklönekostnader.

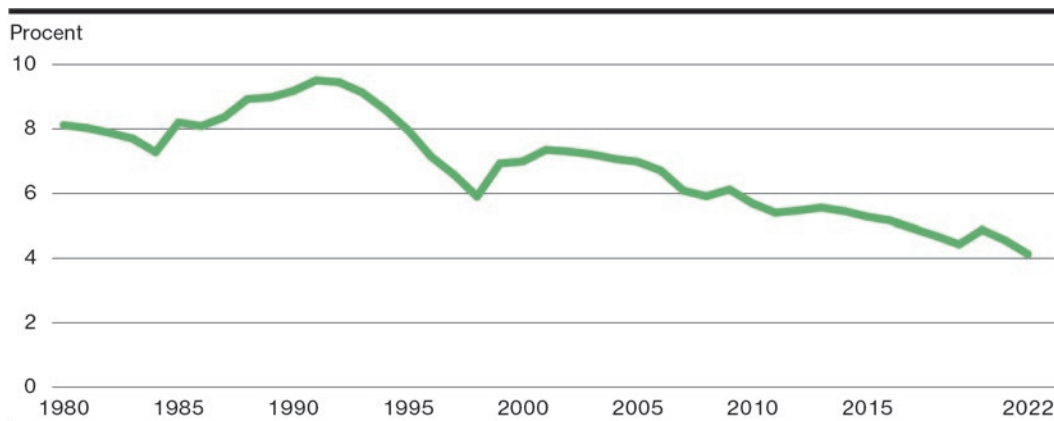
⁴ Sjukvård i internationella förhållanden, merkostnadsersättning och handikappersättning, bilstöd, bidrag till hälso- och sjukvård, bidrag till sjukskrivningsprocessen, medicinsk service, ersättning inom det statliga personskadeskyddet och smittbärarpennning.

⁵ Aktivitetsstöd, etableringsersättning och familjebidrag för värnpliktiga.

Lite mer än hälften av socialförsäkringens utgifter (53 procent eller 137 miljarder kronor) gick till ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning år 2022. Drygt en tredjedel av utgifterna (36 procent eller 92 miljarder kronor) gick till ekonomisk trygghet för familjer

och barn. Utöver det gjordes utbetalningar till vissa andra ersättningar inom arbetsmarknadsområdet (7 procent eller 18 miljarder kronor). Resterande del bestod av utgifter för administration (4 procent eller 10 miljarder kronor).

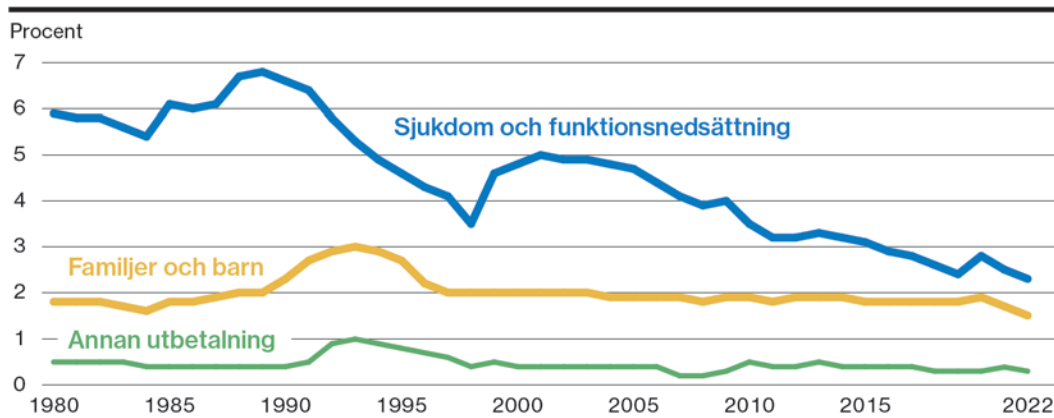
■ Socialförsäkringens utgifter (exklusive administration) i förhållande till bruttonationalprodukten (BNP)

Utbetalningarna från socialförsäkringen står för en betydande del av samhällsekonomin. I förhållande till BNP har dock utgifterna för socialförsäk-

ringen minskat över tid. År 2022 motsvarade utgifterna för socialförsäkringen 4,1 procent av BNP, vilket är den lägsta nivån under de senaste 40 åren.

■ Utgiftsområden i förhållande till BNP

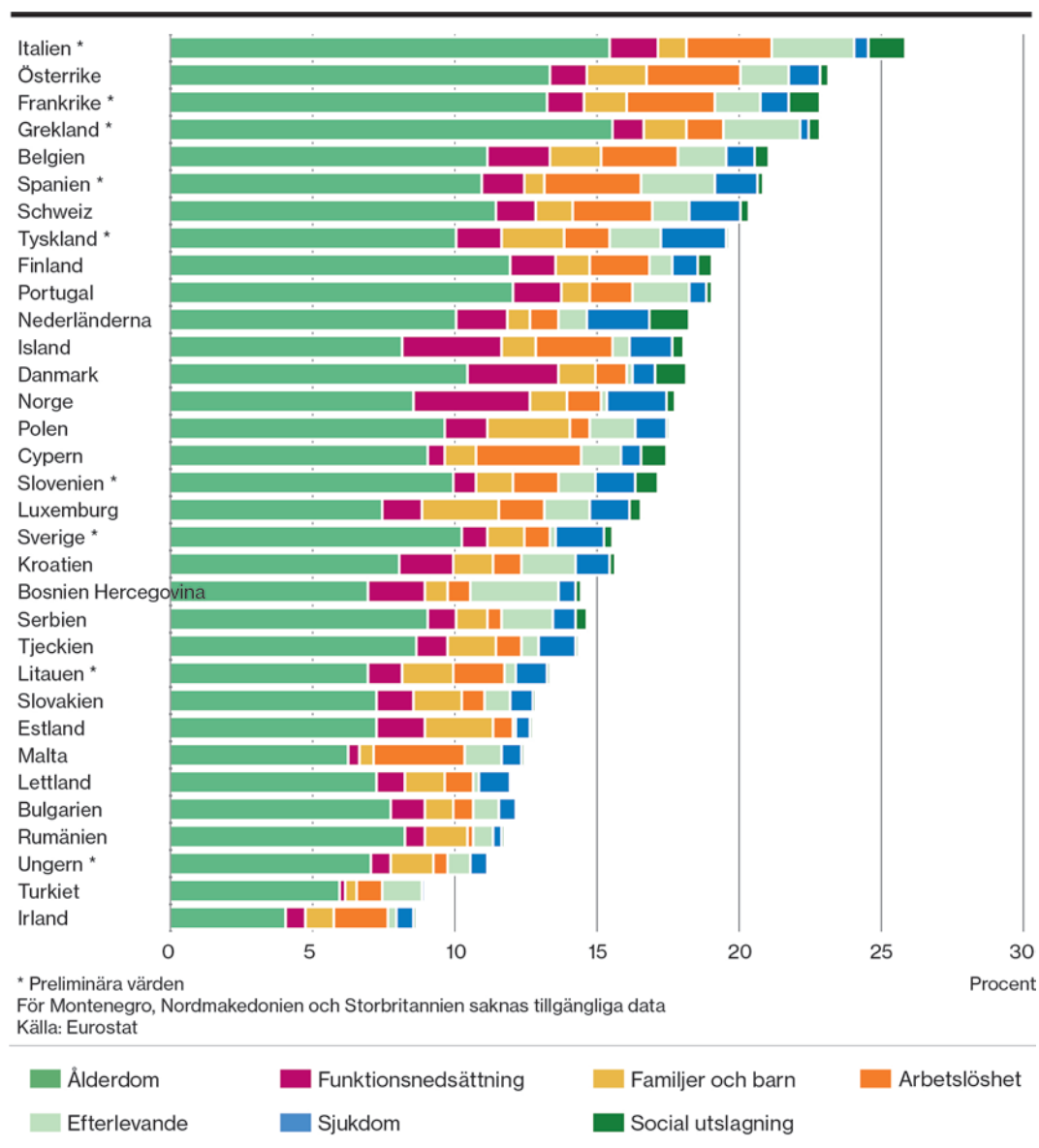

Utgifterna för sjukdom och funktionsnedsättning ökade under senare delen av 1980-talet, men sjönk därefter från 6,7 procent av BNP år 1989 till 3,5 procent av BNP år 1998. Nedgången berodde bland annat på minskad sjukfrånvaro, införande av sjuklöneperioden, sänkta ersättningsnivåer, samt att landstingen fick ta över kostnadsansvaret för läkemedel. Mellan 1998 och 2003 steg utgifterna i förhållande till BNP på grund av den ökade sjukfrånvaron. Därefter har utgifterna i relation till BNP återigen minskat, fram till 2020, då de ökade tillfälligt. Ökningen under år 2020, från 2,4 till 2,8 procent av BNP, beror nästan uteslutande på pandemiutbrottet.

Ersättningar till familjer och barn ökade i förhållande till BNP i början av 1990-talet, på grund av stora barnkullar och en djup lågkonjunktur. Under den ekonomiska återhämtningen vid andra hälften av 1990-talet sjönk återigen dessa utgifter i förhållande till BNP. Familjeområdets andel av BNP har sedan dess legat stabilt kring 2 procent, förutom åren 2021 och 2022 då den var något lägre.

Utgifterna inom Annan utbetalning som andel av BNP ökade under början av 1990-talet till följd av den då rådande lågkonjunkturen, för att sedan sjunka något och från och med 2000-talet ligga på en andel kring 0,4 procent av BNP.

Offentliga transfereringar i förhållande till BNP år 2020 i Sverige och andra europeiska länder

Offentliga transfereringar innefattar förutom ekonomisk trygghet vid ålderdom och för efterlevande, funktionsnedsättning, sjukdom, och för familjer och barn, även arbetslöshetsersättning och ekonomiskt bistånd (social utslagning). Sveriges andel offentliga transfereringar till hushåll i förhållande till BNP ligger något

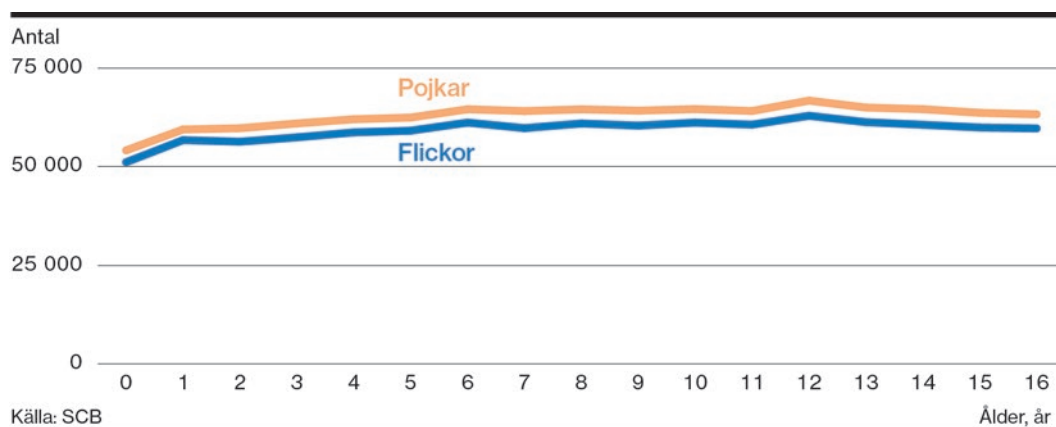
under EU-genomsnittet. Det finns stora skillnader i hur olika länder använder sig av offentliga transfereringar, men också direkta tjänster, för att möta behoven inom ramen för landets socialförsäkringssystem. Exempel på direkta tjänster är skattereduktioner och subventionerad barnomsorg, som inte ingår i denna sammanställning.

Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Barnbidrag

Barnbidragen ska utjämna de ekonomiska villkoren mellan familjer med och utan barn.

Antal barn i december 2022

I december 2022 fanns det totalt 2 076 000 barn i åldrarna 0–16 år, 1 008 000 flickor och 1 068 000 pojkar. Jämfört med år 2021 minskade antalet barn med 0,2 procent.

■ Barnbidrag i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Andelen mottagare med flerbarnstillägg ¹	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	1 841	1 850	1,8	0,2
20-24	15 546	3 780	24,8	14,1
25-29	83 763	34 337	43,6	30,4
30-34	210 829	118 656	61,0	44,5
35-39	243 054	145 461	72,0	52,4
40-44	232 112	116 214	65,3	49,3
45-49	178 517	69 342	43,2	41,2
50-54	78 188	31 875	22,5	34,1
55-	18 123	18 629	9,9	26,5
Samtliga	1 061 973	540 144	55,7	44,7

¹ Tabellen redovisar föräldrar som får flerbarnstillägg för barn med allmänt barnbidrag eller förlängt barnbidrag. Andelen mottagare med flerbarnstillägg är därför lågt skattad.

I december 2022 fick 1,6 miljoner föräldrar allmänt barnbidrag, flerbarnstillägg eller förlängt barnbidrag. Sedan lagändringen om delat barnbidrag trädde i kraft 2014 har andelen kvinnor som mottar ersättningen minskat från 88 till 66 procent

och andelen män på motsvarande sätt ökat från 12 till 34 procent. Andelen av barnbidragsmottagarna som också fick flerbarnstillägg var 56 procent för kvinnor och 45 procent för män. År 2022 utbetalades 33,3 miljarder kronor i barnbidrag.

Regler 2022

Med barnbidrag menas allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag och flerbarnstillägg. Föräldrar har rätt till allmänt barnbidrag för barn som är bosatta i Sverige till och med det kvartal då barnet fyller 16 år. Därefter kan föräldern få förlängt barnbidrag om barnet går i grundskolan eller i särskola. En förälder som har allmänt barnbidrag, förlängt

barnbidrag eller studiehjälp från CSN för två eller fler barn får också flerbarnstillägg. Barnbidraget är skattefritt. År 2022 var barnbidraget 1 250 kronor per barn och månad. Flerbarnstillägget år 2022 var 150 kronor per månad för andra barnet, 730 kronor för tredje barnet, 1 740 kronor för det fjärde barnet och 1 250 för varje ytterligare barn.

	Månadsbelopp år 2022, kronor		Totalt	Årsbelopp år 2022, kronor
	Barnbidrag	Flerbarnstillägg		
1 barn	1 250	–	1 250	15 000
2 barn	2 500	150	2 650	31 800
3 barn	3 750	730	4 480	53 760
4 barn	5 000	1 740	6 740	80 880

Från och med det femte barnet lämnas flerbarnstillägg med ytterligare 1 250 kronor per barn och månad.

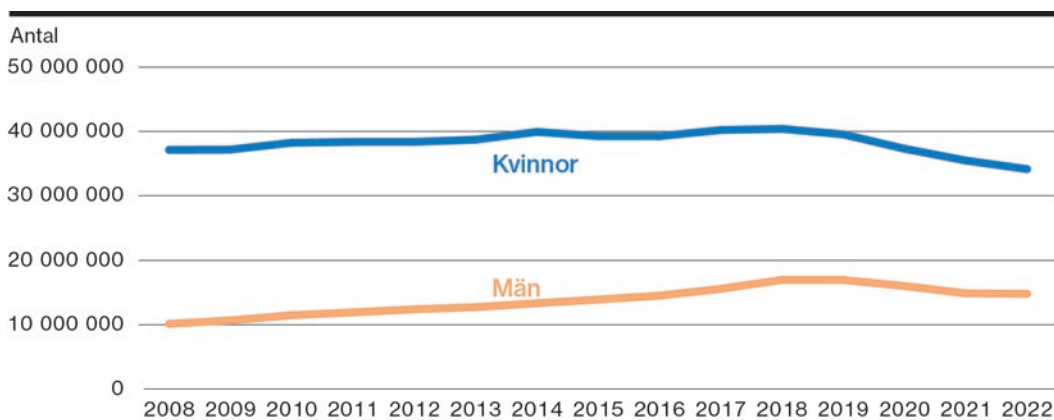
För barn födda före den 1 mars 2014 betalas hela barnbidraget ut till en av vårdnadshavarna. Om barnet bor växelvist hos båda föräldrarna betalas barnbidraget med hälften till vardera föräldern efter anmälan av någon av dem, om föräldern gör sannolikt att det finns ett växelvist boende. Föräldrar till barn födda

den 1 mars 2014 eller senare, som har gemensam vårdnad, får delat barnbidrag. Det innebär att de får 625 kronor var per månad när månadsbeloppet är 1 250 kronor. Föräldrarna har möjlighet att ändra vem barnbidraget betalas till.

Föräldrapenning

Föräldrapenningen ska underlätta för föräldrar att kombinera föräldraskap med arbete eller studier.

Dagar med föräldrapenning

Under 2010-talet ökade antalet uttagna dagar med föräldrapenning samtidigt som antalet födda barn var på en jämn nivå kring 115 000 barn per år. Ökningen berodde främst på fler uttagna dagar bland män. Under pandemiåren 2020 till 2022 har antalet uttagna nettodagar istället minskat vilket främst berodde på att föräldrar till barn äldre än ett år tog ut färre dagar. År 2022 betalades det ut 49 miljoner dagar med föräldrapenning

vilket var 3 procent lägre än året innan. Delvis kan utvecklingen år 2022 förklaras av att det endast föddes 104 000 barn, vilket var det lägsta antalet på 15 år.

70 procent av dagarna med föräldrapenning togs ut av kvinnor år 2022. Mäns uttag har ökat från 21 procent av de utbetalade dagarna år 2008 till 30 procent under år 2018 och har legat runt 30 procent sedan dess.

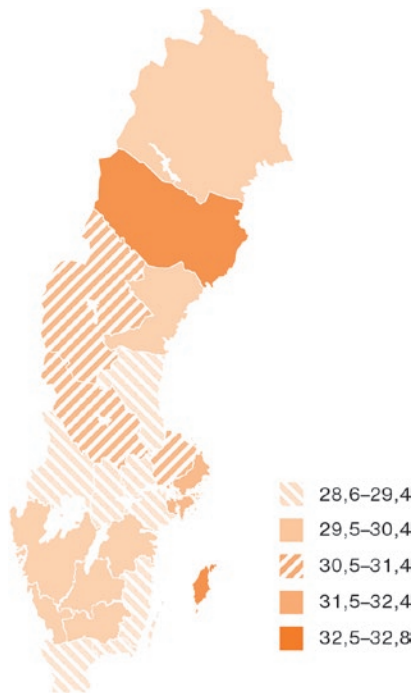
Föräldrapenning år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-19	561	33	155	89	253	320
20-24	12 454	2 704	138	48	393	612
25-29	64 932	29 119	112	45	561	735
30-34	148 835	100 531	89	46	650	790
35-39	128 165	114 942	66	41	656	795
40-44	64 346	77 329	45	33	630	772
45-49	16 317	34 318	26	29	596	749
50-54	1 717	11 140	22	29	600	727
55-	152	4 391	21	31	550	691
Samtliga	437 479	374 507	78	40	616	777

Av totalt 32,5 miljarder kronor som betalades ut i föräldrapenning under år 2022 gick 65 procent till kvinnor och 35 procent till män. Av mottagarna var 54 procent kvinnor och 46 procent män. För både kvinnor och män var det genomsnittliga antalet utbetalda dagar färre i de äldre åldersklasserna. Det beror bland annat på att unga föräldrar oftare har yngre barn och att merparten av föräldrapenningdagarna tas ut när barnet är yngre.

I genomsnitt var det ersatta dagbeloppet 26 procent högre för män än för kvinnor, vilket beror på skillnader i mäns och kvinnors arbetsinkomster och uttag av föräldrapenning. Kvinnor tog exempelvis ut föräldrapenning på grundnivå i större utsträckning än män, vilket ger en lägre dagersättning.

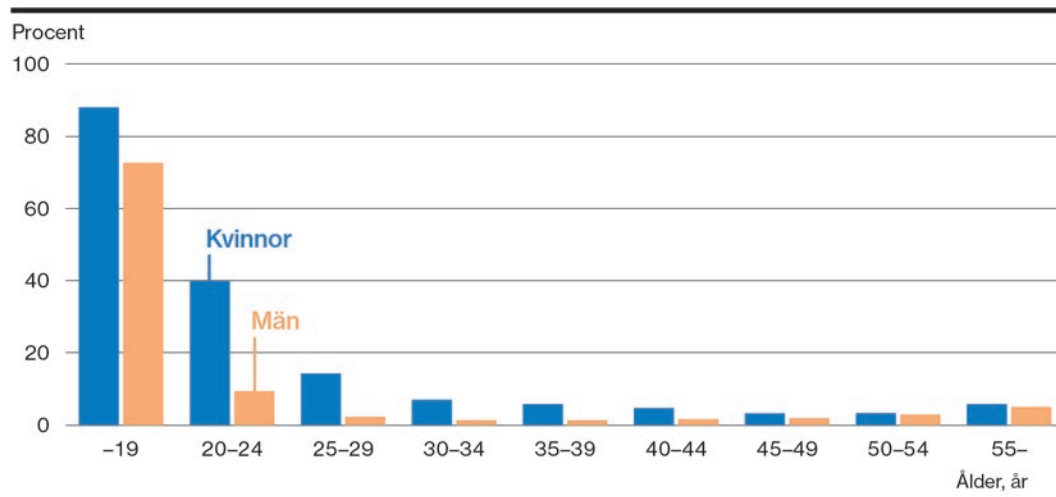
Mäns andel av föräldrapenningdagarna efter län år 2022

Män tog ut 30 procent av alla utbetalade dagar med föräldrapenning år 2022. Andelen var högst i Västerbottens län, 33 procent, och lägst i Blekinge län, 29 procent. I många län är spridningen mellan olika kommuner stor.

Mäns andel av föräldrapenningdagarna är beroende av hur många föräldrapenningdagar kvinnor tar ut. Därmed kan mäns uttag av föräldrapenning skilja sig mellan två län men ändå motsvara en lika stor andel av det totala uttaget i dessa län.

Andel mottagare av föräldrapenning på grundnivå år 2022

Andelen föräldrar som enbart tar ut föräldrapenning på grundnivå minskar med stigande ålder upp till 50 års ålder, då andelen åter ökar något.

I åldersgruppen 19 år eller yngre tog 88 procent av kvinnorna och 72 procent av männen enbart ut

föräldrapenning på grundnivå år 2022. Antalet mottagare av föräldrapenning i den yngsta åldersgruppen är dock få.

■ Föräldrapenning på grundnivå samt genomsnittlig ersättning oavsett nivå efter födelseregion år 2022

Föräldrars födelseregion	Andel mottagare enbart grundnivå, procent		Medelbelopp (oavsett ersättningsnivå), kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sverige	2,4	0,7	678	807
Norden utom Sverige	5,7	1,7	674	799
EU 27 utom Norden	8,7	1,8	607	782
Övriga Europa	14,2	2,3	554	739
Afrika Söder om Sahara	38,5	6,9	384	649
Asien utan Mellanöstern	29,6	5,2	478	732
Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet	35,3	6,6	422	662
Nordamerika	12,0	3,8	632	754
Sydamerika	12,5	3,0	580	743
Oceanien	8,7	3,5	730	786
Samtliga	8,3	1,8	616	777

År 2022 var det 8 procent av kvinnorna och 2 procent av männen som enbart tog ut föräldrapenning på grundnivå eftersom de inte uppfyllde kraven för att få inkomstrelaterad föräldrapenning. Andelen var lägst bland föräldrar födda i Sverige. Det var mer vanligt bland kvinnor än bland män att enbart ta ut föräldrapenning på grundnivå, oavsett födelseregion.

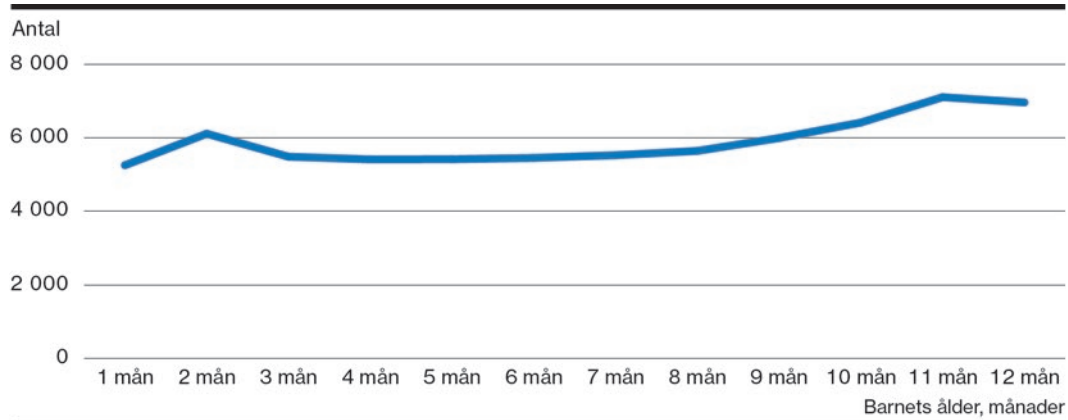
Inrikes födda föräldrar hade högre genomsnittlig ersättning per dag jämfört med föräldrar födda i ett annat land än Sverige. Oavsett födelseregion hade kvinnor i genomsnitt lägre ersättning per dag jämfört med män.

■ Antal mottagare av dubbeldagar år 2022

Ålder	Antal mottagare
-19	47
20-24	2 846
25-29	15 634
30-34	30 455
35-39	18 661
40-44	6 109
45-49	1 374
50-54	366
55-	142
Samtliga	75 634

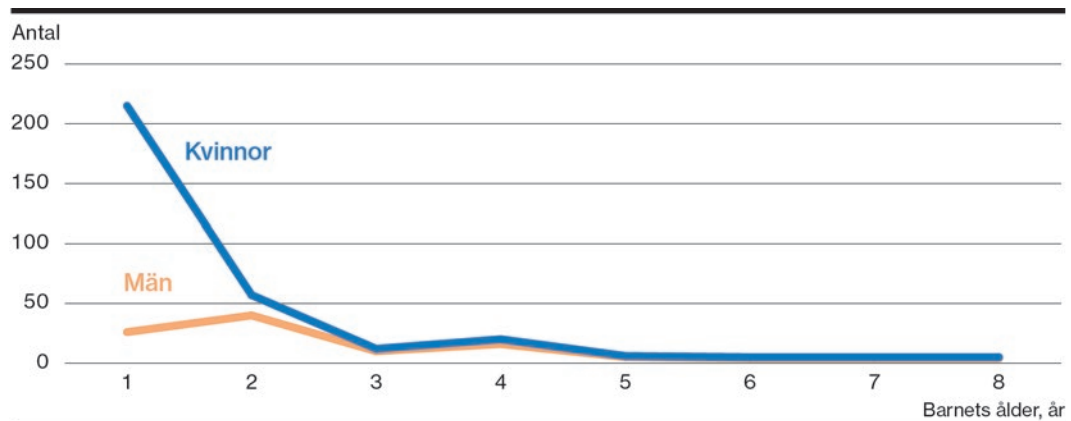
Under barnets första levnadsår kan båda föräldrarna ta ut föräldrapenning samtidigt i högst 30 dagar, dessa dagar kallas dubbeldagar. Flest mottagare av dubbeldagar är i åldern 30-34 år. De föräldrar som använt dubbeldagar har lägre medelålder än de föräldrar som använt annan föräldrapenning. Det beror främst på att dubbeldagar endast kan tas ut innan barnet fyller 1 år och att föräldrarna därför är yngre jämfört med föräldrar som tar ut annan föräldrapenning.

■ Antal barn där föräldrarna har tagit ut dubbeldagar år 2022

Totalt togs det ut dubbeldagar för 38 600 barn barnen är 2 månader och i slutet av deras första år 2022. Dubbeldagar används som mest när levnadsår.

■ Genomsnittligt antal uttagna dagar med föräldrapenning vid olika åldrar för barn födda år 2014

Föräldrar till barn födda 2014 eller senare kan få föräldrapenning fram till den dagen barnet fyller 12 år eller till den senare tidpunkt då barnet slutat femte klass. Föräldrar till barn födda före 2014 hade möjlighet att få föräldrapenning fram till dess att barnet fyllde 8 år eller hade gått ut det första skolåret.

För de barn som föddes år 2014 och fyllde 8 år 2022 användes de allra flesta föräldrapenningdagarna under barnets första levnadsår och då främst av kvinnor. Från det att barn är 3 år gamla är skillnader i antalet uttagna dagar för kvinnor och män obetydliga.

■ Barn för vilka föräldrar har tagit ut föräldrapenning år 2022

Ålder	Antal barn		Andel barn	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0	45 396	47 948	89	89
1	55 131	57 777	97	97
2	45 620	48 357	81	81
3	41 808	44 337	73	73
4	40 951	43 243	70	70
5	29 716	31 187	50	50
6	29 124	30 925	48	48
7	27 708	29 929	46	47
8	26 686	28 428	44	44
Samtliga	342 140	362 131	66	66

För 89 procent av barnen som föddes under år 2022 (0 år i tabellen) hade minst en förälder föräldrapenning under året. Från det att barnen är 2 år minskar

föräldrarnas uttag av föräldrapenning markant. Totalt hade föräldrar till 66 procent av alla barn i åldrarna 0–8 år föräldrapenning under år 2022.

Regler 2022

Föräldrar kan få föräldrapenning med anledning av ett barns födelse eller adoption under sammanlagt 480 dagar per barn. För 390 av dagarna är ersättningen relaterad till föräldrarnas inkomst. Det finns en grundnivå på 250 kronor per dag för föräldrar som inte uppfyller kraven för att få inkomstrelaterad ersättning eller har låga eller inga inkomster. För de resterande 90 dagarna får föräldrarna ersättning motsvarande en lägstanivå som är 180 kronor per dag för alla.

Föräldrar som har gemensam vårdnad om barnet har rätt till hälften var av det totala antalet föräldrapenningdagar. En förälder kan dock avstå från dagar med föräldrapenning till förmån för den andra föräldern med undantag för 90 dagar som är reserverade för vardera föräldern. Huvudregeln är att föräldrapenning inte får betalas ut till båda föräldrarna för samma barn och tid. Föräldrar har dock möjlighet att använda föräldrapenning samtidigt i högst 30 dagar under barnets första år. Försäkringskassan har valt att kalla det samtida uttaget av föräldrapenning för dubbeldagar.

Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag. Föräldrapenning kan tas ut tills barnet fyllt 12 år eller när barnet slutar i årskurs 5 i grundskolan. För barn födda 2014 och tidigare gäller att föräldrapenning kan tas ut tills barnet fyllt 8 år eller har avslutat första skolåret. Föräldrapenning kan betalas ut under högst 96 dagar för barn som har fyllt 4 år. Ersättningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) och maximal ersättning baseras på 10 prisbasbelopp. År 2022 motsvarade det en maximal ersättning på 1 027 kronor per dag.

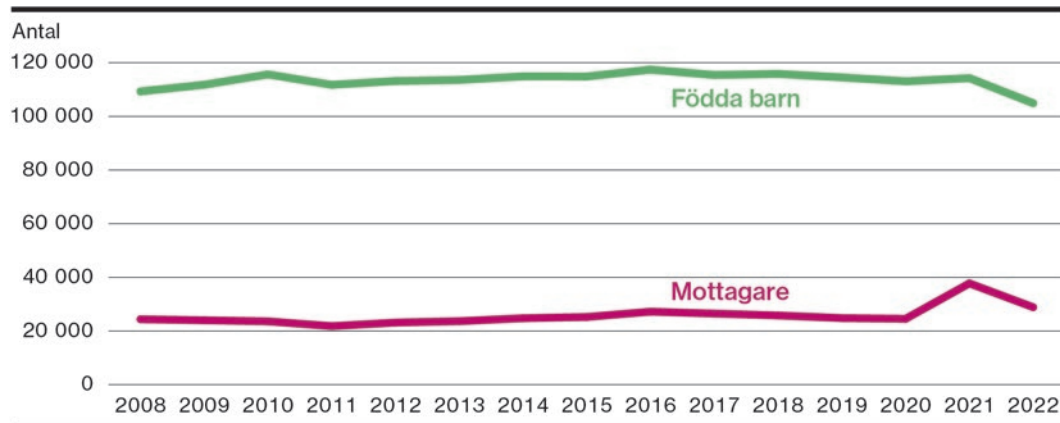
Antalet reserverade dagar för respektive förälder är 90 dagar. För barn födda 1 januari 2016 och tidigare gäller att 60 dagar är reserverade för respektive förälder.

För barn som blir bosatta i Sverige och kommer från ett annat land utanför EU/EES eller Schweiz gäller särskilda regler inom föräldrapenningen. Om barnet är 1 år eller äldre när det bosätter sig i Sverige betalas föräldrapenning ut i högst 200 dagar för barnet. Om barnet är 2 år eller äldre när det bosätter sig i Sverige betalas föräldrapenning ut i högst 100 dagar för barnet.

Graviditetspenning

Gravida kvinnor som har ett fysiskt ansträngande arbete eller andra risker i arbetsmiljön har möjlighet att ansöka om graviditetspenning om de inte kan fortsätta arbeta och inte heller kan få andra arbetsuppgifter av arbetsgivaren.

■ Graviditetspenning

Under senare delen av graviditeten har många kvinnor i någon omfattning ersättning från socialförsäkringen i form av graviditetspenning, sjukpenning eller föräldrapenning. Under perioden 2008–2020 föregicks ungefär var femte födsel av graviditetspenning. Socialstyrelsen gjorde bedömningen under pandemin att gravida under den senare delen av graviditeten löper en högre

risk att föda för tidigt om de insjuknar i covid-19. Att sjukdomen berättigade till graviditetspenning medförde en kraftig ökning av antalet mottagare under år 2021. Mellan år 2021 och 2022 sjönk andelen gravida med graviditetspenning från 33 till 28 procent. Således låg andelen gravida med graviditetspenning år 2022 kvar på en högre nivå än före pandemin.

■ Graviditetspenning år 2022

Ålder	Antal mottagare	Antal dagar i medeltal	Medelbelopp kronor per dag
-24	2 053	64	582
25-29	9 563	65	650
30-34	11 336	62	669
35-39	4 739	62	664
40-44	1 084	59	664
45-	94	57	669
Samtliga	28 869	63	655

År 2022 betalades det ut 1,2 miljarder kronor i graviditetspenning till 28 900 kvinnor. Antal dagar med graviditetspenning minskade i genomsnitt från

66 dagar år 2021 till 63 dagar år 2022. Flest antal mottagare var i åldern 25–34 år, vilket även är de åldrar då flest kvinnor föder barn.

Regler 2022

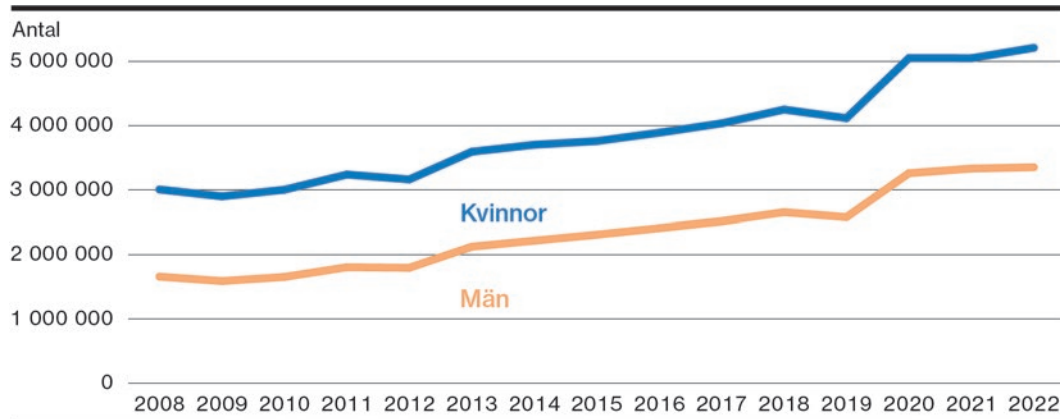
En gravid kvinna med ett fysiskt ansträngande arbete kan få graviditetspenning om arbetsgivaren inte kan omplacera henne till ett annat arbete som passar henne bättre under slutet av graviditeten. Graviditetspenning kan betalas ut under högst 50 dagar under de två sista månaderna av graviditeten. Finns det enligt arbetsmiljölagen förbud mot ett visst arbete under graviditeten har en kvinna rätt

till graviditetspenning för varje dag som förbudet gäller (vilket kan innebära hela graviditeten, dock betalas graviditetspenning aldrig ut för de tio sista dagarna innan beräknad förlossning). Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels dag och är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn

Tillfällig föräldrapenning för vård av barn gör det möjligt för föräldrar eller närstående att få ersättning för att vara hemma från arbetet med sjuka barn.

■ Dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn

Antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn var ganska stabilt fram till och med år 2012. År 2013 ökade antalet dagar och har fortsatt öka sedan dess för att nå nya höga nivåer pandemiåren 2020 till 2022. Flera faktorer ligger bakom ökningen mellan år 2013 och 2018. Ökat antal barn i befolkningen är en del-förklaring. Dessutom har det blivit enklare att ansöka om ersättning vilket också kan ha bidragit till ökningen. Den kraftiga ökningen år 2020 berodde främst på att många förskolor och skolor under pandemin skärpte bedömningen av barnens hälsotillstånd. Detta innebär att barn var hemma under längre perioder och med mildare symptom.

Trots borttagna restriktioner har antalet uttagna dagar för vård av barn fortsatt att öka under år 2022, främst bland kvinnor.

Under perioden har kvinnors och mäns andel av dagarna varierat något. År 2008 tog kvinnor ut 64 procent och män 36 procent av dagarna. Motsvarande andelar för år 2022 var 61 procent för kvinnor och 39 procent för män. Såväl under pandemin som tidigare år har föräldrar delat mer lika på dagarna när uttaget totalt sett varit högt, antagligen för att frånvaron från arbetet annars blir för stor för en enskild förälder. Totalt togs det ut 8,6 miljoner dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn år 2022.

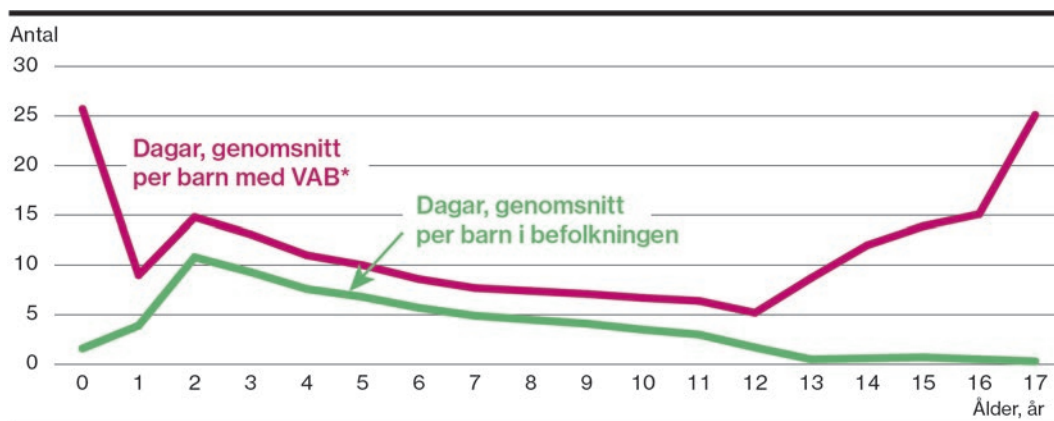
■ Tillfällig föräldrapenning för vård av barn år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	3 766	1 653	11,4	8,2	861	1 018
25-29	37 576	21 200	12,1	9,0	936	1 047
30-34	122 705	83 130	11,6	9,0	983	1 058
35-39	146 559	110 696	10,5	8,7	1 002	1 060
40-44	115 684	93 400	9,2	8,0	1 013	1 057
45-49	57 143	55 912	8,6	7,7	1 016	1 054
50-54	16 155	23 083	8,8	7,6	1 018	1 046
55-59	5 377	8 026	6,2	7,6	1 017	1 031
60-64	3 070	2 423	3,6	6,9	1 027	1 021
65-	493	429	3,2	6,1	1 046	982
Samtliga	508 528	399 952	10,2	8,4	994	1 056

Under år 2022 betalades det ut tillfällig föräldrapenning för vård av barn till 908 000 personer. Av mottagarna var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Totalt betalades det ut 8,7 miljarder kronor,

varav 59 procent till kvinnor och 41 procent till män. I genomsnitt använde kvinnor 10,2 dagar och män 8,4 dagar under året.

■ Genomsnittligt antal dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn efter barnets ålder år 2022

* VAB står för tillfällig föräldrapenning för vård av barn.

Antal dagar med tillfällig föräldrapenning för vård av barn per barn i befolkningen är som högst när barnen är i 2-årsåldern. Därefter sjunker antalet dagar med barnens stigande ålder.

I genomsnitt är antalet dagar per barn i befolkningen lågt för barn födda år 2022 (0 år i figuren)

och för barn som är 12 år eller äldre. Däremot är det genomsnittliga antalet dagar per barn med ersättning högt i dessa åldrar. Det beror på att ersättningen för dessa barn främst används för allvarligt sjuka barn.

■ Barn i åldern 0–11 år för vilka tillfällig föräldrapenning för vård av barn har utbetalats år 2022

Ålder	Antal barn		Andel av respektive åldersgrupp, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0	2 874	3 865	6	7
1	24 310	26 361	43	44
2	41 162	44 303	73	74
3	40 445	43 545	70	71
4	40 449	43 188	69	70
5	40 126	43 125	68	69
6	40 427	43 258	66	67
7	37 969	41 414	64	65
8	37 290	40 043	61	62
9	34 625	37 299	57	58
10	32 090	34 914	52	54
11	28 168	30 958	46	48
Samtliga	399 935	432 273	57	58

Under år 2022 betalade Försäkringskassan ut tillfällig föräldrapenning för vård av barn för 832 000 barn i åldrarna 0–11 år. Mest vanligt var att dagar betalades ut för barn i 2-årsåldern, där 73 procent av alla flickor och 74 procent av alla pojkar hade

en förälder eller annan närstående som använde ersättningen. Motsvarande andel för alla barn i åldrarna 0–11 år var 57 procent för flickor och 58 procent för pojkar.

Regler 2022

Om en förälder behöver avstå från förvärvsarbete i samband med sjukdom eller smitta hos barnet, sjukdom eller smitta hos barnets ordinarie vårdare eller besök i samhällets förebyggande hälsovård kan hen ha rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn. Detta gäller barn under 12 år och i vissa fall även äldre barn. Normalt kan ersättning för 60 dagar per barn och år betalas ut. När dessa har använts kan ytterligare 60 dagar tas ut, dock inte vid ordinarie vårdares sjukdom eller smitta. Rätten till tillfällig föräldrapenning för vård av barn kan i vissa situationer överlåtas till en annan person, som i stället för föräldern stannar hemma från sitt arbete för att vårda barnet. Föräldrar till allvarligt sjuka barn som inte har fyllt 18 år kan få tillfällig föräldrapenning för vård av barn

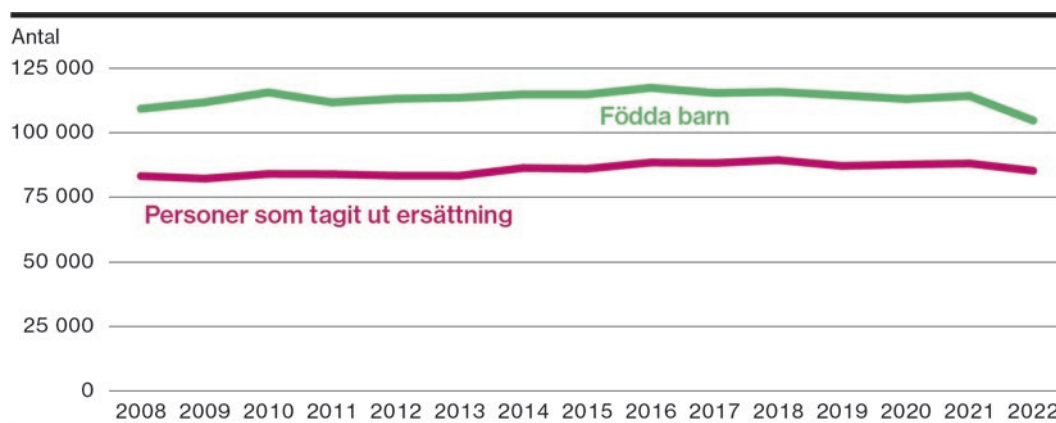
med obegränsat antal dagar. Båda föräldrarna kan då få ersättning för samma barn och tid. Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag och är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp.

Vissa tillfälliga regler har gällt under pandemin till och med den 31 mars 2022. Om en förälder behöver avstå från förvärvsarbete med anledning av att den skolverksamhet som barnet normalt deltar i stängs helt eller delvis på grund av pandemin kan hen ha rätt till tillfällig föräldrapenning för vård av barn. Detta gäller barn under 12 år och i vissa fall även äldre barn. Denna rätt kan överlåtas till en annan person.

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption, även kallad 10-dagar vid barns födelse, ger möjlighet för den andra föräldern eller en annan person att med ersättning vara med vid förlossningen och att vårda barn i samband med ett barns födelse eller adoption.

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption

Under 2010-talet föddes ungefär 115 000 barn per år i Sverige. Samtidigt tog fler personer ut tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption. De första åren under pandemin hade ingen större effekt på barnafödandet, men år 2022 sjönk antalet födda barn till 104 000 barn, en

minskning med 9 procent. Antalet personer som år 2022 tog ut tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption minskade något, men inte i samma utsträckning. För 81 procent av de barn som föddes 2022 har den andra föräldern eller en annan närstående person tagit ut ersättningen.

Tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	11	1 808	9,7	9,5	974	1 034
25-29	94	13 815	8,8	9,7	1 060	1 077
30-34	219	32 312	8,7	9,7	1 078	1 083
35-39	232	22 667	8,1	9,6	1 087	1 078
40-44	163	9 400	7,4	9,5	1 082	1 075
45-49	110	2 874	7,6	9,4	1 083	1 060
50-54	87	829	8,5	9,4	1 055	1 057
55-59	121	261	7,6	9,1	1 064	1 052
60-	118	96	8,2	9,4	1 041	1 024
Samtliga	1 155	84 062	8,1	9,6	1 071	1 078

År 2022 fick 85 000 personer tillfällig föräldrapenning i samband med barns födelse eller adoption. Av mottagarna var 1,4 procent kvinnor och 98,6 procent

män. Sammanlagt betalades det ut 881 miljoner kronor för denna ersättning, varav 98,8 procent betalades ut till män och 1,2 procent till kvinnor.

Regler 2022

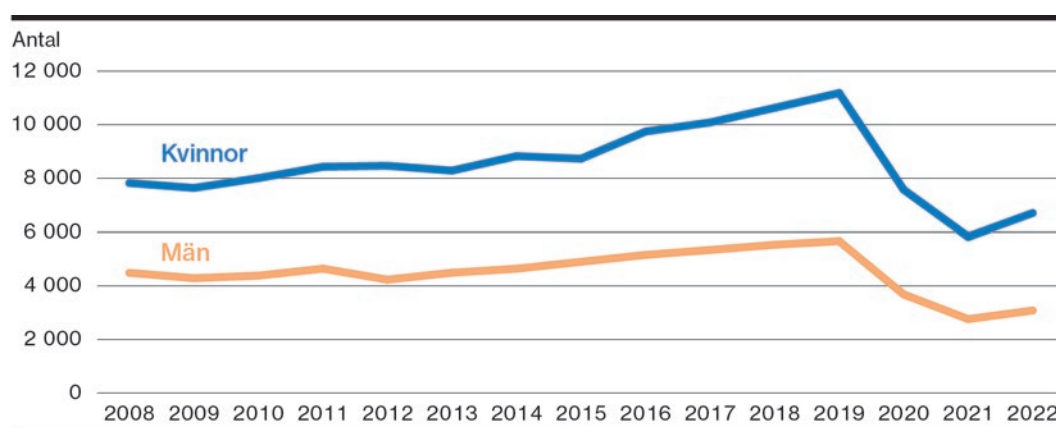
I samband med ett barns födelse har barnets andra förälder rätt till tillfällig föräldrapenning under 10 dagar per barn när hen avstår från förvärvsarbete. Dessa dagar kan under vissa förhållanden användas av annan person än barnets andra förälder. Vid adoption har föräldrarna rätt till fem dagar var. Dagarna får tas ut som

längst till och med den sextionde dagen efter den dag barnet kommit hem från förlossningen eller den dag adoptivföräldern har fått barnet i sin vård. Ersättningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar

Genom tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar kan föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) få ersättning för att delta i föräldrautbildning, besöka barnets förskola eller skola eller för att medverka i en aktivitet som anordnas av skolan.

Dagar med tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar

Antalet kontaktdagar som Försäkringskassan betalade ut ersättning för ökade under 2010-talet. Pandemin begränsade möjligheten att delta i utbildningar och antalet kontaktdagar minskade

därför markant åren 2020 och 2021. År 2022 ökade antalet kontaktdagar något till totalt 9 800 dagar. Kvinnor använde 69 procent och män 31 procent av det totala antalet kontaktdagar år 2022.

Tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-29	59	14	2,0	2,2	924	1 034
30-34	373	129	1,8	1,5	943	1 012
35-39	827	311	1,7	1,7	991	1 029
40-44	1 089	487	1,8	1,6	1 022	1 057
45-49	867	457	1,9	1,8	1 047	1 065
50-54	380	253	1,9	1,7	1 015	1 029
55-	101	135	2,1	2,0	995	1 056
Samtliga	3 696	1 786	1,8	1,7	1 010	1 047

Under år 2022 använde 5 500 föräldrar kontaktdagar. Det var en ökning med 20 procent jämfört med år 2021 men fortfarande inte i nivå med hur många föräldrar som använde kontaktdagar före pandemin.

Av mottagarna var 67 procent kvinnor och 33 procent män. Det är vanligare att kvinnor tar

ut kontaktdagar än män i alla åldrar förutom i den äldsta åldersgruppen. Totalt betalades det ut 10 miljoner kronor i tillfällig föräldrapenning för kontaktdagar, varav 67 procent till kvinnor och 33 procent till män.

Regler 2022

Föräldrar till barn som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) har rätt till tio så kallade kontaktdagar per barn och år, för barn upp till 16 år. Dagarna kan användas för föräldrautbildning, vid inskolning eller besök i den förskoleverksamhet

eller skolbarnomsorg som barnet deltar i. Ersättningen kan tas ut som hel, tre fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondels dag. Ersättningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp.

Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit

Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit ger möjlighet för föräldrar att en kort tid vara hemma från arbetet.

■ Tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	9	5	11,7	10,0	885	1 038
25-29	64	45	9,3	9,1	969	1 060
30-34	105	120	9,8	9,5	1 021	1 062
35-39	91	80	9,2	9,3	1 027	1 071
40-44	40	60	9,3	9,3	975	1 029
45-49	11	22	8,3	9,4	1 120	963
50-	13	25	8,6	8,4	1 016	1 012
Samtliga	333	357	9,4	9,3	1 005	1 049

Under år 2022 fick 690 föräldrar tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn avlidit. Av dessa var 48 procent kvinnor och 52 procent män. I genomsnitt var såväl kvinnor som män hemma från arbetet under 9 dagar.

År 2022 betalades det ut 6,6 miljoner kronor i tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit. 48 procent av det totala beloppet betalades ut till kvinnor och 52 procent betalades ut till män.

Regler 2022

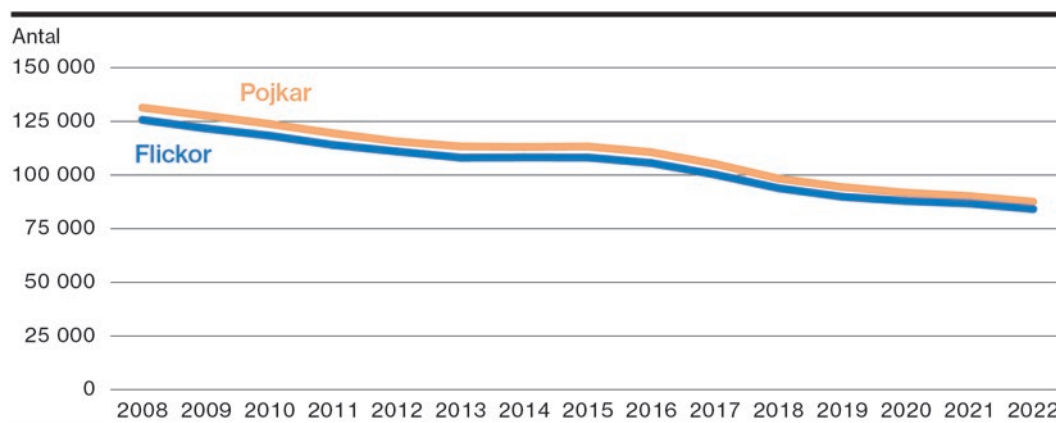
Föräldrar till ett barn som avlider kan få ersättning i 10 dagar vardera för att avstå från förvärvsarbete. Dagarna får tas ut längst till och med 90 dagar efter den dag barnet har avlidit. Ersättningen kan tas ut som hel, tre

fjärdedels, halv, en fjärdedels eller en åttondedels dag och är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten med ett tak på 7,5 prisbasbelopp.

Underhållsstöd

Genom underhållsstöd garanteras barn till särlevande föräldrar underhåll även när den bidragsskyldiga föräldern inte bidrar till barnets försörjning.

Barn med underhållsstöd i december

Antalet barn med underhållsstöd har sedan början av 2000-talet minskat. Det kan bland annat förklaras av de låga födelsetalen i slutet av 1990-talet, samt att det har blivit vanligare att barn bor växelvis hos sina föräldrar och att underhållet därmed

regleras direkt av föräldrarna. Försäkringskassan har också arbetat aktivt med att separerade föräldrar ska reglera underhållet på egen hand vilket också kan ha bidragit till minskningen.

Underhållsstöd efter barnets ålder i december 2022

Ålder	Antal barn		Andel av respektive åldersgrupp, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0-2	4 138	4 297	2,5	2,5
3-5	8 328	8 924	4,8	4,8
6-8	12 037	12 651	6,6	6,5
9-11	15 191	15 689	8,3	8,1
12-14	18 313	18 906	9,9	9,6
15-17	20 345	20 965	11,5	11,1
18-19	5 799	6 123	5,1	5,0
Samtliga	84 151	87 555	7,1	7,0

I december 2022 betalade Försäkringskassan ut underhållsstöd för 172 000 barn. Det motsvarar 7 procent av alla barn i åldrarna 0-19 år. Andelen var som högst för barn i åldrarna 15-17 år, där 11 procent av alla barn hade en förälder som fick underhållsstöd från Försäkringskassan. När

barn fyller 18 år, bor hemma och studerar kan de själva ansöka om förlängt underhållsstöd från Försäkringskassan. Det är relativt ovanligt med förlängt underhållsstöd vilket kan bero på bristande kännedom om att ersättningen finns.

■ Underhållsstöd i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp kronor i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	6 217	4 177	2 574	2 816
25-29	6 739	358	2 509	2 595
30-34	15 652	1 300	2 857	2 536
35-39	20 800	2 342	3 160	2 859
40-44	20 476	2 998	3 066	2 992
45-49	15 279	2 775	2 890	2 972
50-54	8 581	1 864	2 722	2 825
55-59	2 949	1 012	2 727	2 967
60-	604	692	3 234	2 760
Samtliga	97 297	17 518	2 915	2 859

Under år 2022 betalades det ut 2,7 miljarder kronor i underhållsstöd. En stor del av det belopp som betalas ut av Försäkringskassan betalas senare tillbaka av bidragsskyldiga föräldrar. Av mottagarna i december 2022 var 85 procent

kvinnor och 15 procent män. Förlängt underhållsstöd betalas direkt till det myndiga barnet vilket gör att en stor andel av mottagarna i den yngsta åldersgruppen består av barn med förlängt underhållsstöd.

■ Bidragsskyldiga föräldrar i december 2022

Ålder	Antal bidragsskyldiga		Antal med skuld		Medelskuld ¹ kronor i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	23	339	16	140	10 425	6 123
25-29	283	1 939	171	1081	7 099	9 630
30-34	1 064	5 557	620	3164	10 682	13 406
35-39	1 636	8 399	872	4824	13 545	17 942
40-44	1 917	10 008	1046	5677	12 484	20 274
45-49	1 481	9 428	829	5584	13 223	20 226
50-54	844	6 965	515	4396	13 621	21 319
55-59	270	4 198	240	3364	13 003	20 043
60-	17	2 506	127	3596	5 838	15 993
Samtliga	7 535	49 339	4 436	31 826	12 334	18 442

¹ Medelskulden är beräknad på de personer som har en skuld till Försäkringskassan.

Av de 57 000 bidragsskyldiga föräldrarna i december 2022 var 13 procent kvinnor och 87 procent män. Männerna har en högre medels-

kuld än kvinnor i alla åldersgrupper förutom i den yngsta åldersgruppen.

Regler 2022

Föräldrar är underhållsskyldiga för sitt barn tills det fyller 18 år, eller längre om barnet fortfarande går i skolan. När barnet bor stadigvarande hos en av föräldrarna ska den andra föräldern betala underhållsbidrag. Föräldrarna kan komma överens om ett lämpligt belopp eller beräkna det efter föräldrabalkens regler. Storleken på underhållsbidraget bestäms då efter barnets behov och föräldrarnas ekonomiska förmåga. Ett barn kan få underhållsstöd från Försäkringskassan om:

- den förälder som ska betala underhållsbidrag inte gör det eller betalar mindre än underhållsstödsbeloppet,
- faderskapet för barnet inte är fastställt,
- en ensamstående förälder har adopterat ett barn från utlandet.

Underhållsstödet är högst 1 673 kronor t.o.m. månaden när barnet fyller 7 år, 1 823 kronor t.o.m. månaden när barnet fyller 15 år och 2 223 kronor fr.o.m. månaden efter att barnet har fyllt 15 år.

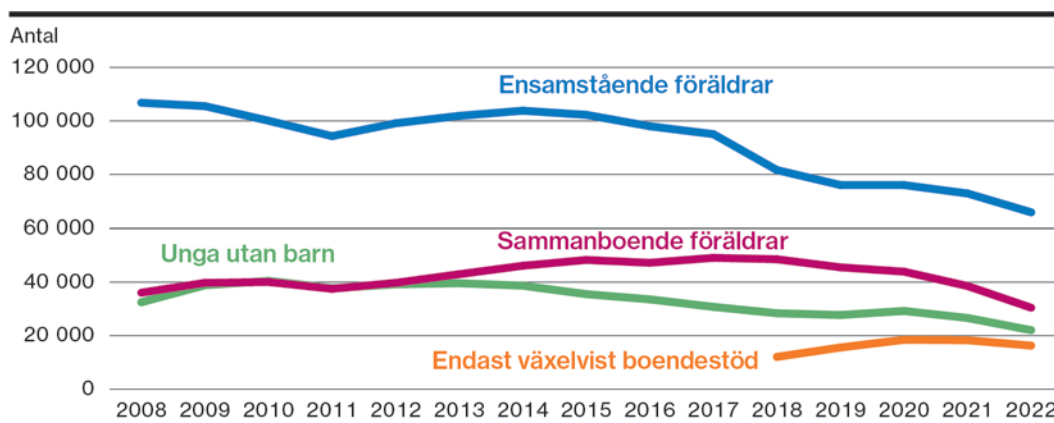
Förlängt underhållsstöd kan betalas ut under den tid barnet bedriver studier som ger rätt till förlängt barnbidrag eller studiehjälp enligt 2 kap. studiestödslagen men längst till och med juni det år då barnet fyller 20 år.

Underhållsstöd kan utbetalas i form av fullt underhållsstöd, eller utfyllnadsbidrag. När fullt underhållsstöd betalas ut ska den bidragsskyldige föräldern betala tillbaka hela eller delar av stödet till Försäkringskassan. Beloppet som ska betalas tillbaka beräknas på inkomster i det senaste beslutet om slutlig skatt och fastställs till en procentsats beroende av hur många barn den bidragsskyldige ska försörja. Om den bidragsskyldige föräldern har betalat till Försäkringskassan i rätt ordning, i minst sex månader i följd, lämnas inte längre underhållsstöd för barnet från Försäkringskassan om det inte finns särskilda skäl till det. Den bidragsskyldige föräldern förutsätts då kunna betala underhåll direkt till den andra föräldern i stället.

Bostadsbidrag

Bostadsbidrag ska ge barnfamiljer och ungdomshushåll med låga inkomster en möjlighet att bo i fullvärdiga och tillräckligt rymliga bostäder.

Hushåll med bostadsbidrag i december

Antalet hushåll med bostadsbidrag har minskat sedan början av 2000-talet. Minskningen beror sannolikt på de regeländringar genomförts under tidsperioden och på att inkomsterna höjts samtidigt som inkomstgränserna för bidraget inte har ändrats i samma takt.

År 2012 och 2014 höjdes det särskilda bidraget för barnfamiljer samtidigt som golvet, eller lägsta bostadskostnad som kan ge bidrag, sänktes för barnfamiljer år 2012. För ungdomshushåll utan barn blev en större andel av bostadskostnaden bidragsgrundande. På grund av regeländringarna ökade antalet hushåll med barn som hade

bostadsbidrag mellan år 2012 och 2015. Sedan dess har antalet hushåll fortsatt att minska något varje år trots att inkomstgränserna för bostadsbidrag till barnfamiljer har höjts i flera steg de senaste åren.

År 2018 infördes ett nytt särskilt bidrag till barnfamiljer med barn som bor växelvis. Antal hushåll som fick denna del av bidraget ökade de första åren men minskade något år 2022.

I december 2022 betalades det ut bostadsbidrag till 134 600 hushåll. 84 procent av de som fick bidraget var hushåll med barn och 16 procent var ungdomshushåll utan barn.

■ Bostadsbidrag i december 2022

Ålder	Antal hushåll efter typ			Medelbelopp ¹ per hushåll, kronor i dec.		
	Ensamstående		Sammanboende	Ensamstående		Sammanboende
	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män	
-24	9 789	8 589	969	1 264	903	1 517
25-29	8 636	3 775	2 582	2 187	1 016	1 867
30-34	12 583	1 321	4 665	2 625	1 910	2 021
35-39	15 078	2 036	5 992	2 637	1 988	2 232
40-44	14 161	2 342	5 838	2 554	2 086	2 418
45-49	10 657	2 212	4 584	2 475	2 130	2 503
50-54	6 046	1 580	3 206	2 490	2 207	2 530
55-59	2 349	1 109	1 806	2 520	2 247	2 550
60-	444	1 020	1 247	2 881	2 469	2 701
Samtliga	79 743	23 984	30 887	2 368	1 512	2 291

¹ Det tillfälliga tilläggsbidraget år 2022 ingår inte i beräkningen av medelbeloppet.

Totalt utbetalades 4,1 miljarder kronor i bostadsbidrag under år 2022. Det var en minskning med 18 procent jämfört med år 2021. Av totalt utbetalt bostadsbidrag år 2022 var 460 miljoner det tillfälliga tilläggsbidrag som infördes under pandemin. Det tillfälliga tillägget innebar att barnfamiljer fick 25 procent högre bidrag under året.

Bostadsbidrag går främst till ensamstående föräldrar och då oftast till kvinnor. Av det utbetalda bostadsbidraget under år 2022 gick 64 procent till hushåll med en kvinna som ensam försörjare, 12 procent av beloppet till hushåll med en man som ensam försörjare och 24 procent av beloppet till hushåll med sammanboende.

Regler 2022

Barnfamiljer kan få bostadsbidrag. Även ungdomshushåll utan barn, där de sökande fyllt 18 år men inte 29 år, kan få bostadsbidrag.

Bidragsbeloppet bestäms av hushållets sammansättning, bostadskostnaden, bostadens storlek och inkomstens storlek. Bidraget beviljas maximalt tolv månader i taget.

De som ansöker om bostadsbidrag ska bland annat uppskatta hur mycket de kommer att tjäna under det kalenderår som ansökan gäller. Med hänsyn till dessa uppgifter beräknas ett preliminärt bostadsbidrag. Efter den tidpunkt då Skatteverket har meddelat beslut om slutlig skatt för bidragsåret fastställs slutligt

bostadsbidrag. Beslut om slutligt bostadsbidrag för år 2022 meddelas år 2023.

För gifta och sammanboende med barn inkomstprövas bostadsbidraget individuellt. Bidraget minskas om årsinkomsten överstiger 75 000 kronor för vardera partnern.

För en ensamstående förälder minskas bostadsbidraget om årsinkomsten överstiger 150 000 kronor.

För ungdomar utan barn minskas bidraget om årsinkomsten överstiger 41 000 kronor för ensamstående eller överstiger 58 000 kronor för partner tillsammans.

	Max. bostadsbidrag, kronor per månad	Max. boyta, kvm	Inkomstgräns över vilken bidrag reduceras, kronor per år	
			Ensamstående	Gifta/sambor
Barnfamiljer				
Antal hemmavarande barn				
1	3 400	80	150 000	75 000/sökande
2	4 200	100	150 000	75 000/sökande
3	5 200	120	150 000	75 000/sökande
4	5 200	140	150 000	75 000/sökande
5 eller fler	5 200	160	150 000	75 000/sökande
Hushåll utan barn				
18–28 år	1 300	60	41 000	58 000

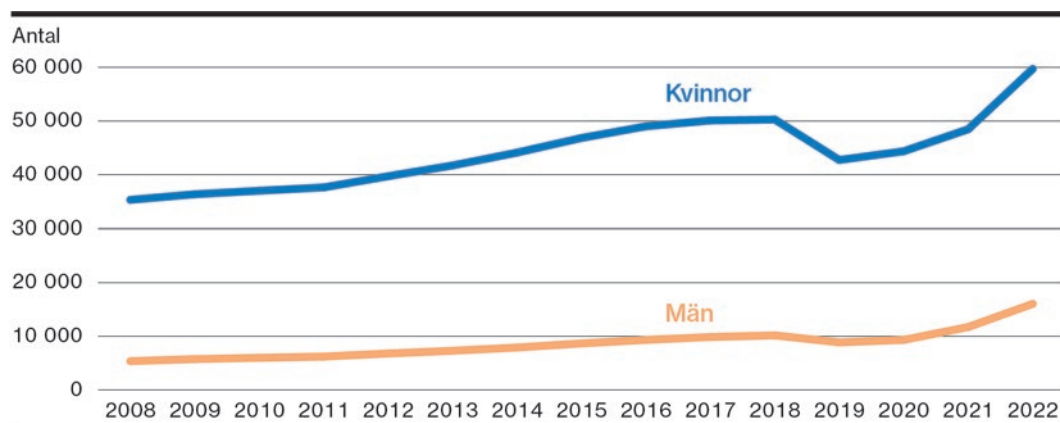
Till följd av bland annat ökade priser på exempelvis el, drivmedel och livsmedel sågs en överhängande risk att många hushåll skulle få en mer ansträngd ekonomi. Därför infördes ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av ökade levnadsomkostnader. Tilläggsbidraget lämnades månadsvis juli – december 2022 och var utformat på samma sätt som det tilläggsbidrag för barnfamiljer som betalats ut kopplat till covid-19-pandemin. Bidraget lämnades då med ett belopp som motsvarade 25 procent av det preliminära bostadsbidraget som lämnades för samma månad.

Ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning

Omvårdnadsbidrag

Omvårdnadsbidrag ska förbättra föräldrars ekonomiska förutsättningar att tillgodose barnets behov av omvårdnad och tillsyn till följd av en funktionsnedsättning. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn infördes år 2019 och ersätter tillsammans det tidigare vårdbidraget.

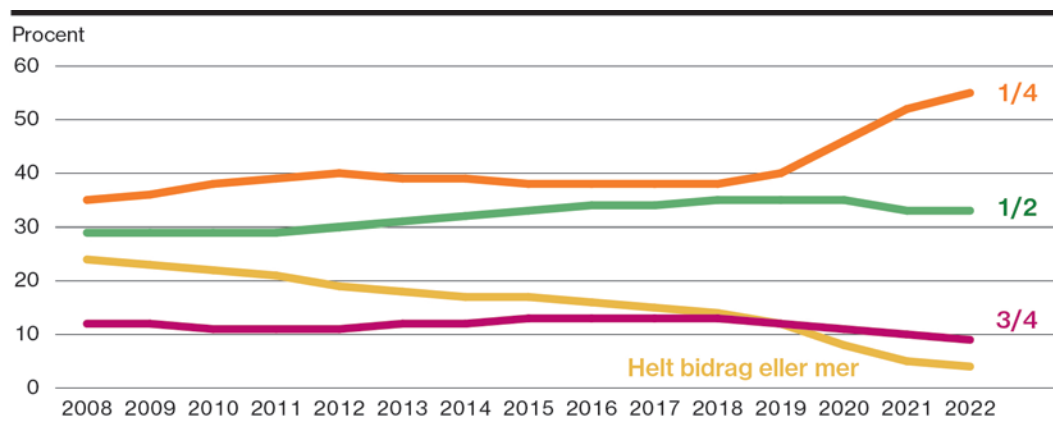
■ Mottagare av omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn (vårdbidrag före 2019) i december

Antalet föräldrar som fick vårdbidrag för barn ökade stadigt fram till år 2018 för att minska markant till 51 600 föräldrar år 2019 då det inte längre var möjligt att ansöka om vårdbidrag. År 2022 är det endast ett fåtal som fortfarande har vårdbidrag. Omvårdnadsbidrag och merkostnadsersättning för barn introducerades 2019, och till skillnad från vårdbidraget kan båda föräldrarna

ansöka om de nya ersättningarna. Om föräldrarna väljer att dela på utbetalningen räknas de som två mottagare. Antalet mottagare har därefter ökat och var 75 700 i slutet av år 2022. Kvinnor har hela tiden utgjort en majoritet av mottagarna för vårdbidraget och omvårdnadsbidraget. I december 2022 var 79 procent av mottagarna kvinnor och 21 procent män.

■ Andel omvårdnadsbidrag (vårdbidrag före 2019) efter omfattning i december

Andelen omvårdnadsbidrag och vårdbidrag med hel omfattning eller mer, har minskat under perioden. Från att år 2008 motsvara 24 procent till att år 2022 motsvara 4 procent av alla omvårdnadsbidrag och vårdbidrag. Den lägsta nivån (en fjärdedels ersättning) är vanligast förekommande och

omfattade år 2018 totalt 38 procent av alla vårdbidrag. Efter införandet av omvårdnadsbidrag ökade andelen bidrag på den lägsta nivån och år 2022 omfattade de 55 procent av alla vårdbidrag och omvårdnadsbidrag.

■ Omvårdnadsbidrag efter barnets ålder i december 2022

Ålder	Antal barn		Andel barn vars föräldrar får vårdbidrag för mer än ett barn, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0-2	267	356	13	15
3-5	1 631	3 535	17	16
6-8	3 242	7 874	24	21
9-11	5 216	12 169	29	26
12-15	9 766	18 140	31	29
16-19	6 245	9 115	28	29
Samtliga	26 367	51 189	28	26

I december 2022 betalade Försäkringskassan ut omvårdnadsbidrag för 77 600 barn. Ungefär 27 procent av barnen fanns i familjer som hade

omvårdnadsbidrag för flera barn. Av barnen var 34 procent flickor och 66 procent pojkar. Det är fler pojkar än flickor i alla åldrar.

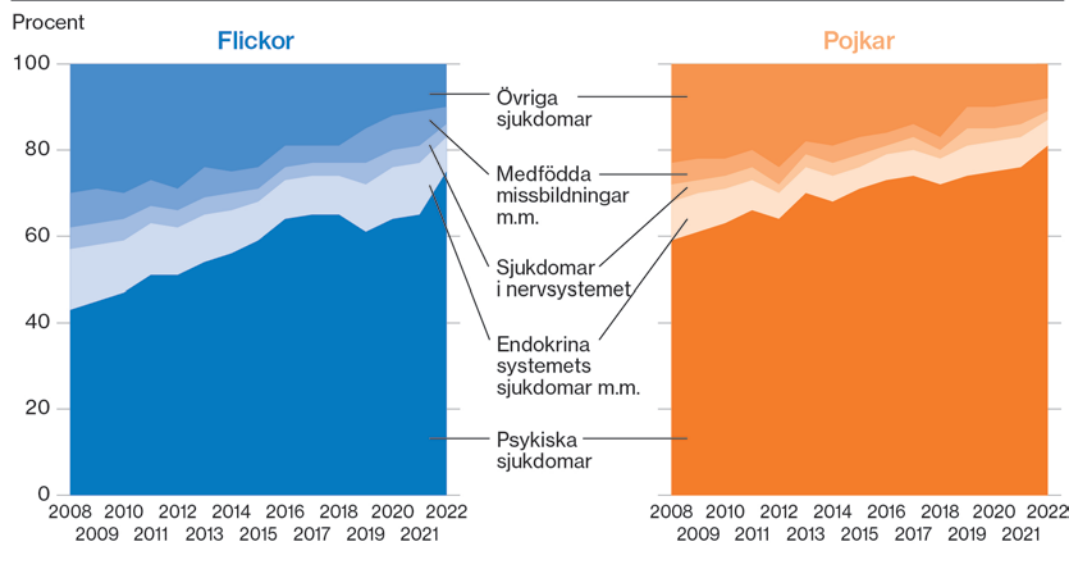
■ Omvårdnadsbidrag efter förälderns ålder i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-29	1 674	180	3 535	2 586
30-34	7 274	1 153	3 637	2 690
35-39	13 278	2 689	3 800	2 748
40-44	15 662	4 035	3 854	2 893
45-49	12 971	3 910	3 846	2 985
50-54	6 413	2 385	3 922	3 076
55-	1 927	1 492	3 959	3 293
Samtliga	59 199	15 844	3 815	2 938

Totalt betalades det ut omvårdnadsbidrag till 75 000 föräldrar i december 2022. Av mottagarna var 79 procent kvinnor och 21 procent män. Flest mottagare var i åldersgruppen 40-44 år. År 2022

betalades det ut 3,7 miljarder kronor i omvårdnadsbidrag, varav 83 procent till kvinnor och 17 procent till män.

■ Nybeviljade omvårdnadsbidrag (vårdbidrag före 2019) efter diagnosgrupp

Andelen nybeviljade vårdbidrag för psykiska sjukdomar har ökat under 2000-talet. Denna trend har fortsatt efter att omvårdnadsbidrag introducerades år 2019. År 2008 motsvarade psykiska sjukdomar 43 procent av alla nybeviljade vårdbidrag för flickor och 59 procent av alla nybeviljade vård-

bidrag för pojkar. Motsvarande andelar år 2022 för omvårdnadsbidrag var 75 procent för flickor och 81 procent för pojkar. Att andelen nybeviljade med psykiska sjukdomar fortsätter att öka beror bland annat på att allt fler unga personer utreds för neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Regler 2022

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få omvårdnadsbidrag. Bidraget ska förbättra föräldrarnas ekonomiska förutsättningar att tillgodose barnets behov av omvårdnad och tillsyn till följd av en funktionsnedsättning.

TVå föräldrar kan ha rätt till omvårdnadsbidrag för ett barn till och med juni det år barnet fyller 19 år, om barnet på grund av funktionsnedsättning kan antas behöva omvårdnad och tillsyn utöver vad barn i samma ålder utan funktionsnedsättning har behov av under minst sex månader. Även den som likställs med förälder

till ett barn kan få omvårdnadsbidrag. Föräldrar kan ansöka var för sig eller gemensamt för ett eller flera barn.

Bidraget kan beviljas med olika nivåer (hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels) beroende på hur omfattande barnets behov av omvårdnad och tillsyn är. Om bidraget gäller flera barn i en familj kan mer än ett helt omvårdnadsbidrag beviljas. Ett helt omvårdnadsbidrag uppgår till 2,5 prisbasbelopp per år vilket år 2022 innebar 10 063 kronor per månad. Omvårdnadsbidraget är skattepliktigt och pensionsgrundande.

Merkostnadsersättning för barn

Merkostnadsersättning för barn är ett ekonomiskt stöd till föräldrar som har merkostnader med anledning av sitt barns funktionsnedsättning. Ersättningen infördes år 2019 och ersätter den del av vårdbidraget som gällde merkostnader.

■ Merkostnadsersättning för barn efter barnets ålder i december 2022

Ålder	Antal barn		Andel barn vars föräldrar får merkostnadsersättning för mer än ett barn, procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0-5	77	112	27	26
6-8	105	160	47	46
9-11	169	236	48	58
12-15	236	372	48	56
16-21	224	277	36	45
Samtliga	811	1 157	43	49

I december 2022 betalade Försäkringskassan ut merkostnadsersättning för närmare 2 000 barn. 41 procent av barnen var flickor och 59 procent pojkar. 47 procent av barnen fanns i familjer som hade merkostnadsersättning för flera barn.

■ Merkostnadsersättning för barn efter föräldrarnas ålder i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-29	27	6	1 640	1 040
30-34	131	19	1 464	1 399
35-39	269	66	1 493	1 507
40-44	333	84	1 521	1 239
45-49	277	97	1 573	1 224
50-54	155	50	1 464	1 180
55-	63	28	1 476	1 143
Samtliga	1 255	350	1 514	1 275

Totalt betalades det ut merkostnadsersättning till 1 600 föräldrar i december 2022. Av mottagarna var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Under år 2022 betalades det ut 36 miljoner kronor i merkostnadsersättning för barn, varav 80 procent till kvinnor och 20 procent till män.

Regler 2022

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få merkostnadsersättning. Ersättningen ska kompensera merkostnader som föräldrar har till följd av barnets funktionsnedsättning.

En förälder kan få merkostnadsersättning för ett barn som har fått sin funktionsförmåga nedsatt under minst sex månader. Föräldrar kan ansöka var för sig eller gemensamt för ett eller flera barn. Även den som likställs med förälder till ett barn kan få merkostnadsersättning. Högst två föräldrar kan beviljas merkostnadsersättning för samma barn.

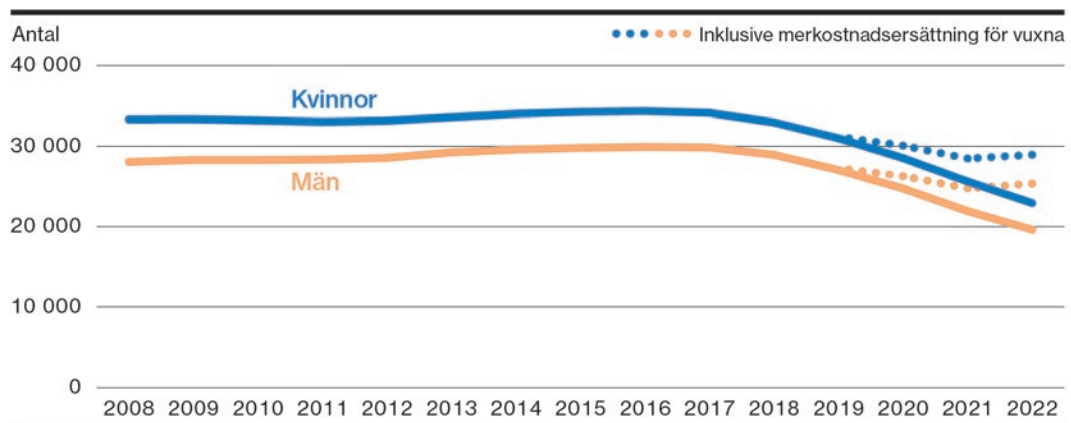
Ersättningen kan beviljas med olika nivåer av prisbasbeloppet (30, 40, 50, 60 eller 70 procent) beroende på hur höga merkostnaderna är. År 2022 innebär merkostnadsersättning på 70 procent av prisbasbeloppet 2 818 kronor per månad. Ersättningen är skattefri.

Om beslutet gäller flera barn kan merkostnadsersättning beviljas med mer än 70 procent av prisbasbeloppet.

Handikappersättning

Handikappersättning är ett ekonomiskt stöd till personer med funktionsnedsättning som behöver hjälp i vardagen eller har merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Sedan januari 2019 är det inte möjligt att ansöka om handikappersättning.

Personer med handikappersättning i december

Antalet personer med handikappersättning har hållit sig stabilt mellan 2008 och 2018. År 2019 infördes merkostnadsersättning för vuxna som på sikt ersätter handikappersättning. Det sammanlagda antalet personer som fått handikappersättning eller merkostnadsersättning för vuxna har

minskat med 6 procent mellan år 2019 och 2022. Det har under hela perioden varit fler kvinnor än män som haft handikappersättning. I december 2022 var det 22 900 kvinnor och 19 600 män som hade handikappersättning.

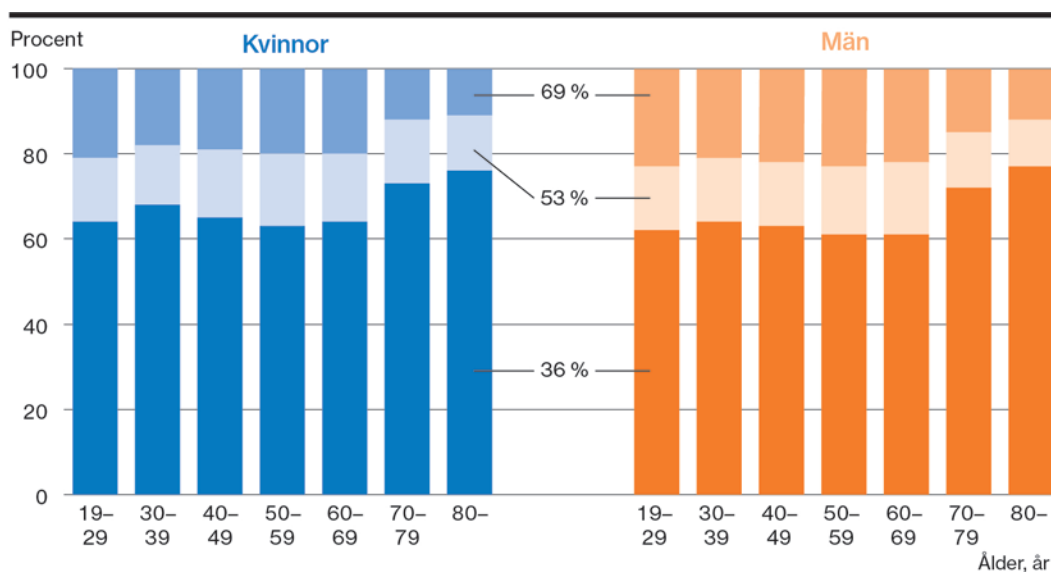
Handikappersättning i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19–29	584	709	1 831	1 850
30–39	2 204	2 699	1 791	1 827
40–49	3 503	3 445	1 811	1 840
50–59	5 460	4 890	1 829	1 865
60–69	3 706	3 081	1 823	1 861
70–79	5 199	3 602	1 705	1 732
80–89	2 003	1 107	1 689	1 680
90–	285	95	1 596	1 592
Samtliga	22 944	19 628	1 778	1 818

I december 2022 hade 42 600 personer handikappersättning. Av mottagarna var 54 procent kvinnor och 46 procent män. Mottagare över 70 år hade något lägre ersättning än de under 70 år. Män hade något högre ersättning i alla åldersgrupper förutom i de två äldsta åldersgrupperna.

Totalt betalades det ut 971 miljoner kronor i handikappersättning år 2022, varav 53 procent till kvinnor och 47 procent till män.

Handikappersättning efter ersättningsnivå och ålder i december 2022

Totalt 68 procent av kvinnorna och 65 procent av männen med handikappersättning hade den lägsta nivån av ersättningen (36 procent av prisbas-

beloppet). Den lägsta nivån är vanligast för alla åldersgrupper.

Regler 2022

En person som för avsevärd tid har fått sin funktionsförmåga nedsatt så att hen behöver tidskrävande hjälp av någon annan för att klara sig hemma eller på arbetet kan få handikappersättning. Handikappersättning beviljas också om en person i övrigt har betydande merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning. Handikappersättning kan beviljas från och med juli månad det år då en person fyller 19 år och som innan hen fyllt 65 år har fått sin funktionsförmåga nedsatt.

Ersättningen är 36, 53 eller 69 procent av prisbasbeloppet per år, beroende på hjälpbehov

och merkostnadernas storlek. År 2022 motsvarade de tre nivåerna 1 449, 2 133 respektive 2 777 kronor per månad. Blinda och personer med grav hörselskada får alltid ersättning om funktionsnedsättningen uppkom innan de fyllde 65 år.

Den 1 januari 2019 infördes merkostnadsersättning. Den kommer på sikt att ersätta handikappersättning. Sedan den 1 januari 2019 är det inte möjligt att ansöka om handikappersättning. Enligt övergångsbestämmelser finns undantag för personer som har handikappersättning sedan tidigare.

Merkostnadsersättning för vuxna

Från och med januari 2019 är det möjligt att ansöka om merkostnadsersättning. Merkostnadsersättning är ett ekonomiskt stöd till personer med funktionsnedsättning som har merkostnader på grund av sin funktionsnedsättning.

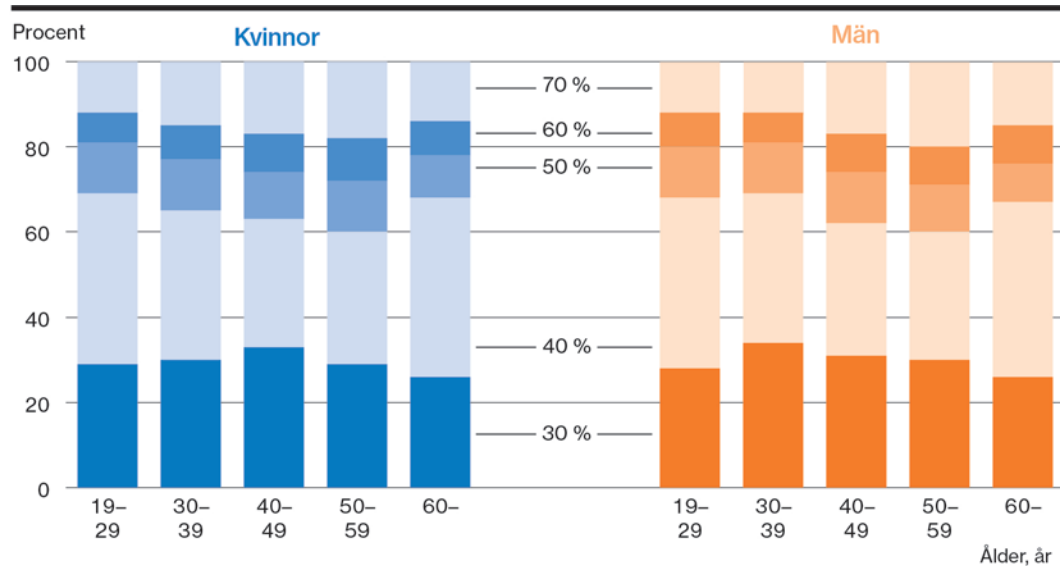
■ Merkostnadsersättning för vuxna i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kr i december	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19–29	761	919	1 740	1 753
30–39	1 039	1 035	1 778	1 715
40–49	871	676	1 793	1 815
50–59	1 270	1 107	1 836	1 846
60–	2 073	2 010	1 787	1 806
Samtliga	6 014	5 747	1 791	1 790

I december 2022 hade 11 800 personer merkostnadsersättning för vuxna. Av mottagarna var 51 procent kvinnor och 49 procent män.

År 2022 betalades det ut 297 miljoner kronor i merkostnadsersättning för vuxna, varav 51 procent till kvinnor och 49 procent till män.

■ Merkostnadsersättning för vuxna efter ersättningsnivå och ålder i december 2022

Totalt 65 procent av kvinnorna och 65 procent av männen med merkostnadsersättning för vuxna hade de två lägsta nivåerna av ersättningen

(30 eller 40 procent av prisbasbeloppet). De två lägsta nivåerna är vanligast för alla åldersgrupper.

Regler 2022

Personer med funktionsnedsättning som har fyllt 18 år och inte har en underhållsskyldig förälder kan få merkostnadsersättning för vuxna. Ersättningen ska kompensera merkostnader till följd av personens funktionsnedsättning och underlätta deltagande i arbetslivet och det övriga samhällslivet.

En person kan få merkostnadsersättning om det kan antas att funktionsnedsättningen kommer att bestå i minst ett år. Funktionsnedsättningen måste ha skett innan personen har fyllt 65 år.

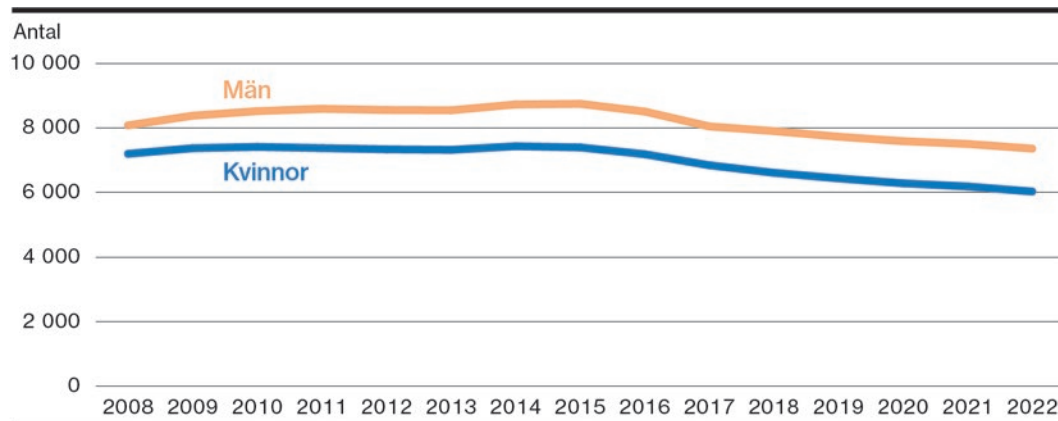
Ersättningen kan beviljas med olika nivåer av prisbasbeloppet (30, 40, 50, 60 eller 70 procent) beroende på hur höga merkostnaderna är. År 2022 innebär merkostnadsersättning på 70 procent av prisbasbeloppet 2 818 kronor per månad. Ersättningen är skattefri.

Blinda och personer med grav hörselskada får alltid ersättning om funktionsnedsättningen uppkom innan de fyllde 65 år.

Assistansersättning

Assistansersättning är ett ekonomiskt stöd som vuxna och barn med omfattande funktionsnedsättningar kan använda för att anlita personliga assistenter.

Personer med assistansersättning i december

Antalet vuxna och barn med assistansersättning ökade stadigt fram till år 2009 då utvecklingen började plana ut. Sedan år 2016 har antalet personer med assistansersättning minskat, vilket beror på förändringar i rättspraxis som förtydligat rätten till ersättning. Ända sedan assistansersättningens

införande år 1994 har det varit fler män och pojkar som fått ersättningen jämfört med kvinnor och flickor. I december 2022 var 55 procent av assistansmottagarna män eller pojkar och 45 procent var kvinnor eller flickor.

Assistansersättning i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal timmar per vecka, i medeltal	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
0–14	619	804	118	121
15–19	475	673	117	116
20–24	444	649	124	132
25–29	463	713	144	147
30–34	478	733	144	151
35–39	404	569	143	151
40–44	348	451	143	145
45–49	387	423	143	143
50–54	375	443	135	138
55–59	426	462	135	140
60–64	416	407	133	137
65–	1 188	1 030	115	119
Samtliga	6 023	7 357	130	135

Närmare 13 400 vuxna och barn hade assistansersättning i december 2022. Av totalt 7,9 miljoner beviljade timmar med assistansersättning i december gick 44 procent till kvinnor och flickor och

56 procent till män och pojkar. Män fick i genomsnitt fler beviljade timmar än kvinnor i de flesta åldersklasser. År 2022 var utgifterna för statlig assistansersättning 24,1 miljarder kronor.

■ Assistansersättning efter personkrets i december 2022

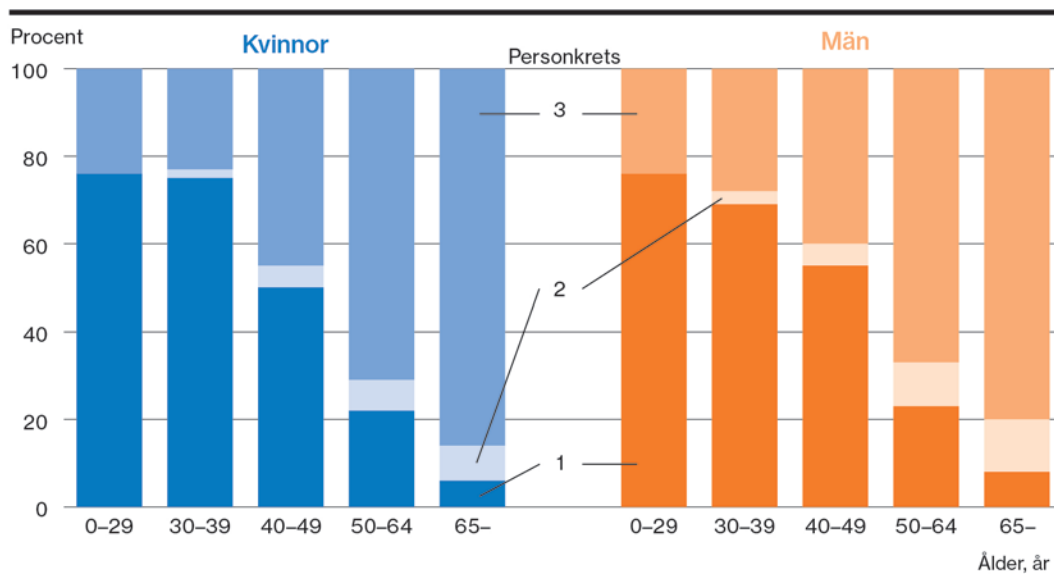
Personkrets ¹	Antal personer		Antal timmar per vecka, i medeltal	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1	2 823	3 844	134	138
2	238	353	150	155
3	2 840	3 014	125	130
Samtliga	6 023	7 357	130	135

¹För förklaring av de olika personkretsarna se regelruta.

Bland de kvinnor och flickor som har assistansersättning är det vanligast att tillhöra personkrets 3 och personkrets 1. Dessa personkretsar omfattar 47 procent vardera av alla kvinnor och flickor med assistansersättning. Bland pojkar och män är det vanligast att tillhöra personkrets 1 och 52 procent av

alla män och pojkar med assistansersättning i december 2022 tillhörde denna personkrets. Personer i personkrets 2 har i genomsnitt flest timmar per vecka. Denna grupp har funktionsnedsättningar som i genomsnitt innebär mer omfattande behov av stöd och service än personer i de andra personkretsarna.

■ Assistansersättning efter personkrets och ålder i december 2022

Bland personer med assistansersättning skiljer sig fördelningen av personkrets mellan olika åldersgrupper. I åldersgruppen 0-29 år tillhör 76 procent personkrets 1. Andelen som tillhör personkrets 1 är

lägre bland äldre. Endast 7 procent i gruppen äldre än 65 år tillhör personkrets 1. Personkrets 2 ökar med stigande ålder. Av de assistansberättigade 50 år och äldre, tillhör majoriteten personkrets 3.

Regler 2022

Assistansersättning kan ges till

- personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd (personkrets 1)
- personer med betydande och bestående begåvningsmässiga funktionsnedsättningar efter en hjärnskada i vuxen ålder som orsakats av yttre våld eller kroppslig sjukdom (personkrets 2)
- personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar, som uppenbart inte beror på ett normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service (personkrets 3)

Hjälp med grundläggande behov måste uppgå till mer än i genomsnitt 20 timmar i veckan för att få ersättning från Försäkringskassan. Om behovet är mindre är det kommunen som kan tillgodose behovet av hjälp.

Personer som bor i gruppboende eller vårdas på institution har inte rätt till assistansersättning.

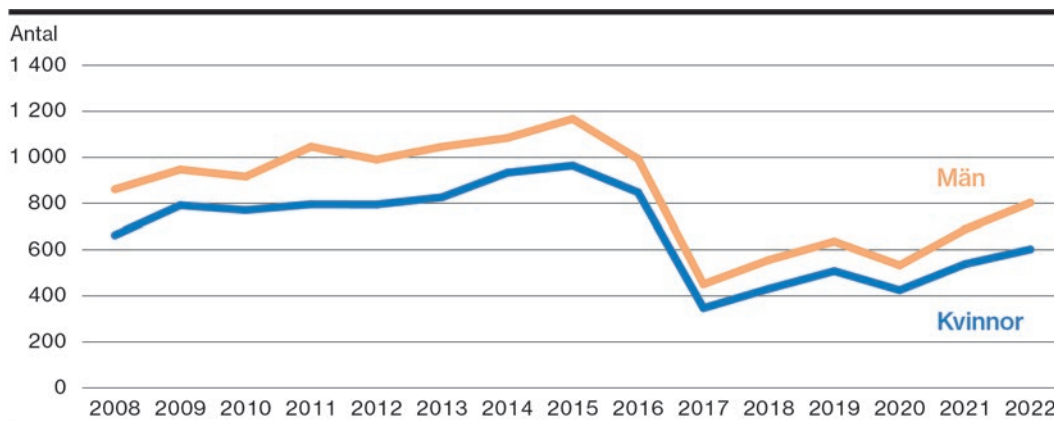
Assistansersättningen får endast användas till köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter. Köp av personlig assistans kan ske från en kommun, ett brukarkooperativ eller ett privat företag. Det är också möjligt att bli egen arbetsgivare åt sina assistenter. Brukarkooperativ och privata företag ska ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att få bedriva verksamhet med personlig assistans. En kommun som bedriver verksamhet med personlig assistans ska ha anmält detta till IVO. Om personer själva anställer sina assistenter ska de också ha anmält detta till IVO.

Assistansersättning betalas med ett så kallat schablonbelopp per timme, vilket år 2022 motsvarade 319,70 kronor. Möjlighet finns dock för personer med särskilda skäl att ansöka om ett högre timbelopp. Det högsta beloppet 2022 var 358,06 kronor.

Bilstöd

Bilstöd ska möjliggöra ett aktivt, delaktigt och självständigt liv för personer med funktionsnedsättning.

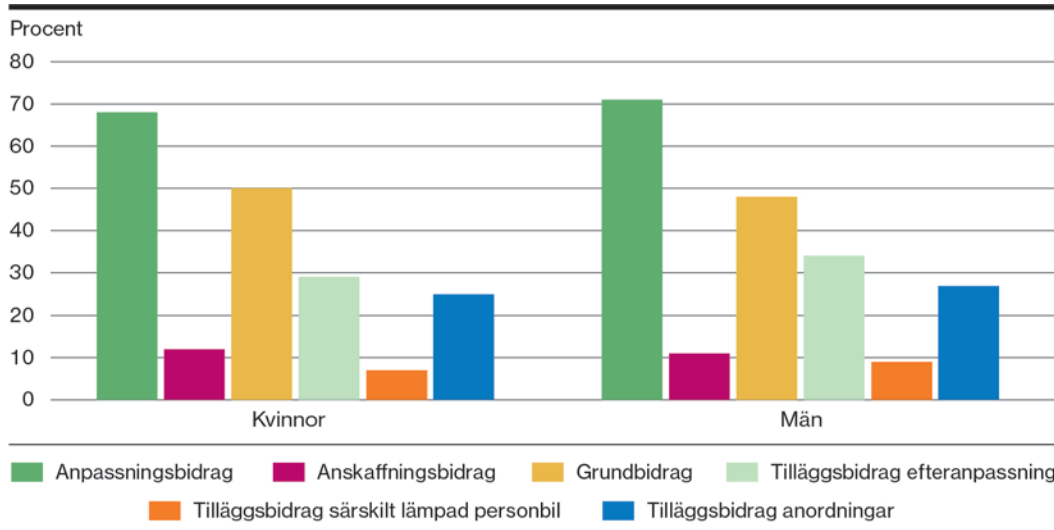
Antal beviljade bilstöd

Fram till och med år 2006 kunde personer få nytt bilstöd vart sjunde år. Sedan år 2007 kan nytt bilstöd beviljas vart nionde år. Dessa regler förklarar varför det förekommer toppar med en viss regelbundenhet under tidsperioden. År 2017

kom en lagändring som ledde till fördröjningar i handläggningen samtidigt som antal ansökningar minskade. Under hela perioden har det varit färre kvinnor än män som har beviljats bilstöd.

Bilstöd efter typ av bidrag år 2022

Den vanligaste typen av bilstöd år 2022 var anpassningsbidrag. Omkring 70 procent av alla mottagare har fått anpassningsbidrag. Det är möj-

ligt att beviljas flera olika typer av bilstöd. Av det utbetalda beloppet år 2022 betalades 63 procent ut i form av anpassningsbidrag.

■ Bilstöd efter ålder år 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
18–24	8	13	105 091	129 733
25–29	19	22	193 437	117 319
30–34	32	36	205 638	104 149
35–39	55	45	123 560	173 725
40–44	53	86	111 062	133 616
45–49	78	108	119 381	143 953
50–54	72	109	127 306	113 301
55–59	69	90	119 880	127 072
60–64	56	60	84 099	153 880
65–	39	50	77 541	116 188
Samtliga	481	619	121 126	131 988

Totalt fick 1 100 personer bilstöd år 2022. Av mottagarna var 44 procent kvinnor och 56 procent män. Totalt betalades det ut 147 miljoner kronor i bilstöd år 2022 varav 42 procent till kvinnor och

58 procent till män. De högsta beloppen beviljas som anpassningsbidrag vilket påverkar det utbetalda medelbeloppet.

■ Bilstöd till föräldrar efter barnets ålder år 2022

Ålder	Antal barn		Medelbelopp, kronor under året	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
0–4	9	10	171 588	216 786
5–9	40	49	131 424	138 383
10–14	41	58	143 249	120 082
15–19	39	46	141 282	93 603
20–24	13	24	97 546	87 584
25–	23	39	128 355	82 714
Samtliga	165	226	135 786	113 040

År 2022 fick föräldrar till 391 barn med funktionsnedsättning bilstöd. Av barnen var 42 procent flickor och 58 procent pojkar. Föräldrar till flickor fick i genomsnitt högre utbetalt belopp än vad

föräldrar till pojkar fick. Genomsnittligt utbetalt belopp var högre för föräldrar till barn i yngre åldersgrupper.

Regler 2022

Personer som har en funktionsnedsättning som ger stora svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att använda allmänna kommunikationer kan få bilstöd. Svårigheterna ska finnas kvar i minst nio år. Även föräldrar till barn med funktionsnedsättning kan få bilstöd om de behöver bilen för att kunna förflytta sig tillsammans med barnet.

Bilstöd består av flera bidrag. Det finns tre bidrag för att köpa bil – grundbidrag, anskaffningsbidrag och tilläggsbidrag. Tilläggsbidraget består av tre delar: bidrag för den som behöver

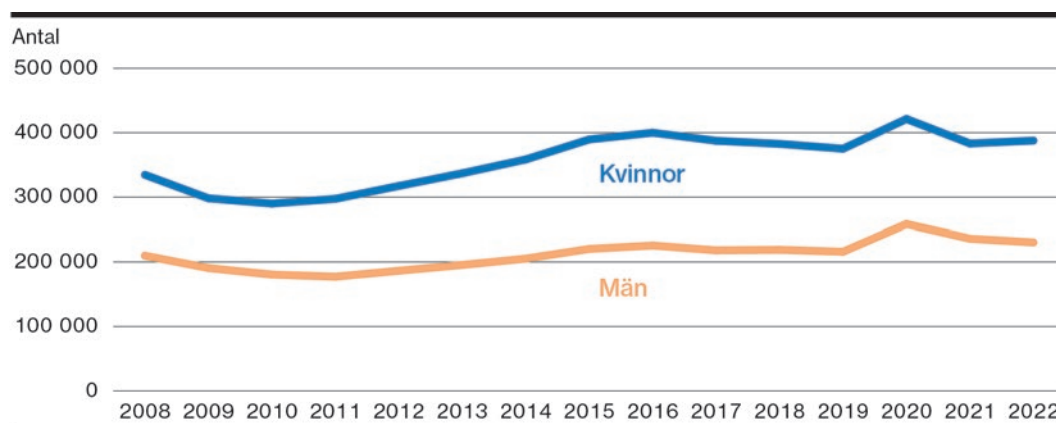
efteranpassa bilen, bidrag för den som behöver en särskilt lämpad bil och bidrag för den som behöver särskilda originalmonterade anordningar i bilen. Beroende på inkomsten kan även anskaffningsbidrag vara aktuellt. Bidrag för inköp av bil kan beviljas vart nionde år. Anpassningsbidrag kan beviljas för anpassning av fordon. Bilstöd kan i vissa fall även beviljas för körkortsutbildning. Bilstöd beviljas främst till bil, men även till andra motorfordon som motorcykel eller moped.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom

Sjukpenning

Sjukpenning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom.

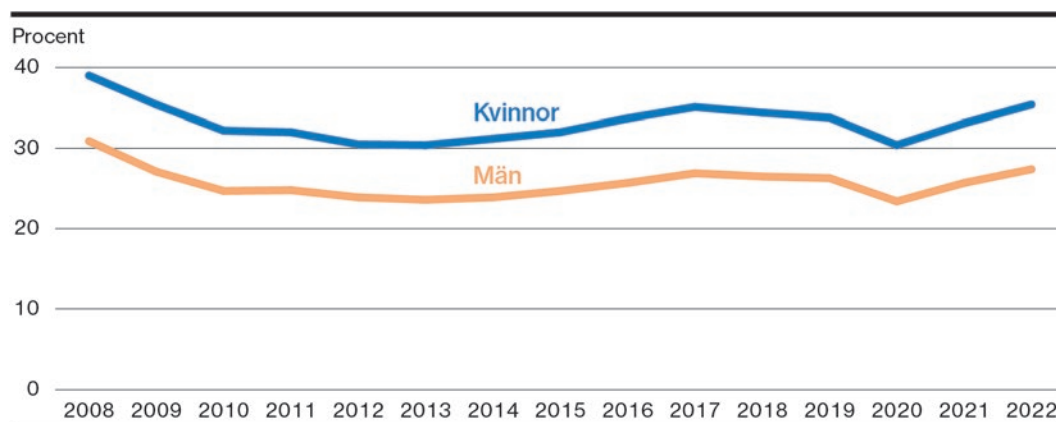
Antal mottagare av sjukpenning

Antalet mottagare av sjukpenning minskade fram till år 2010, ökade till år 2016 och minskade något till år 2019. Under pandemiåret 2020 ökade framförallt antalet sjukfall kortare än 22 dagar kraftigt. Även åren 2021 och 2022 har pandemin fortsatt påverka behovet av sjukpenning men i minskande utsträckning.

Totalt fick 618 000 personer sjukpenning någon gång under år 2022 varav 63 procent var kvinnor och 37 procent var män. Jämfört med 2021 minskade antalet mottagare med 2 procent bland män och ökade 1 procent bland kvinnor.

■ Andel ersatta sjukpenningdagar med partiell omfattning

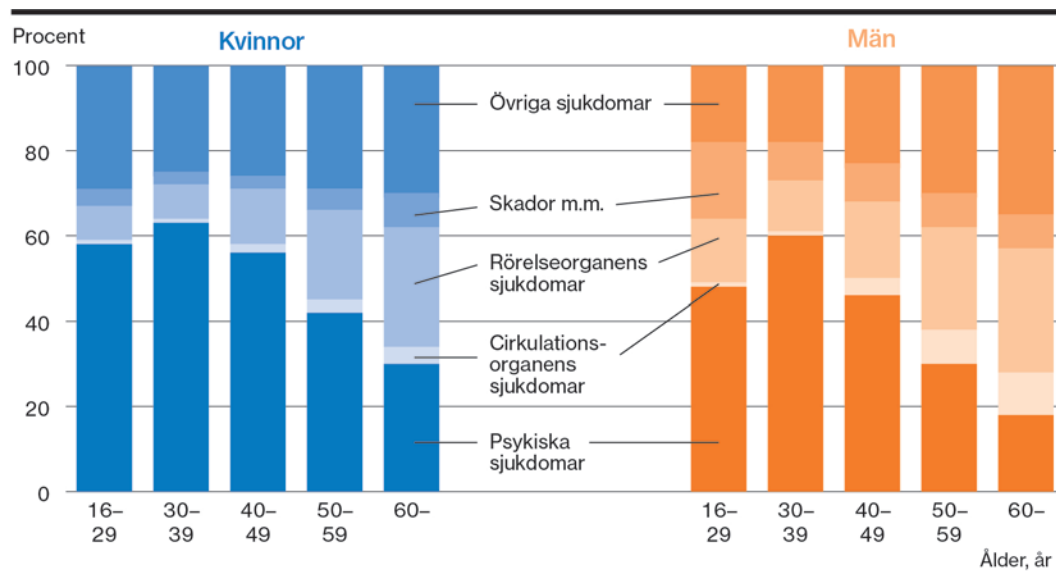

Andelen ersatta sjukpenningdagar med partiell omfattning minskade fram till år 2010, ökade något mellan år 2014 och 2017 och minskade därefter fram till pandemiåret 2020. Under de två senaste åren har de partiella dagarna åter ökat igen till nivån före pandemin. Grundregeln är att sjukskrivna på deltid

ska minska sin arbetstid lika mycket varje dag men under år 2022 ökades möjligheten till mer flexibel förläggning av arbetstiden.

Omkring 35 respektive 27 procent av de utbetalda dagarna med sjukpenning för kvinnor och män betalades ut med partiell omfattning år 2022.

■ Pågående fall med sjukpenning efter ålder och diagnosgrupp i december 2022

För både kvinnor och män med sjukpenning i december 2022 var psykiska sjukdomar och rörelseorganens sjukdomar de vanligaste diagnosgrupperna. Psykiska sjukdomar motsvarade 50 procent av alla fall för kvinnor och 39 procent av alla fall för män. Motsvarande siffra för rörelseorganens

sjukdomar var 15 och 20 procent för kvinnor respektive män. Psykiska sjukdomar är vanligast i alla åldersgrupper förutom för män i åldrarna över 60 år då rörelseorganens sjukdomar är de vanligaste diagnoserna.

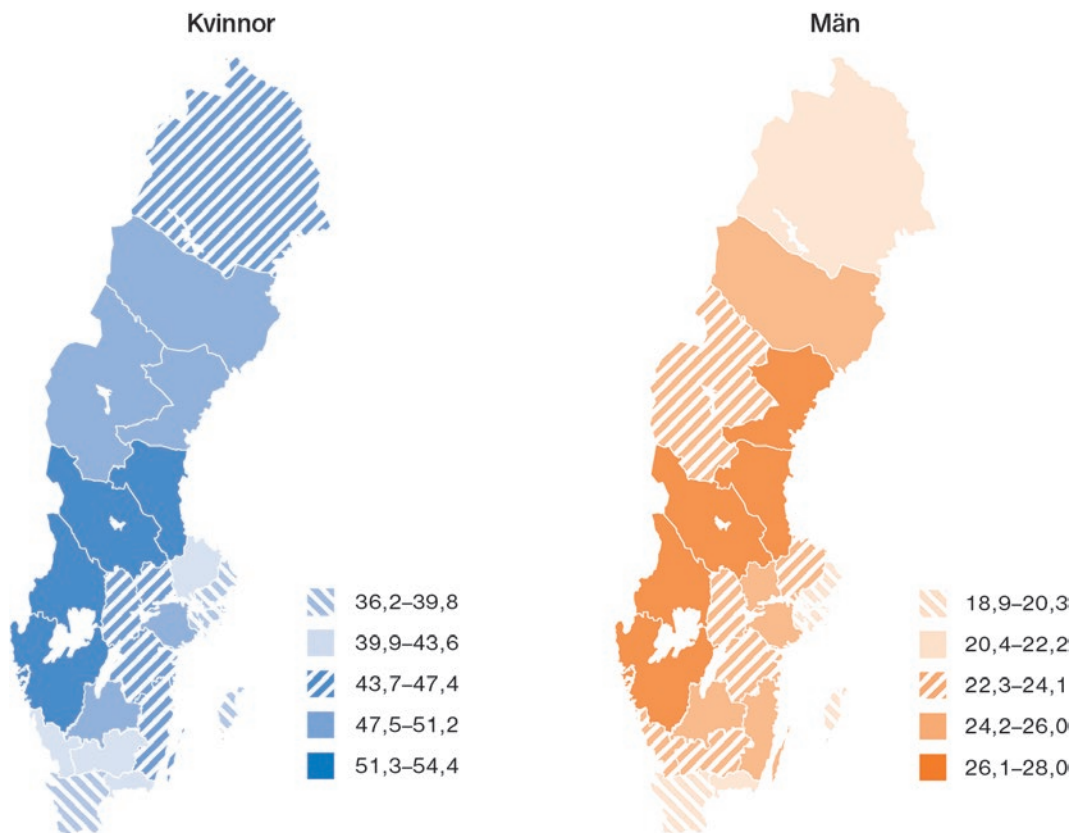
■ Sjukpenning år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16–24	13 632	10 793	60	54	541	627
25–29	30 986	17 544	67	67	633	677
30–34	51 957	26 676	82	92	598	574
35–39	45 261	23 579	91	86	649	669
40–44	41 882	22 347	99	88	673	715
45–49	44 835	24 211	102	92	677	727
50–54	50 011	27 951	102	94	676	734
55–59	55 194	35 994	103	101	667	730
60–	53 936	41 345	104	107	660	711
Samtliga	387 694	230 440	94	92	654	695

Av de 40,4 miljarder kronor som betalades ut i sjukpenning år 2022 gick 62 procent till kvinnor och 38 procent till män. Det genomsnittliga ersatta dagbeloppet för män var 6 procent högre än för kvinnor, vilket bland annat beror på skillnader i kvinnors och mäns arbetsinkomster. Jämfört med 2021 har medelbeloppet per dag ökat för både kvinnor och män vilket delvis beror på att inkomsttaket

höjts från 8 till 10 prisbasbelopp. Det genomsnittliga antalet sjukpenningdagar ökar i regel med stigande ålder både för kvinnor och för män. En anledning till detta är ökad risk för sjukdom och längre tid för återhämtning med stigande ålder. Personer som har varit yrkesverksamma under en längre tid har också utsatts för en större sammanlagd arbetsbelastning och exponering för risker i arbetsmiljön.

■ Pågående sjukfall per 1000 försäkrade per län i december 2022

I Sverige hade kvinnor och män i åldrarna 16–64 år totalt 44 respektive 23 pågående sjukfall per 1 000 skattade försäkrade i december 2022. Ett sjukfall definieras som en sammanhängande period där ersättning betalats ut i form av sjukpenning eller rehabiliteringspenning eller både

och. Se sidan 10 för mer information om skattningen av antal försäkrade.

I december 2022 hade Värmlands län flest pågående sjukfall per 1 000 skattade försäkrade bland kvinnor med 54 sjukfall. Gävleborgs län har flest pågående sjukfall bland män med 28 sjukfall.

Regler 2022

En person kan få hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels sjukpenning vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Under de första 14 dagarna i en sjukperiod ansvarar arbetsgivaren för att betala sjuklön till den som är anställd. Om nedsättningen av arbetsförmågan kvarstår även efter sjuklöneperioden kan en anställd få sjukpenning från Försäkringskassan. Den som är arbetslös eller egenföretagare kan få sjukpenning från Försäkringskassan redan från början av sjukperioden. För anställda och arbetslösa görs ett karensavdrag som motsvarar 20 procent av den sjuklön eller sjukpenning som den försäkrade får vid sjukfrånvaro en genomsnittlig kalendervecka. En egenföretagare har istället enligt huvudregeln 7 karenstid på 1, 14, 30, 60 eller 90 dagar. Nedsättningen av arbetsförmågan på grund av sjukdom ska från den 8:e dagen styrkas med läkarintyg.

Sjukpenning på normalnivå, motsvarande knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI), kan betalas ut under 364 dagar inom en ramtid om 450 dagar. Personer med allvarliga sjukdomar kan beviljas sjukpenning på normalnivå för obegränsad tid. Sjukpenning kan som högst baseras på inkomst motsvarande 10 prisbasbelopp vilket år 2022 motsvarade 1 027 kronor per dag vid hel sjukpenning på normalnivå. Om nedsättningen av arbetsförmågan kvarstår efter 364 dagar kan sjukpenning betalas ut i form av sjukpenning på fortsättningsnivå. Ersättningen motsvarar då knappt 75 procent av SGI vilket år 2022 motsvarade en maximal ersättning på 963 kronor per dag. Den som är arbetslös kan få sjukpenning med högst 543 kronor per dag, vilket motsvarar det högsta dagpenningbeloppet inom arbetslöshetsförsäkringen.

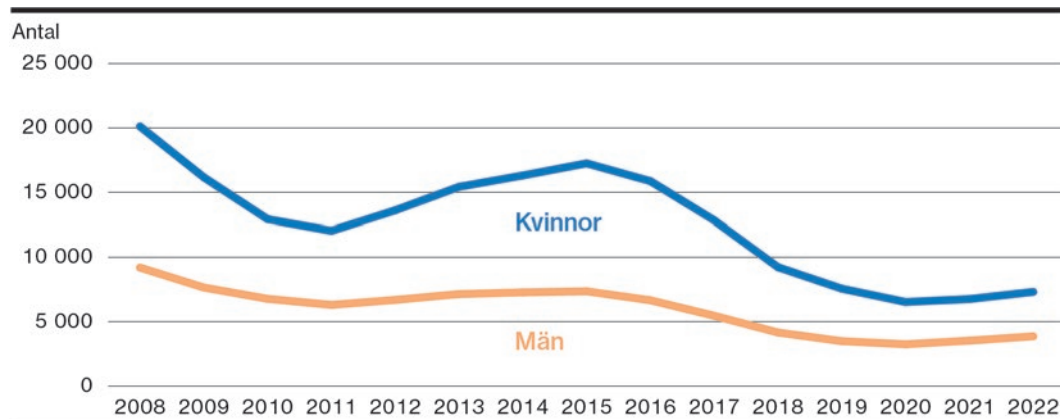
Bedömning av arbetsförmågans nedsättning görs enligt den så kallade rehabiliteringskedjan:

- De första 90 dagarna bedöms arbetsförmågans nedsättning för *anställda* i förhållande till det vanliga arbetet eller annat tillfälligt arbete som arbetsgivaren kan erbjuda.
- Efter 90 dagar bedöms arbetsförmågans nedsättning för *anställda* även i förhållande till andra arbeten som arbetsgivaren kan erbjuda efter omplacering.
- Efter 180 dagar bedöms arbetsförmågans nedsättning för *anställda* mot angivet arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden. Det gäller dock inte om Försäkringskassan bedömer att det finns övervägande skäl, det vill säga att mer talar för än emot att hen kommer att kunna gå tillbaka till arbete hos arbetsgivaren inom 365 dagar i samma omfattning som tidigare, eller om det kan anses oskäligt att bedöma arbetsförmågan mot sådant arbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden. Då bedöms arbetsförmågans nedsättning i förhållande till arbete hos arbetsgivaren även efter dag 180. Om det kan anses oskäligt att bedöma arbetsförmågan mot sådant arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden kan bedömningen göras i förhållande till arbete hos arbetsgivaren även efter dag 365 trots att den försäkrade bedöms ha arbetsförmåga i ett arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden. Dessutom finns ytterligare en möjlighet till undantag från bedömningen mot normalt förekommande arbete om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl innebär att det finns stor sannolikhet för att individen kan vara tillbaka i ordinarie jobb eller annat arbete hos arbetsgivaren senast dag 550 i sjukperioden.
- För *egenföretagare* görs en prövning mot det vanliga arbetet fram till och med dag 180. Därefter prövas arbetsförmågans nedsättning i förhållande till sådant angivet arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden om det inte det finns övervägande skäl för att hen kommer att kunna återgå i arbete inom 365 dagar eller om det kan anses oskäligt att bedöma arbetsförmågan i förhållande till normalt förekommande arbeten. Också för egenföretagare finns undantaget särskilda skäl om det finns stor sannolikhet att individen kan vara tillbaka i arbete i det egna företaget senast dag 550 i sjukperioden.
- Anställda och egenföretagare som fyllt 62 år får sin arbetsförmåga prövad mot jobb hos arbetsgivaren även efter dag 180 i rehabiliteringskedjan.
- För *arbetslösa* prövas arbetsförmågans nedsättning redan från första sjukdagen i förhållande till sådant arbete som normalt förekommer på arbetsmarknaden.

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Rehabiliteringsåtgärder som ska underlätta för sjukskrivna att återgå till arbete.

Antal mottagare av rehabiliteringspenning

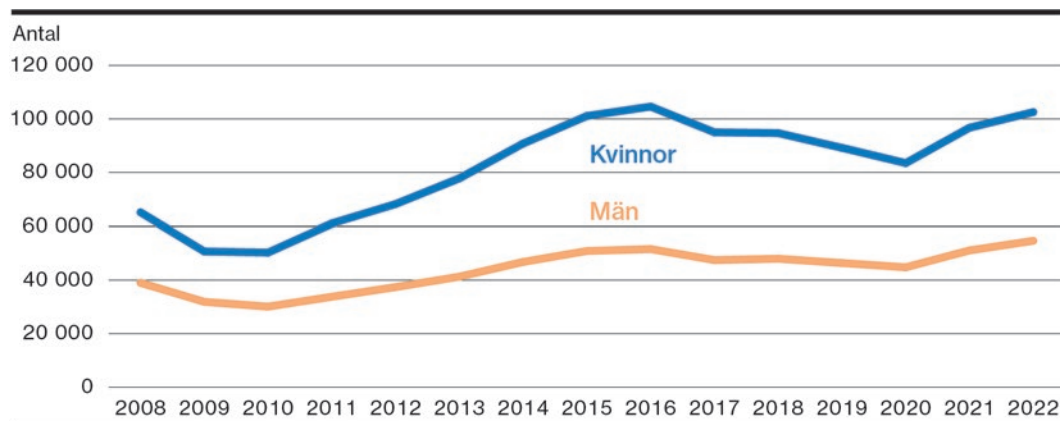

Antalet mottagare av rehabiliteringspenning minskade fram till år 2011 för att sedan öka fram till år 2015 och därefter åter minska. Under pandemiåren 2020 och 2021 har främst antalet sjukfall kortare än 22 dagar ökat kraftigt med förmodat mindre behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Antalet mottagare av

rehabiliteringspenning har ökat under de två senaste åren.

Totalt fick 11 200 personer rehabiliteringspenning någon gång under år 2022 varav 65 procent var kvinnor och 35 procent var män. Jämfört med 2021 ökade antalet mottagare med 8 procent bland kvinnor och 10 procent bland män.

Antal sjukfall längre än 60 dagar i december

Det är oftast personer med långa sjukfall som får någon form av arbetslivsinriktad rehabilitering. Med långa sjukfall avses här personer som har ersättning i form av sjukpenning eller rehabiliteringspenning eller både och i över 60 dagar. Antalet personer med sjukfall längre än 60 dagar sjönk fram till år 2010. Mellan åren 2010 och 2016 ökade antalet sjukfall längre än 60 dagar med 76 000. De långa sjukfallen minskade efter år 2016 för att år 2021 öka igen efter regeländringar som utökade

möjligheten till fortsatt sjukpenning efter rehabiliteringskedjans dag 180. Mellan år 2020 och 2022 ökade de långa sjukfallen med 23 procent i och med att allt färre sjukfall avslutas i samband med prövningen mot normalt förekommande arbete efter dag 180. I december 2022 var antalet pågående långa sjukfall 102 500 bland kvinnor och 54 700 bland män. Kvinnornas andel av sjukfallen längre än 60 dagar i december 2022 var 65 procent och männens andel var 35 procent.

■ Rehabiliteringspenning år 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor per dag	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
16–24	101	67	128	128	452	490
25–29	414	244	149	153	480	512
30–34	1 083	778	162	162	398	403
35–39	994	513	156	160	496	513
40–44	1 029	459	153	156	531	563
45–49	1 106	455	150	149	547	573
50–54	1 082	468	152	161	544	562
55–59	972	551	145	146	539	570
60–	535	333	126	149	521	578
Samtliga	7 316	3 868	151	155	506	521

Av mottagarna av rehabiliteringspenning år 2022 var 65 procent kvinnor och 35 procent män. Av 0,85 miljarder kronor som totalt betalades

ut i rehabiliteringspenning under år 2022 gick 64 procent till kvinnor och 36 procent till män.

Regler 2022

Arbetsträning och utbildning är exempel på arbetslivsinriktade rehabiliteringsåtgärder.

När en person deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan hen få rehabiliteringspenning om arbetsförmågan är nedsatt med minst en fjärdedel på grund av sjukdom. Ett särskilt bidrag som täcker vissa kostnader som kan uppstå i samband med rehabiliteringen (exempelvis för resor) kan också betalas ut. Vidare kan Försäkringskassan ge bidrag till arbetshjälpmedel.

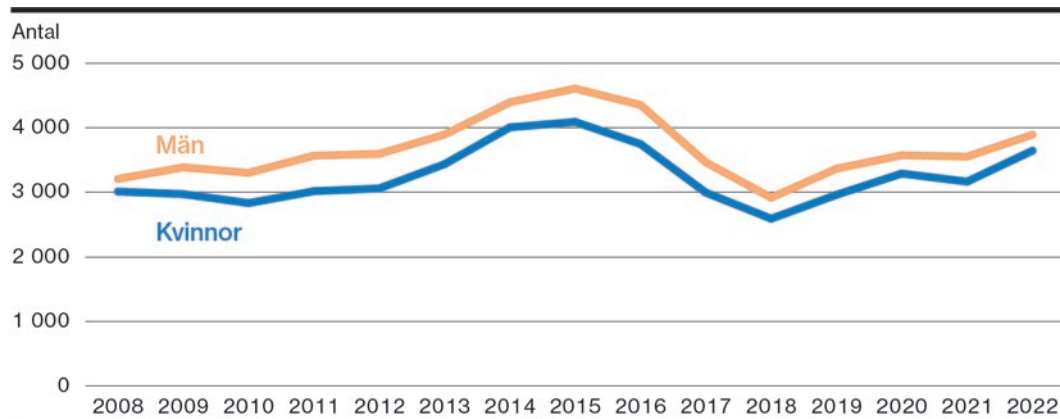
Rehabiliteringspenning lämnas för samma nivåer som för sjukpenning, dvs. som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning.

Rehabiliteringspenning kan som högst baseras på inkomst motsvarande 10 prisbasbelopp. Rehabiliteringspenningen är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) och räknas in i de 364 dagar som den försäkrade maximalt kan få sjukpenning på normalnivå. År 2022 var den maximala rehabiliteringspenningen per dag på normalnivå 1 027 kronor. Efter dessa 364 dagar kan rehabiliteringspenning på fortsättningsnivå, motsvarande knappt 75 procent av SGI betalas ut. År 2022 var maximal ersättning per dag på fortsättningsnivå 963 kronor.

Aktivitetsersättning och sjukersättning

Aktivitetsersättning och sjukersättning ger ekonomisk trygghet vid långvarigt nedsatt arbetsförmåga.

Nybeviljad aktivitetsersättning för personer yngre än 30 år

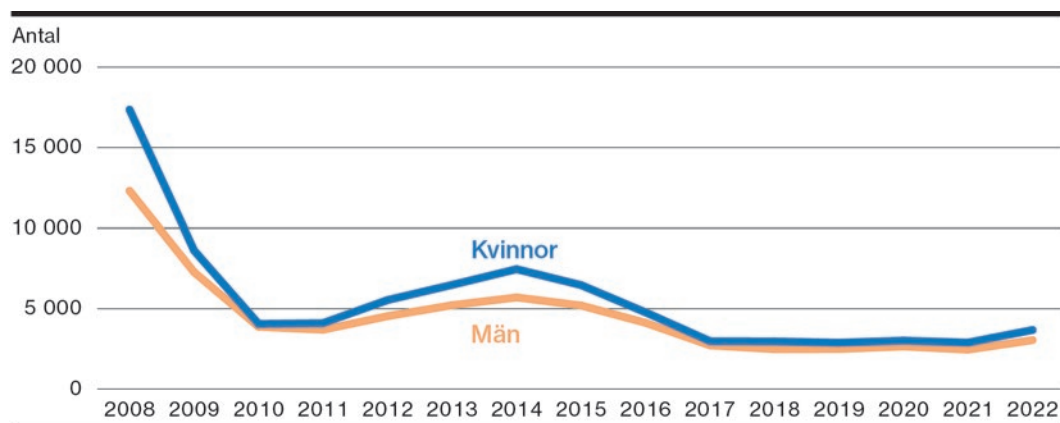

Under perioden 2003–2016 nybeviljades enbart aktivitetsersättning för personer yngre än 30 år. Före år 2003 kunde personer yngre än 30 år nybeviljas förtidspension, eller sjukbidrag som var tidsbegränsat. Sedan januari 2017 kan personer som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga få sjukersättning istället för

aktivitetsersättning från och med juli det år de fyller 19 år.

Efter några år med minskat antal nybeviljade aktivitetsersättningar från år 2016 ökade antalet återigen år 2019. Under år 2022 nybeviljades 7 500 personer aktivitetsersättning, vilket var 12 procent fler än år 2021.

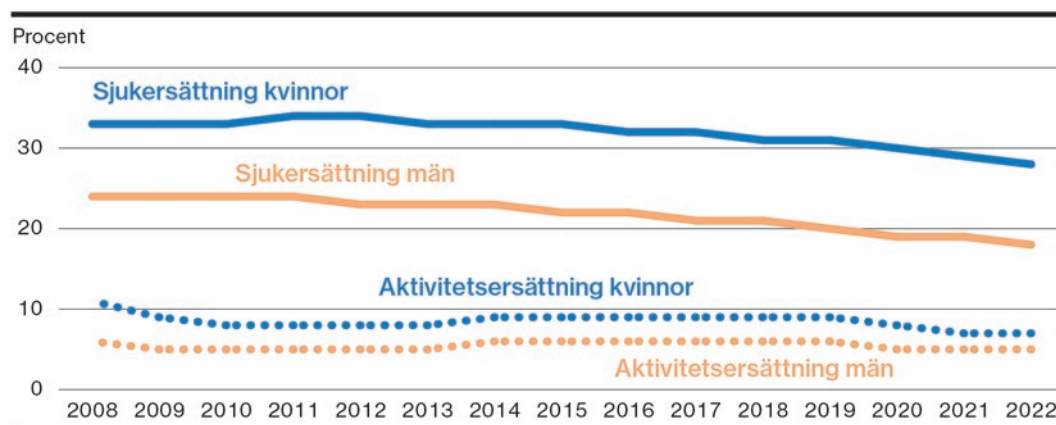
Nybeviljad sjukersättning för personer 30 år eller äldre

Före år 2003 kunde personer som var 30 år eller äldre få förtidspension eller tidsbegränsat sjukbidrag vid permanent eller varaktigt nedsatt arbetsförmåga. År 2003 ändrades regelverket och personer 30 år eller äldre kunde istället få stadigvarande eller tidsbegränsad sjukersättning. Under år 2008 avskaffades tidsbegränsad sjukersättning och kriterierna att beviljas stadigvarande sjukersättning skärptes. Antalet

nybeviljande sjukersättningar minskade fram till år 2010. En viss ökning av nybeviljad sjukersättning skedde under perioden 2012–2014 men därefter har antalet återigen minskat till en lägre nivå. Under år 2022 infördes särskilda regler för äldre vid bedömningen av arbetsförmåga och år 2022 var det 6 700 personer som nybeviljades sjukersättning vilket är en ökning med 26 procent från år 2021.

■ Andel aktivitets- och sjukersättningar med partiell omfattning i december

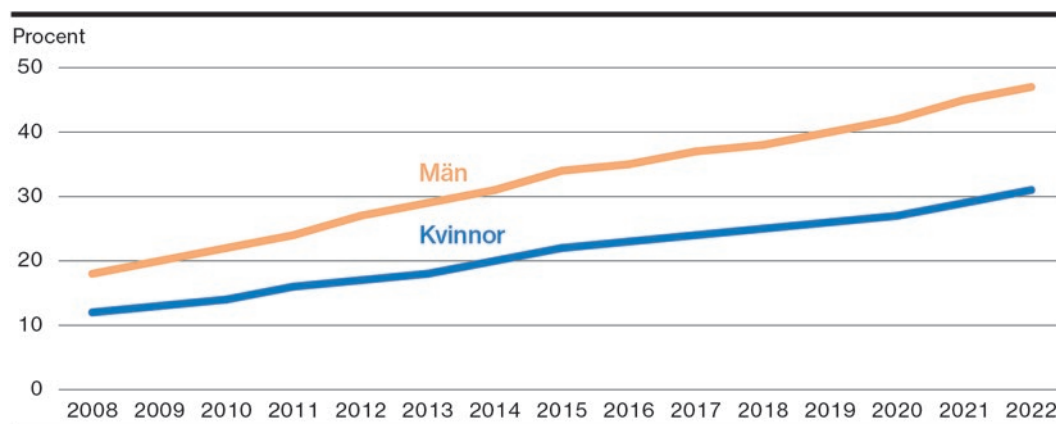

Andelen sjukersättningar med partiell omfattning har minskat under det senaste decenniet medan partiell aktivitetsersättning legat mer stabilt på en lägre nivå.

Partiell ersättning har under hela tidsperioden varit vanligare bland kvinnor än bland män.

I december 2022 hade 28 procent av kvinnorna och 18 procent av männen partiell sjukersättning. Partiell aktivitetsersättning hade 7 procent av kvinnorna och 5 procent av männen.

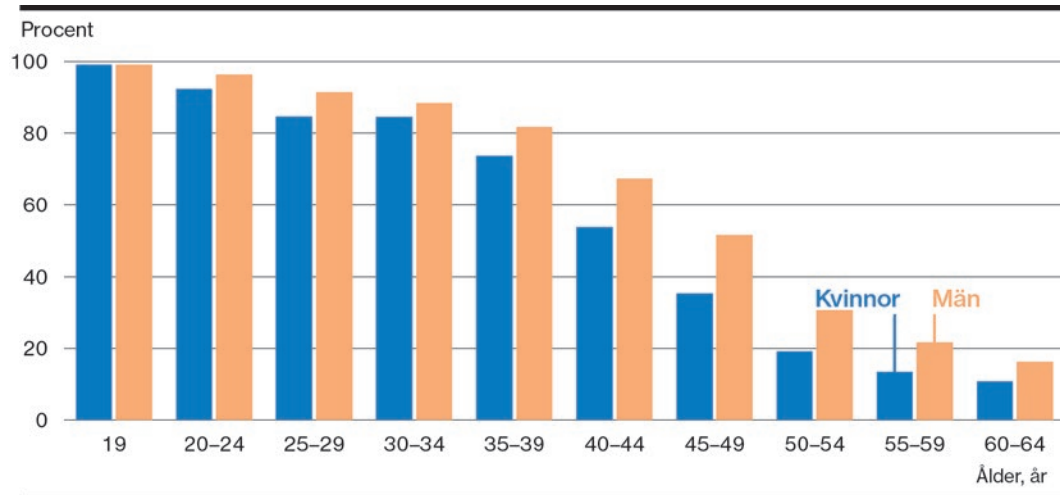
■ Andel aktivitets- och sjukersättningar med endast garantiersättning i december

Garantiersättning får personer med inga eller låga tidigare arbetsinkomster och innebär något mer än hälften så stor inkomst som den som har maximal inkomstrelaterad ersättning. Andelen som endast har den lägre garantiersättningen har

successivt ökat över tid. Sedan år 2008 fram till år 2022 har andelen ökat från 12 till 31 procent bland kvinnor och från 18 till 47 procent bland män. Att endast ha garantiersättning är vanligare bland män än bland kvinnor.

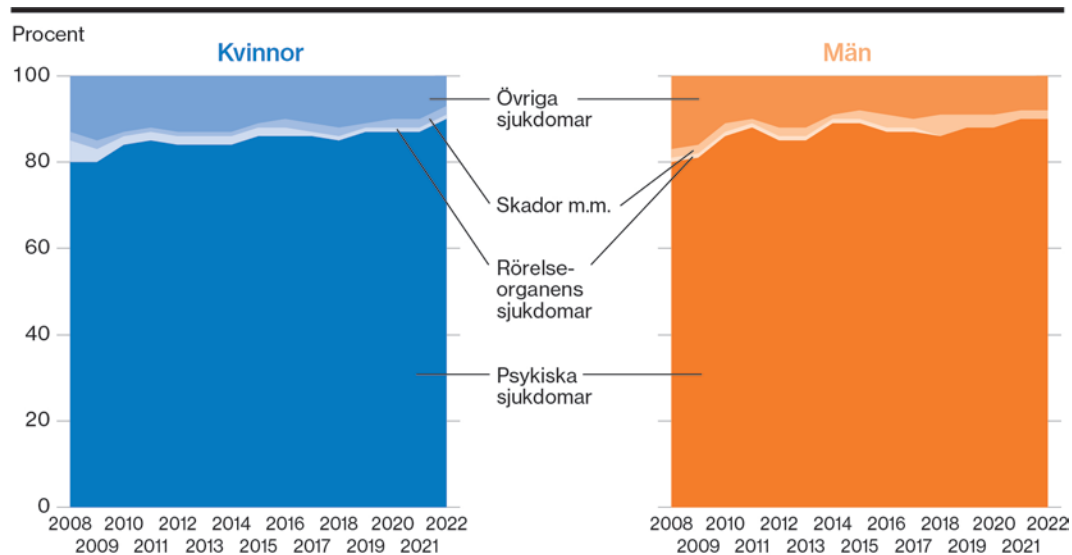
■ Andel aktivitets- och sjukersättningar med endast garantiersättning efter ålder i december 2022

Andelen mottagare som endast har garantiersättning är högre bland yngre än äldre. I december 2022 hade 99 procent av både kvinnorna och männen som var 19 år gamla endast garantiersättning. I åldersgruppen 60-64 år hade 11 procent av kvinnorna och 16 procent av männen endast garantier-

sättning. Flertalet av de äldre har haft möjlighet att genom tidigare förvärvsarbete bygga upp ett ytterligare försäkringsskydd och får därför en högre inkomstrelaterad ersättning. Förutom i den yngsta åldersgruppen är det vanligare bland män än kvinnor att endast ha garantiersättning.

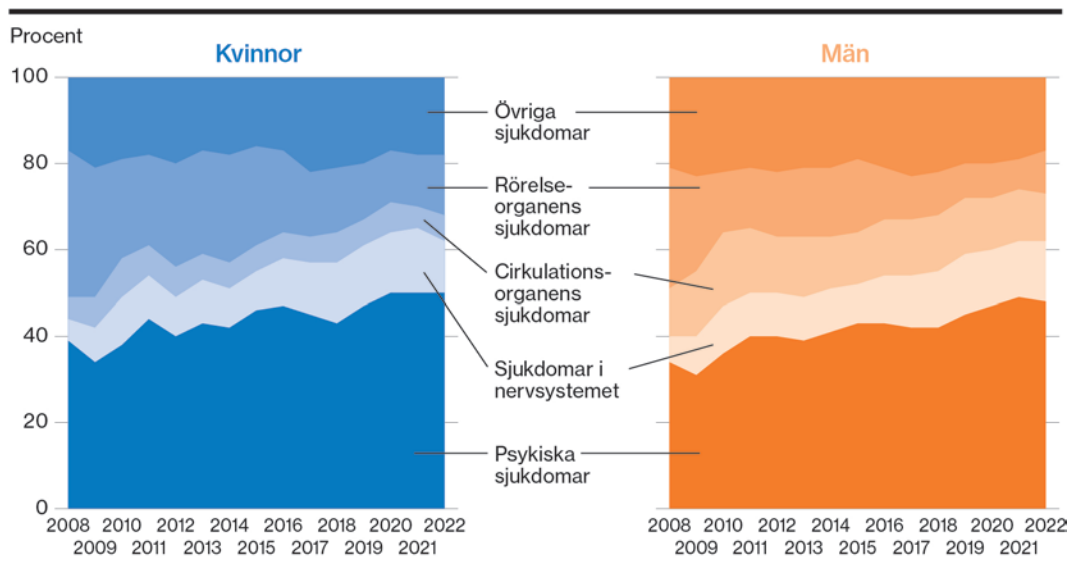
■ Nybeviljad aktivitetsersättning efter diagnosgrupp

Psykiska sjukdomar dominerar bland de som nybeviljas aktivitetsersättning, och andelen med psykiska sjukdomar har successivt ökat. År 2022

motsvarade de psykiska sjukdomarna 90 procent av alla nybeviljade aktivitetsersättningar för både kvinnor och män.

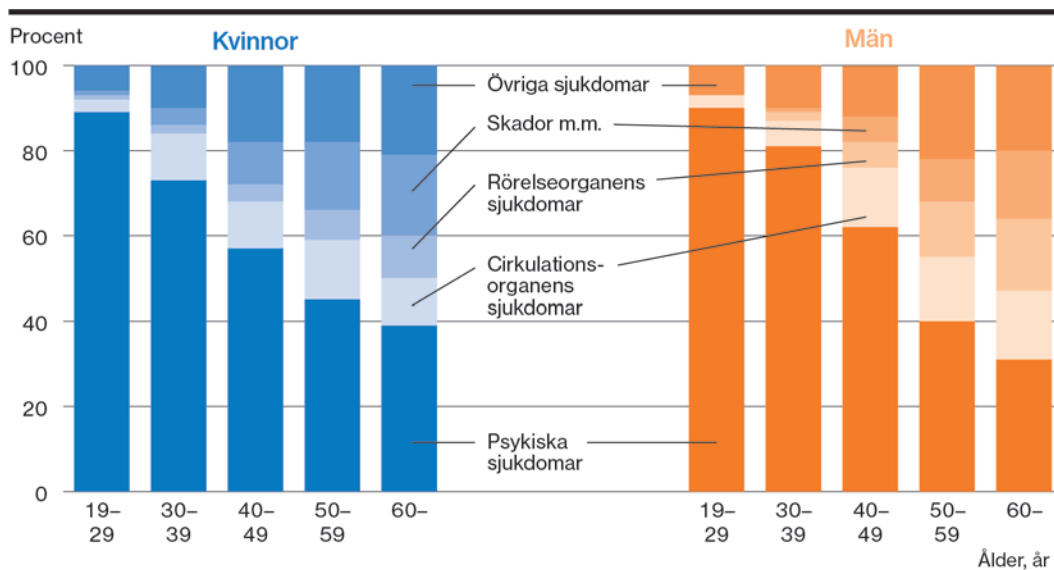
Nybeviljad sjukersättning efter diagnosgrupp

Rörelseorganens sjukdomar var länge den största diagnosgruppen för personer som nybeviljats sjukersättning, men år 2022 utgjorde den endast 14 procent bland kvinnor och 10 procent bland män. Det är dock en ökning från år 2021 då rörelseorganens sjukdomar utgjorde 12 procent bland kvinnor och 7 procent bland män och beror sannolikt till del på de särskilda äldrereglerna som infördes i sjukersättningen under år 2022.

Sedan över ett decennium har psykiska sjukdomar varit den största diagnosgruppen. År 2022 motsvarade de psykiska sjukdomarna 50 procent av de nybeviljade sjukersättningarna för kvinnor och 48 procent för män. Över tid har också sjukdomar i nervsystemet ökat och utgjorde 12 procent av de nybeviljade sjukersättningarna bland kvinnor och 14 procent bland män under år 2022.

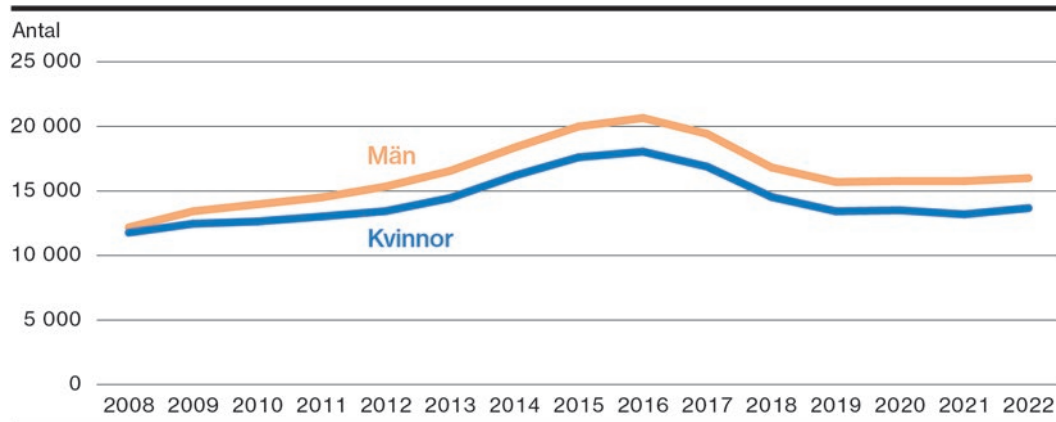
Nybeviljad aktivitets- och sjukersättning efter ålder och diagnosgrupp år 2022

Psykiska sjukdomar var den vanligaste diagnosgruppen i alla åldersgrupper för både kvinnor och män som nybeviljades aktivitets- eller sjukersättning år 2022. I de yngre åldersgrupperna är

psykiska sjukdomar helt dominerande bland personer som nybeviljas aktivitets- eller sjukersättning. Bland äldre är fysiska sjukdomar och skador vanligare än bland yngre.

Antal mottagare av aktivitetsersättning i december

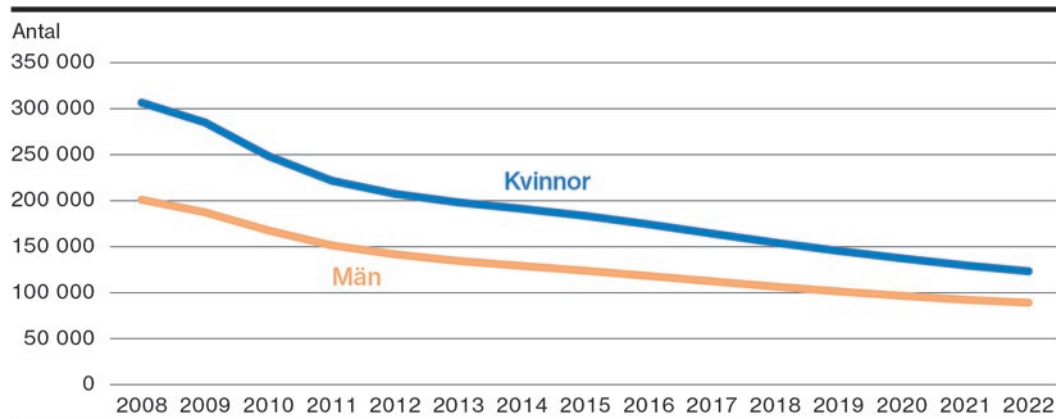

Antalet mottagare av aktivitetsersättning ökade fram till år 2016 för att därefter minska. Fler män än kvinnor har aktivitetsersättning.

Totalt hade närmare 29 700 personer aktivitetsersättning i slutet av år 2022 varav 46 procent

var kvinnor och 54 procent var män. Jämfört med 2021 ökade antalet mottagare med 4 procent bland kvinnor och 1 procent bland män.

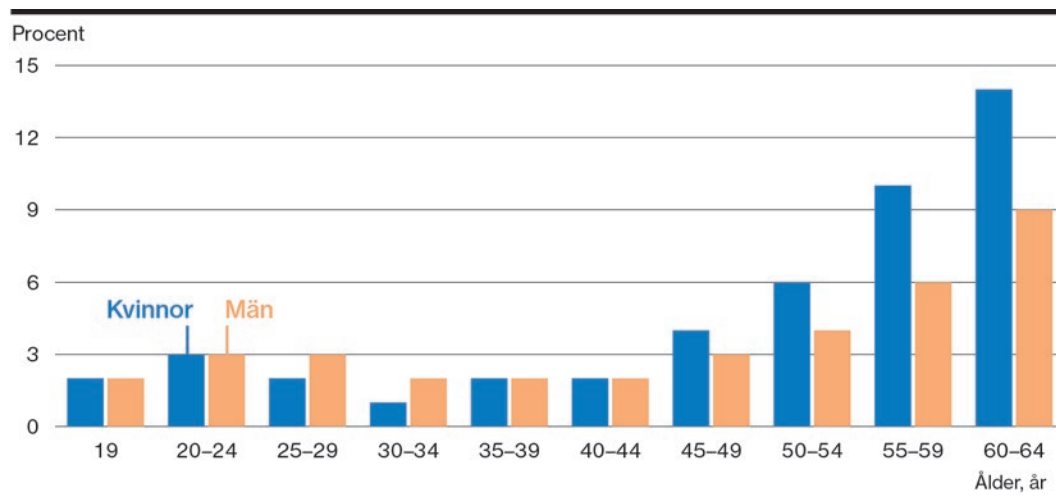
Antal mottagare av sjukersättning i december

Antalet mottagare av sjukersättning har kontinuerligt minskat över tid vilket till stor del beror på det striktare regelverket i sjukförsäkringen som infördes 2008. Fler kvinnor än män har sjukersättning.

Totalt hade 212 400 personer sjukersättning i slutet av år 2022 varav 58 procent var kvinnor och 42 procent var män. Jämfört med 2021 minskade antalet mottagare med 5 procent bland kvinnor och 3 procent bland män.

■ Andel av befolkningen med aktivitets- eller sjukersättning i december 2022

Andelen i befolkningen som av hälsoskäl helt eller delvis lämnat arbetsmarknaden med aktivitets- eller sjukersättning stiger med ökande ålder. Från omkring 2 procent i yngre åldersgrupper till 14 procent för kvinnor och 9 procent för män i

åldersgruppen 60–64 år. I yngre åldrar är det något vanligare att män har aktivitets- eller sjukersättning än kvinnor, men från åldersgruppen 40–44 år är det vanligare att kvinnor har sådan ersättning än män.

■ Aktivitetsersättning i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad		Andel av befolkningen, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19	1 104	1 383	9 945	9 970	2,1	2,4
20-24	6 112	7 067	9 990	10 040	2,4	2,5
25-29	6 453	7 542	10 212	10 355	2,1	2,4
Samtliga	13 669	15 992	10 091	10 182	2,2	2,4

Av totalt 4 miljarder kronor som betalades ut i aktivitetsersättning under år 2022 gick 45 procent till kvinnor och 55 procent till män. Av mottagarna var 46 procent kvinnor och 54 procent män.

Flertalet av dem som får aktivitetsersättning har inte haft möjlighet att genom förvärvsarbete

bygga upp ett ytterligare försäkringsskydd och får därför enbart garantiersättning. I december 2022 fick 88 procent av kvinnorna och 94 procent av männen med aktivitetsersättning endast garantiersättning.

■ Sjukersättning i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp, kronor per månad		Andel av befolkningen, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19–24	420	667	10 255	10 244	0,1	0,2
25–29	798	1 269	10 796	10 769	0,3	0,4
30–34	4 758	6 377	10 505	10 695	1,3	1,7
35–39	5 945	6 715	10 183	10 563	1,8	2,0
40–44	7 607	7 136	10 149	10 715	2,5	2,2
45–49	11 830	8 773	10 116	11 036	3,7	2,7
50–54	19 723	12 537	10 209	11 295	6,1	3,8
55–59	31 796	19 857	10 361	11 577	9,6	5,8
60–64	40 421	25 782	10 408	11 783	14,2	9,0
Samtliga	123 298	89 113	10 315	11 314	4,3	3,0

Av totalt 28 miljarder kronor som betalades ut i sjukersättning under år 2022 gick 56 procent till kvinnor och 44 procent till män. Av mottagarna av sjukersättning var 58 procent kvinnor och 42 procent män. Antalet mottagare ökar med stigande ålder för både kvinnor och män på grund av ökad risk för sjukdom och större sammanlagd arbetsbelastning och exponering för risker i arbetsmiljön.

Flertalet av de äldre som får sjukersättning har haft möjlighet att genom tidigare förvärvsarbete bygga upp ett ytterligare försäkringsskydd och får därför en högre inkomstrelaterad ersättning. I december 2022 fick 75 procent av kvinnorna och 61 procent av männen inkomstrelaterad sjukersättning.

Regler 2022

Aktivitetsersättning beviljas de som är i åldrarna 19–29 år och som av medicinska skäl har fått sin arbetsförmåga nedsatt med minst en fjärdedel under minst ett år. Ersättningen är alltid tidsbegränsad. Aktivitetsersättningen kan kombineras med en medverkan i olika aktiviteter som ska ha till syfte att ta tillvara den enskildes möjligheter till utveckling och arbete under ungdomsåren. Ungdomar som på grund av funktionsnedsättning ännu inte har avslutat sin utbildning på grundskole- och gymnasienivå har rätt till hel aktivitetsersättning på grund av förlängd skolgång under studierna.

Sjukersättning beviljas de som är i åldrarna 19–64 år och som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga, det vill säga för all överskådlig framtid. I åldrarna 19–59 år bedöms arbetsförmågan mot alla arbeten på arbetsmarknaden och i åldrarna 60–64 år bedöms arbetsförmågan mot de arbeten som personen har erfarenhet av under de senaste

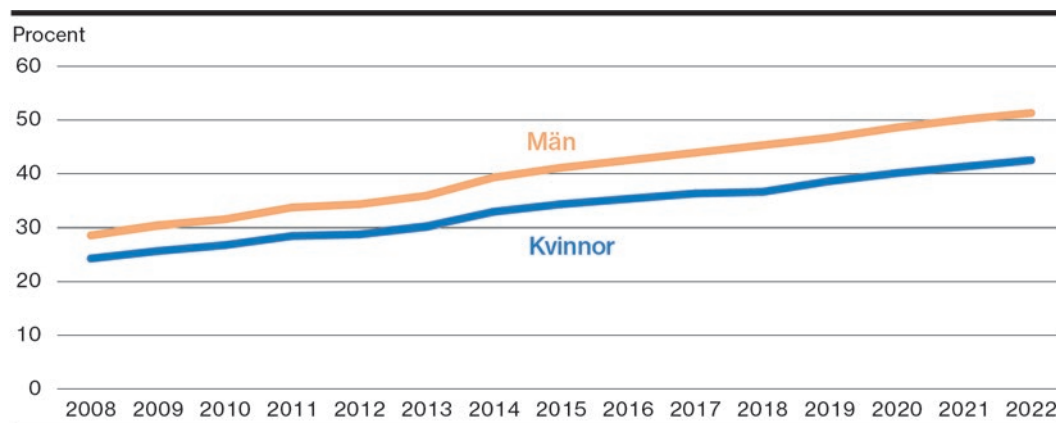
femton åren eller annat lämpligt arbete som personen har erbjudits.

Aktivitets- och sjukersättning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv respektive en fjärdedels ersättning. Aktivitetsersättning på grund av förlängd skolgång betalas alltid ut som hel ersättning. Det finns en inkomstrelaterad ersättning och en garantiersättning. Den inkomstrelaterade ersättningen är knuten till arbetsinkomsten. Garantiersättning får personer med inga eller låga förvärvsinkomster. För aktivitetsersättning varierar garantiersättningen beroende på bland annat ålder. Maximal garantiersättning vid aktivitetsersättning var 10 988 kronor per månad före skatt år 2022, motsvarande 2,73 prisbasbelopp. För sjukersättning var den maximala garantiersättningen 11 190 kronor per månad före skatt år 2022, motsvarande 2,78 prisbasbelopp. Maximal hel inkomstrelaterad aktivitets- eller sjukersättning var 19 531 kronor per månad före skatt år 2022.

Bostadstillägg till personer med aktivitetsersättning eller sjukersättning

Personer med aktivitets- eller sjukersättning som har en låg inkomst kan få bostadstillägg så att de kan ha möjlighet att ha en bostad av god kvalitet, utan att levnadsstandarderna i övrigt behöver påverkas.

■ Andel personer med aktivitets- eller sjukersättning som har bostadstillägg i december

Andel personer med bostadstillägg har successivt ökat under perioden 2008 till 2022. Detta hänger ihop med den samtida ökningen av andelen personer som endast har den lägre ersättningen på garantinivå.

Under perioden har andelen män som har aktivitets- eller sjukersättning och har bostadstillägg ökat något mer än andelen kvinnor. Av mottagarna av aktivitets- eller sjukersättning fick 42 procent av kvinnorna och 51 procent av männen bostadstillägg i december 2022.

■ Bostadstillägg till personer med aktivitets- eller sjukersättning i december 2022¹

Ålder	Antal mottagare		Andel av mottagarna av aktivitets- eller sjukersättning som har bostadstillägg, procent		Medelbelopp, kronor per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
19	331	402	30	29	2 738	2 873
20-24	3 748	4 557	58	59	3 706	3 620
25-29	4 922	6 222	68	71	4 192	4 156
30-34	3 454	4 861	73	76	4 368	4 375
35-39	3 946	4 987	66	74	4 195	4 222
40-44	4 298	4 659	57	67	4 113	4 112
45-49	5 442	5 194	46	58	3 994	4 138
50-54	7 862	6 034	39	48	3 940	3 840
55-59	11 395	8 108	35	40	3 919	3 772
60-64	12 947	8 902	32	35	3 802	3 719
Samtliga	58 345	53 926	42	51	3 965	3 947

¹ I tabellen inkluderas både mottagare av bostadstillägg och särskilt bostadstillägg.

Av mottagarna av bostadstillägg var 52 procent kvinnor och 48 procent män i december 2022. Andelen med bostadstillägg är högre i äldre åldrar då eget boende blir vanligare men minskar med

åldern i och med att fler äldre har inkomstrelaterad ersättning. Totalt betalades det ut 5,5 miljarder kronor i bostadstillägg under år 2022.

Regler 2022

Bostadstillägget omfattar bostadstillägg och särskilt bostadstillägg.

Bostadstillägg är ett tillägg till allmänna pensions- och sjukförsäkringsförmåner. Försäkringskassan administrerar bostadstillägg till dem som har sjukersättning eller aktivitetsersättning. Pensionsmyndigheten administrerar bostadstillägg till dem som har övriga förmåner såsom ålderspension, efterlevandepension m.m.

Storleken på bostadstillägget beror på boendekostnaden samt inkomster och förmögenhet. Under 2022 var högsta möjliga bostadstillägg 96 procent av boendekostnaden upp till 5 000 kronor per månad för ensamstående respektive 2 500 kronor per månad för sammanboende. Om boendekostnaden överstiger dessa belopp beaktas 70 procent av den överskjutande boendekostnaden upp till

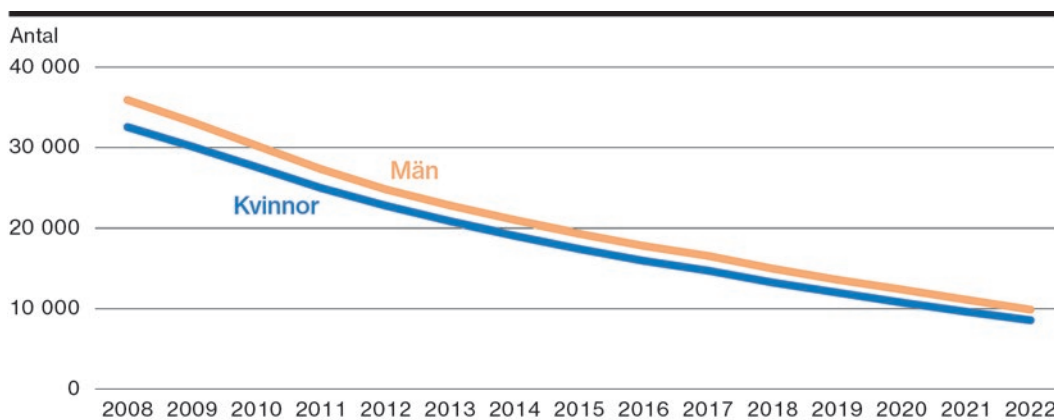
7 500 kronor per månad för ensamstående respektive 3 750 kronor per månad för sammanboende. Bostadstillägg är ett skattefritt stöd som den enskilde måste ansöka om.

Särskilt bostadstillägg är ett stöd som syftar till att garantera den enskilde en skälig levnadsnivå efter att en skälig bostadskostnad är betald. En förutsättning för att kunna få särskilt bostadstillägg är att bostadstillägg är beviljat. Under år 2022 ansågs en bostadskostnad som uppgick till högst 7 500 kronor per månad för ensamstående och 3 750 kronor per månad för sammanboende som skälig bostadskostnad. Beloppen för skälig levnadsnivå var 6 181 kronor per månad för ensamstående och 4 972 kronor för sammanboende. Särskilt bostadstillägg betalas ut i form av ett utfyllnadsbelopp upp till skälig levnadsnivå.

Arbetskadeersättning

Arbetskadeersättning ska ge ekonomisk trygghet vid nedsatt arbetsförmåga på grund av arbetsskada.

Antal mottagare av egenlivränta enligt arbetsskadeförsäkringen i december

Antalet mottagare av egenlivräntor enligt nuvarande lagstiftning har successivt minskat under en längre tidsperiod. Det beror bland annat på en regelförändring som gjordes redan år 1993 då det infördes strängare krav för att få en arbetsskada godkänd, vilket senare mildrades något år 2002. Prövning av rätten till arbetsskadelivränta görs ofta i samband med prövning av rätten till sjuk-

ersättning. En delförklaring till den fortsatta minskningen av antal mottagare av egenlivräntor är att också antalet prövade och nybeviljade sjukersättningar ligger på en lägre nivå sedan år 2008 då ett striktare regelverk infördes i sjukförsäkringen. Minskningen mellan åren 2008 och 2022 var 73 procent.

Arbetskadelivränta i december 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp i december, kronor per månad	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
20–29	11	25	21 044	16 350
30–34	48	97	15 134	13 912
35–39	73	132	15 613	12 331
40–44	142	225	15 434	12 145
45–49	291	531	11 895	11 456
50–54	778	1 068	10 762	10 221
55–59	1 599	2 407	9 248	9 548
60–64	2 425	3 580	8 734	9 680
Samtliga	5 367	8 065	9 706	10 013

Av mottagarna av arbetsskadelivränta enligt nuvarande lagstiftning var 40 procent kvinnor och 60 procent män. År 2022 utbetalades 2,1 miljarder kronor i arbetsskadelivränta. Av det

utbetalda beloppet gick 39 procent till kvinnor och 61 procent till män. Kvinnornas genomsnittliga ersättning var 3 procent lägre än männens, vilket motsvarar 307 kronor per månad.

Regler 2022

Alla som förvärvsarbetar i Sverige är försäkrade för arbetsskada. Med arbetsskada menas skada till följd av olycksfall eller skadlig inverkan i arbetet. Ersättning som Försäkringskassan kan betala ut är för inkomstförlust, tandvårdskostnader, kostnader för sjukvård utomlands, sjukpenning i särskilda fall och kostnader för särskilda hjälpmedel. Det finns även ersättning för efterlevande och begravningshjälp, vilka från och med den 1 januari 2010 administreras av Pensionsmyndigheten.

Den största ersättningen som betalas ut från arbetsskadeförsäkringen är egenlivränta. Det är en ersättning som kommer i fråga först om en godkänd arbetsskada medför en bestående nedsättning av förmågan att skaffa sig inkomst genom arbete.

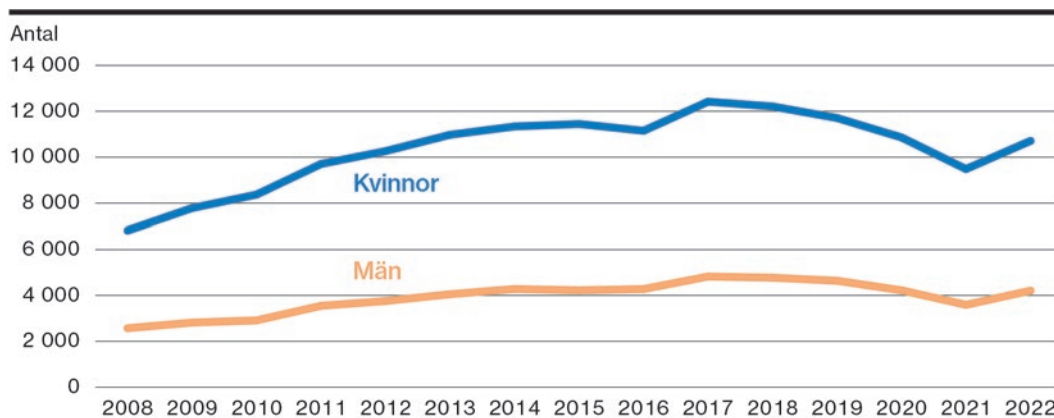
Sjukskrivning på grund av arbetsskada fungerar i stort sett som en vanlig sjukskrivning. Den som har en arbetsskada som har visat sig den 1 januari 2003 eller senare får dock kompensation för karensavdrag när hen beviljas livränta.

Livräntan ger ersättning för hela den bestående inkomstförlusten. Vid beräkning av livräntans storlek jämförs den inkomst personen antas ha tjänat om skadan inte hade inträffat med den inkomst hen beräknas kunna få efter skadan. Livräntan ger ersättning för hela mellanskillnaden men kan aldrig bli högre än 7,5 prisbasbelopp per år, motsvarande 30 188 kronor per månad år 2022.

Närståendepenning

Närståendepenning gör det möjligt för en person att avstå från arbete för att vårda en svårt sjuk närstående.

Antal mottagare av närståendepenning

Antalet mottagare av närståendepenning ökade över en längre tid i takt med en äldre befolkning och fler personer i behov av vård från nära anhörig i livets slutskede. Mellan år 2008 och 2017 ökade antalet mottagare med 84 procent, men har därefter minskat med 13 procent mellan år 2017 och 2022. År 2022 var antalet mottagare av närståendepenning 14 900, vilket är en ökning med 1 800 personer från år 2021.

Minskningen under pandemin har troligtvis ett samband med de rekommendationer och åtgärder för att begränsa smittspridning och skydda personer med förmodad risk för allvarlig sjukdom i covid-19, vilket kan ha bidragit till att färre anhöriga då kunnat vårdat sina allvarligt sjuka närstående.

Närståendepenning 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	106	63	9	12	8 053	11 783
25-29	340	187	9	11	9 691	12 397
30-34	542	324	9	9	10 542	10 989
35-39	757	352	9	10	10 341	11 837
40-44	1 110	506	9	8	10 802	10 349
45-49	1 521	609	9	9	10 666	11 023
50-54	2 080	781	10	10	11 146	11 737
55-59	2 402	827	10	11	11 527	13 217
60-	1 851	559	11	14	12 701	15 673
Samtliga	10 709	4 208	10	10	11 232	12 261

Av totalt 169 miljoner kronor i närståendepenning år 2022 betalades 70 procent ut till kvinnor och

30 procent till män. Av mottagarna av närståendepenning var 72 procent kvinnor och 28 procent män.

Regler 2022

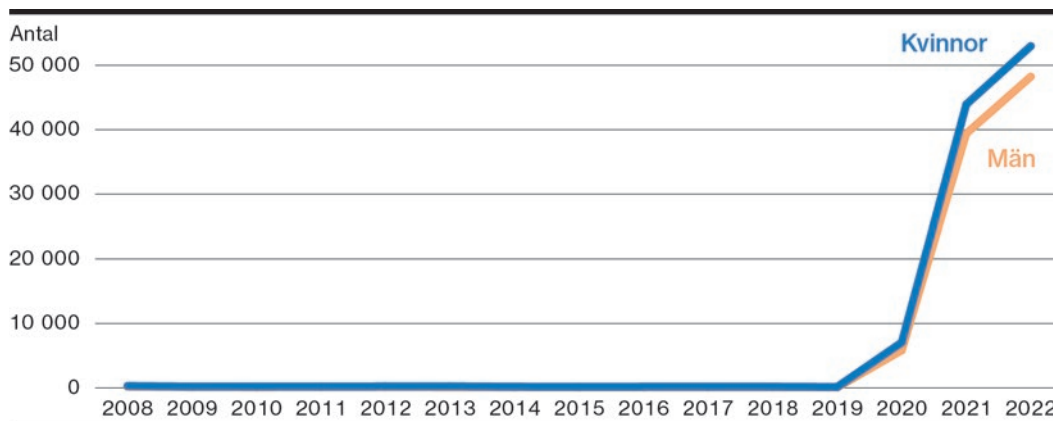
Personer som avstår från förvärvsarbete för att vårda en svårt sjuk person i hemmet eller på en vårdinrättning kan få närståendepenning. Med svårt sjuk menas att det ska finnas ett påtagligt hot mot den sjuknes liv. I regel kan närståendepenning betalas ut i högst 100 dagar för varje enskild sjuk individ som vårdas.

Närståendepenning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Maximal ersättning är knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten baserat på 10 prisbasbelopp.

Smittbärappenning

Smittbärappenning ger ekonomisk trygghet för den som inte kan arbeta på grund av att den har eller kan antas ha en smittsam sjukdom.

■ Antal mottagare av smittbärappenning

Under de senaste decennierna har omkring 300 till 400 personer årligen fått smittbärappenning för att de inte kunnat arbeta på grund av att de haft eller misstänks ha haft en allmänfarlig sjukdom, exempelvis salmonella, gulsot eller tuberkulos. Covid-19 klassades mellan den 1 februari 2020 och 31 mars 2022 som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom och omfattades därmed av smittbärappenningen. Senare under år 2020 omfattades även sammanboende med sjuka i covid-19 tillfälligt av försäkringen och kunde få smittbärappenning.

Antalet mottagare steg därför markant under år 2020 och i synnerhet åren 2021 och 2022 då 83 300 respektive 101 200 personer fick smittbärappenning. Mottagarna under pandemin dominerades av personer med kontaktyrken, exempelvis inom vård och omsorg, med ökad risk att smittas eller utsätta andra för smitta, eller andra yrken där möjligheten att arbeta hemifrån var begränsad. Vanligtvis är en klar majoritet av mottagarna kvinnor, men under pandemin var könsfördelningen jämnare.

■ Smittbärappenning 2022

Ålder	Antal mottagare		Antal dagar i medeltal		Medelbelopp, kronor under året	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-29	9 061	9 321	5	5	3 223	3 932
30-39	13 894	13 724	4	5	3 721	4 584
40-49	16 938	14 180	4	5	3 885	4 721
50-	13 092	11 011	4	5	4 000	4 614
Samtliga	52 985	48 236	4	5	3 757	4 505

Av totalt 411 miljoner kronor i smittbärappenning år 2022 betalades 48 procent ut till kvinnor och

52 procent till män. Av mottagarna av smittbärappenning var 52 procent kvinnor och 48 procent män.

Regler 2022

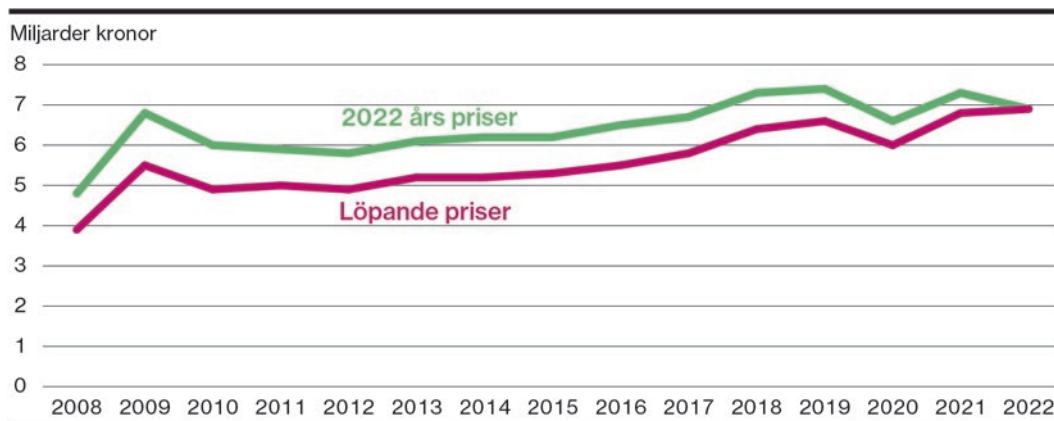
En person som inte kan arbeta på grund av att hen har eller antas ha en smittsam sjukdom kan få ersättning från Försäkringskassan i form av smittbärrpenning. Med smittsam sjukdom menas allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. I normalfallet behövs ett läkarintyg som visar att man inte får arbeta på grund av smitta. Smittbärrpenning kan betalas ut i form av hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels ersättning. Maximal ersättning är

knappt 80 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten baserat på 10 prisbasbelopp. *Pandemin innebar tillfälliga regeländringar och ändrad tillämpning för smittbärrpenning till och med 31 mars 2022. Kravet på läkarintyg var periodvis borttaget. Även den som bodde tillsammans med någon som testat positivt för covid-19 eller den som var tvungen att avstå från arbete för att undvika att smitta en närstående som ingår i en riskgrupp för covid-19, kunde få smittbärrpenning under pandemin.*

Tandvård

Det statliga tandvårdsstödet ska bidra till att personer med inga eller små tandvårdsbehov kan bibehålla en god tandhälsa samt att personer med stora tandvårdsbehov ska få tandvård till rimliga kostnader.

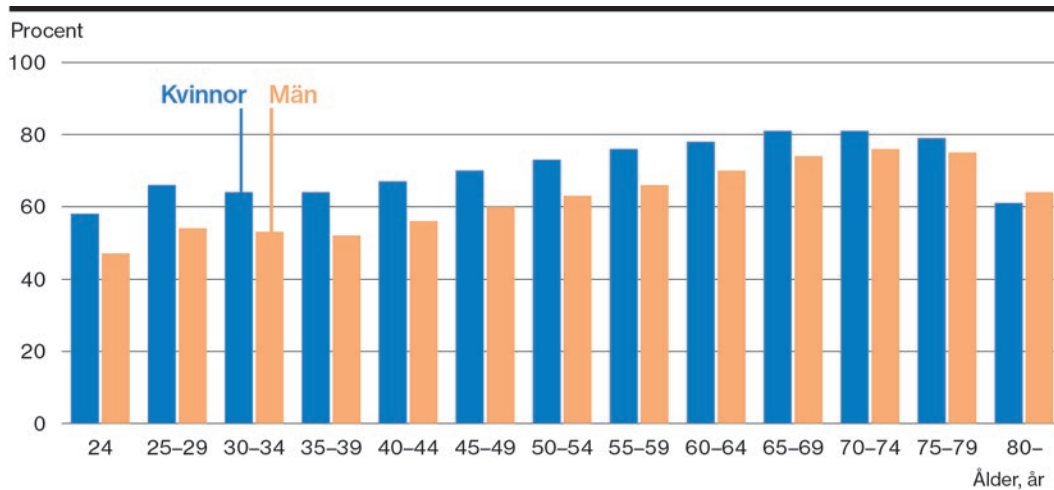
■ Utbetalt belopp för tandvård

Under år 2002 reformerades tandvårdsförsäkringen vilket medförde att utgifterna senare ökade kraftigt. Förändringar som började gälla den 1 juli 2008 innebar ökade subventioner för patienterna vilket ytterligare ökade utgifterna för tandvårds-

försäkringen. År 2018 fördubblades det allmänna tandvårdsbidraget vilket också ledde till ökade utgifter. Under pandemin minskade tandvårdskonsumtionen tillfälligt men har därefter ökat igen och år 2022 var utgifterna 6,9 miljarder kronor.

■ Andel av befolkningen som har använt det allmänna tandvårdsbidraget under perioden 1 juli 2020 – 30 juni 2022

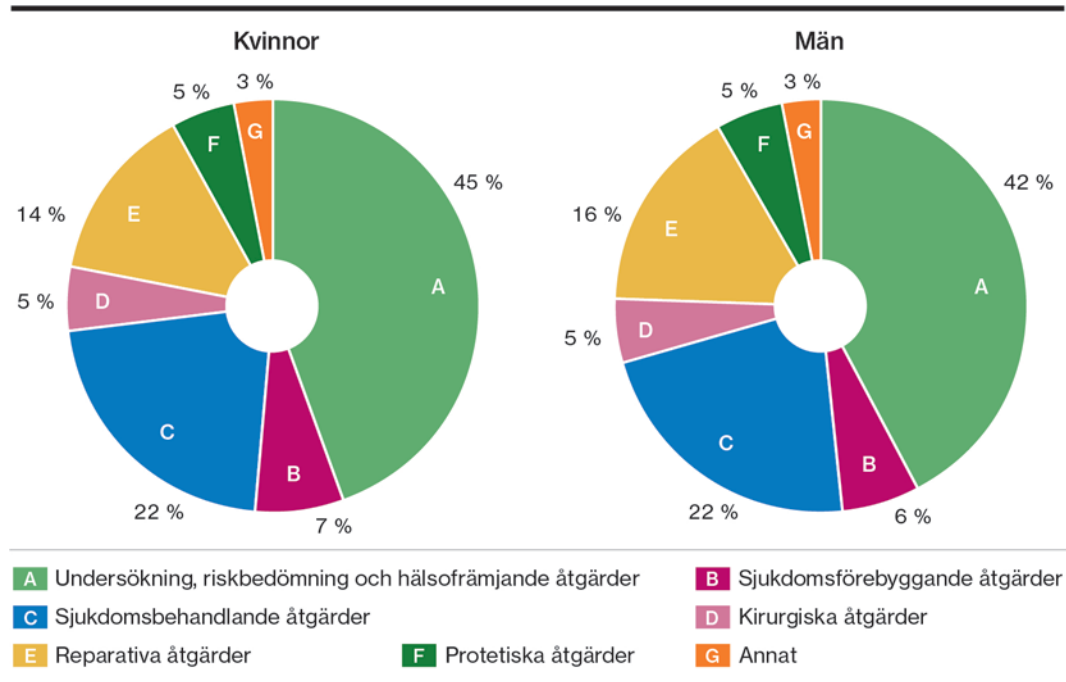

Notera att storleken på det allmänna tandvårdsbidraget är hälften så stort för personer i åldrarna 30 till 64 år, för mer information se regelrutan.

Den första juli varje år får alla bosatta i Sverige ett nytt bidrag som kan utnyttjas under två år. Totalt 67 procent av befolkningen i åldrarna 24 år eller äldre har använt det allmänna tandvårdsbidraget

under tvåårsperioden 1 juli 2020 till 30 juni 2022. Andelen är högre bland kvinnor än bland män i alla åldersgrupper upp till 79 år.

■ Andel åtgärder fördelat på åtgärdsgrupp år 2022

De vanligaste åtgärderna är undersökningar, riskbedömningar och hälsofrämjande åtgärder (45 procent för kvinnor och 42 procent för män). Åtgärderna används för att bedöma en patients tandhälsa och behov av tandvårdsåtgärder. Sjukdomsbehandlande åtgärder är näst vanligast följt av reparativa åtgär-

der. Bland övriga åtgärder finns sjukdomsförebyggande (till exempel fluorbehandlingar), protetiska (insättning av kronor, broar och dylikt) och kirurgiska åtgärder (tanduttagningar och liknande) och annat (tandreglering, utbytesåtgärder, rotbehandlingsåtgärder och bettfysiologiska åtgärder).

■ Antal personer som fått utbetalning från högkostnadsskyddet år 2022

Ålder	Antal mottagare		Medelbelopp i kronor	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
24–29	15 725	14 739	3 008	3 443
30–34	24 964	22 929	3 347	3 860
35–39	29 131	26 396	3 905	4 186
40–44	33 699	30 858	4 038	4 349
45–49	40 948	38 606	4 075	4 374
50–54	50 261	47 202	4 138	4 337
55–59	62 826	60 274	4 047	4 190
60–64	65 829	63 945	3 973	4 204
65–69	70 089	68 256	4 012	4 309
70–74	74 113	72 593	3 860	4 111
75–79	72 150	70 905	3 798	4 071
80–84	41 949	39 051	3 543	3 924
85–	29 262	22 261	3 123	3 419
Samtliga	610 945	578 015	3 851	4 134

Totalt fick år 2022 1,19 miljoner individer ersättning från högkostnadsskyddet där det ersättningsgrundande beloppet överstigit 3 000 kronor.

I genomsnitt betalade Försäkringskassan ut ungefär 3 900 kronor till kvinnor och 4 100 kronor till män.

Regler 2022

Tandvården är avgiftsfri för barn och unga upp till och med det år de fyller 23 år. Från det år personer fyller 24 år lämnas statligt tandvårdsstöd för tandvårdsåtgärder. Tandvårdsstödet består av tre delar, allmänt tandvårdsbidrag, särskilt tandvårdsbidrag och ett högkostnadsskydd.

Det allmänna tandvårdsbidraget ska stimulera regelbundna besök hos tandläkare och är främst tänkt att användas för undersökningar och förebyggande tandvård. Storleken på allmänna tandvårdsbidraget per år är

- 300 kronor i åldrarna 30 till 64 år
- 600 kronor i åldrarna 24 till 29 år och från 65 år och uppåt

Alla bosatta i Sverige tilldelas ett nytt allmänt tandvårdsbidrag den första juli varje år. Bidraget finns kvar i två år. Det går att spara bidraget från ett år till ett annat och använda två bidrag samtidigt.

Särskilt tandvårdsbidrag är ett bidrag som kan användas av de som har vissa sjukdomar

eller funktionsnedsättningar som medför en risk för att tandhälsan försämras. Det särskilda tandvårdsbidraget är på 600 kronor per halvår och kan endast användas till förebyggande tandvårdsåtgärder som exempelvis undersökning och tandrengöring. Det allmänna och särskilda tandvårdsbidraget kan även användas för att delbetala ett avtal om abonnemangstandvård.

Högkostnadsskyddet innebär att personer som har höga kostnader för tandvård inte behöver betala hela kostnaden själv om kostnaden är mer än 3 000 kr. Högkostnadsskyddet beräknas under en ersättningsperiod om högst 12 månader. Nivån på högkostnadsskyddet vid olika nivåer på det statliga referenspriset är

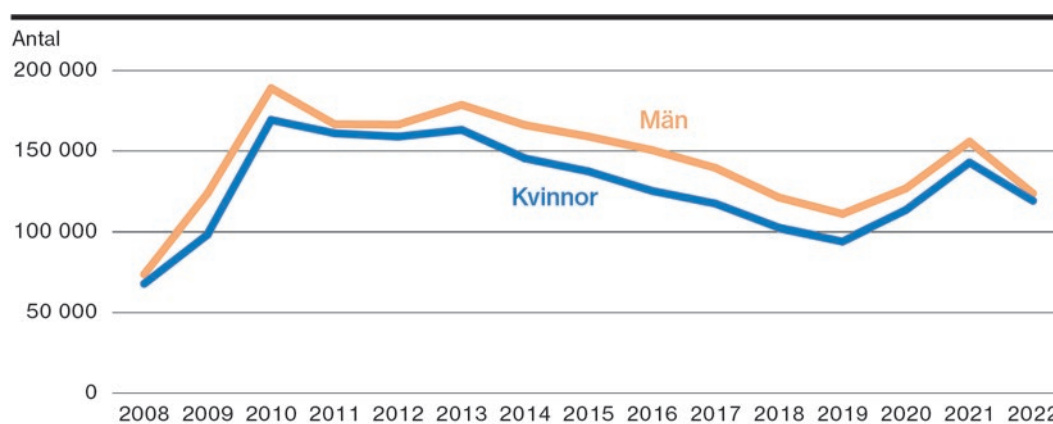
- 50 procent för kostnader över 3 000 och upp till 15 000 kronor
- 85 procent för kostnader som överstiger 15 000 kronor

Annan utbetalning

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning kan betalas ut till personer som deltar i arbetsmarknadspolitiska program.

Antal mottagare av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning beslutas och betalas ut av Försäkringskassan, men kostnadsansvaret ligger hos Arbetsförmedlingen. Under år 2022 fick 242 700 personer aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, vilket är en minskning med 19 procent från föregående år. Det var

fler män än kvinnor som fick dessa ersättningar. Utvecklingen påverkas bland annat av de ekonomiska konjunkturerna och läget på arbetsmarknaden. Som en följd av pandemin ökade arbetslösheten under 2020 och 2021 för att sedan minska under 2022.

■ Antal mottagare av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning år 2022

Ålder	Antal mottagare	
	Kvinnor	Män
16–24 ¹	11 960	17 437
varav		
– utvecklingsersättning	9 027	13 103
– aktivitetsstöd	3 460	5 144
25–29	12 085	13 585
30–34	14 623	13 600
35–39	15 235	13 037
40–44	14 121	12 594
45–49	12 858	11 903
50–54	12 701	14 282
55–59	13 045	13 909
60–	12 155	15 060
Samtliga	118 783	123 285

¹ Antalet för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning summerar inte till antalet för åldersgruppen 16–24 år. Detta beror på att en person både kan ha fått utvecklingsersättning och aktivitetsstöd under året. Summan för åldersgruppen 16–24 år anger dock unika individer som har fått någon av dessa ersättningar under året.

Av mottagarna av aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning var 49 procent kvinnor och 51 procent män. Totalt betalades det ut 16,6 miljarder kronor i

aktivitetsstöd och utvecklingsersättning under år 2022, varav 46 procent till kvinnor och 54 procent till män.

Regler 2022

Aktivitetsstöd och utvecklingsersättning kan betalas ut till den som via Arbetsförmedlingen deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Exempel på program är jobb- och utvecklingsgarantin, arbetspraktik och stöd till start av näringsverksamhet. Deltagare som uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning får aktivitetsstöd med högst 1 200 kronor per dag (1 000 kronor efter de första 100 dagarna) och lägst 510 kronor per dag vid program på heltid. Deltagare som har fyllt 25 år och inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning får aktivitetsstöd på garantinivån 223 kronor per dag vid program på heltid.

Deltagare som har fyllt 18 år men inte 25 år får i regel utvecklingsersättning i stället för aktivitetsstöd på garantinivå om de inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning. Personer som får utvecklingsersättning får från och med 1 januari 2022 antingen 168 kronor per dag eller 57 kronor per dag. Det högre beloppet betalas ut till de som har gymnasieexamen eller har fyllt 20 år och deltar i studiemotiverande insatser eller omfattas av ett utbildningskontrakt. Utvecklingsersättningen är till skillnad från aktivitetsstödet en skattefri ersättning.

Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning

Etableringsersättning och tilläggförmånerna till etableringsersättning kan betalas ut till personer som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

■ Antal mottagare av etableringsersättning år 2022

Ålder	Antal mottagare		Andel med etableringstillägg, procent		Andel med bostadsersättning, procent	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-24	1 501	1 535	20	2	12	35
25-29	2 137	1 362	39	11	9	44
30-34	1 996	1 289	54	29	8	35
35-39	1 821	1 108	61	44	7	23
40-44	1 322	995	62	54	6	14
45-49	812	706	60	54	7	10
50-54	541	488	52	50	6	8
55-59	315	317	32	47	10	9
60-	209	247	16	33	18	10
Samtliga	10 654	8 007	47	30	8	27

Av mottagarna av etableringsersättning var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Totalt betalades det ut drygt 0,95 miljarder kronor i etableringsersättning under år 2022, varav 56 procent till kvinnor och 44 procent till män.

Andelen mottagare med etableringstillägg var störst i åldrarna 30-54 år för kvinnor och i åld-

rarna 35-59 år för män, vilket förklaras av att det i dessa åldrar är vanligast med hemmaboende barn. I alla åldrar utom i åldersgrupperna över 55 år var andelen med bostadsersättning högre bland män. Det beror på att det är vanligare att män bor ensamma.

■ Antal mottagare av etableringsersättning år 2022 efter födelseregion

Födelseregion	Kvinnor	Män	Samtliga
Övriga Europa ¹	70	36	106
Afrika söder om Sahara	3 600	2 726	6 326
Asien utom Mellanöstern	1 768	1 261	3 029
Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet	5 129	3 917	9 046
Övriga eller okänd	87	67	230
Samtliga	10 654	8 007	18 661

¹ Europa exklusive Norden och EU:s 27 medlemsstater.

De flesta mottagarna av etableringsersättning kommer från Mellanöstern, Nordafrika och Turkiet

samt från Afrika söder om Sahara. Totalt 82 procent av mottagarna kommer från dessa regioner.

Regler 2022

Etableringsersättning kan betalas ut till den som via Arbetsförmedlingen deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Ersättningen är 308 kronor per dag om personen deltar i aktiviteter på heltid. Under den tid en nyanländ deltar i kartläggning och medverkar till att upprätta en individuell handlingsplan i sitt program får hen dock 231 kronor. När kartläggningen är klar och handlingsplanen har upprättats startar den tid i programmet då deltagaren kan få 308 kronor.

Den som är anvisad till programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare kan

även få etableringstillägg eller bostadsersättning. Etableringstillägg kan beviljas till den som har hemmaboende barn upp till 20 år. Ersättningen per månad är 800 kronor per barn som är under 11 år och 1 500 kronor per barn som är 11–20 år. Etableringstillägget kan betalas ut för högst tre barn. Tillägget beviljas per hushåll. En person som deltar i programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som bor ensam i egen bostad kan få bostadsersättning. Som mest är bostadsersättningen 3 900 kronor per månad.

Etableringsersättning, etableringstillägg och bostadsersättning är skattefria ersättningar.

Publicerat av Försäkringskassan

I denna förteckning finns de statistik- och analyspublikationer som har publicerats av Försäkringskassan under 2022.

Publikationerna kan laddas ner via Försäkringskassans webbplats www.forsakringskassan.se.

Barn, familj och funktionsnedsättning

- Gravidas socialförsäkringsskydd (Socialförsäkringsrapport 2022:2)
- Användning av assistansersättningen (Socialförsäkringsrapport 2022:3)
- Familjevänligt arbete – för vem? (Forskarrapport 2022:2)
- Medicinska och socioekonomiska aspekter av gynekologiska smärttillstånd (Forskarrapport 2022:4)
- Assistansersättning – hjälp med andning och sondmatning (Korta analyser 2022:3)
- Nyttjandet av dubbeldagar bland förstagångsföräldrar (Korta analyser 2022:5)
- Indikatorer för att följa utvecklingen av assistansersättningen (Svar på regeringsuppdrag – Dnr FK 2022/002562)
- Förändrade åldersgränser i föräldrapenningen (Svar på regeringsuppdrag – Dnr FK 2022/002571)
- Barnhushållens ekonomi (Svar på regeringsuppdrag – Dnr FK 2022/003728)
- Omfattning av och orsaker till att assistansersättning sänks eller upphör (PM 2022:4)

Sjukförmåner

- Skillnader i avslag för sjukpenning mellan olika grupper (Socialförsäkringsrapport 2022:1)
- Försäkring mot höga sjuklönekostnader (Forskarrapport 2022:1)
- Smittbärrarpenning under coronapandemin (Korta analyser 2022:1)
- Ersättning för karens under coronapandemin (Korta analyser 2022:2)
- Den svenska sjukfrånvaron i ett europeiskt perspektiv (Korta analyser 2022:4)
- Högkostnadsskydd för tandvård (Korta analyser 2022:6)
- Ersättning för sjuklönekostnader under coronapandemin (Korta analyser 2022:7)
- Effekter som covid-19 har på sjukförsäkringen – Delrapport 3 (Svar på regeringsuppdrag – Dnr FK 2020/000065)

- Kvalitetssäkring av och bedömning mot normalt förekommande arbete (PM 2022:1)
- Samordning av rehabiliteringsinsatser (PM 2022:2)
- Mer aktivitet i utredningar av ärenden om sjukpenning (PM 2022:3)

Övriga

- Försäkringskassans årsredovisning 2022
- Socialförsäkringen i siffror 2022
- Social Insurance in Figures 2022
- Försäkringskassans budgetunderlag 2023–2025
- Utgiftsprognos för budgetåren 2022–2025 (Rapport 2022-02-07)
- Utgiftsprognos för budgetåren 2022–2025 (Rapport 2022-07-29)
- Utgiftsprognos för budgetåren 2022–2026 (Rapport 2022-11-23)
- Socialförsäkringslitteracitet (Forskarrapport 2022:3)
- Förändringar inom socialförsäkrings- och bidragsområdena 1968-01-01–2022-09-30

Totalt 67 procent av befolkningen i åldrarna 24 år eller äldre har använt det allmänna tandvårdsbidraget under perioden 1 juli 2020 till 30 juni 2022. Läs mer på sidan 78

Ungefär 13 400 vuxna och barn hade assistansersättning i december år 2022. Av mottagarna av assistansersättningen var 44 procent kvinnor eller flickor och 56 procent män eller pojkar. Läs mer på sidan 51

Socialförsäkringen i siffror 2023

Socialförsäkringen har stor betydelse både för människors trygghet och välfärd och för samhällsekonomin. År 2022 omfattade utgifterna för de försäkrings- och bidragssystem som administrerades av Försäkringskassan totalt 246 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,1 procent av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP).

Försäkringskassan ger årligen ut Socialförsäkringen i siffror som med statistik och kommentarer redovisar de försäkringar och bidrag som administreras av Försäkringskassan. Dessa försäkringar och bidrag beskrivs i tabeller, diagram och kartor utifrån områdena socialförsäkringens mottagare, socialförsäkringens utgifter, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ekonomisk trygghet vid funktionsnedsättning, ekonomisk trygghet vid sjukdom samt för annan utbetalning.